

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 80 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolvasó szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-lőr 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazásában szerinti.

A kereskedő hitele.

Az immár egy év óta tartó rendkívüli pénzfeszültség természetesen a magyar kereskedővilágot sem hagyta érintetlenül. A kedvezőtlen viszonyok eddig csak kisebb áldozatokat követeltek, a legutóbbi időben azonban régi, nagy és tisztességes cégek fizetés-zavarai kerültek nyilvánosságra, melyek azt bizonyítják, hogy a tartós krízis most, hogy az ősz felé közeledünk, még intenzívebb jellegű fog ölteni.

A kereskedők körében általános az a panasz, hogy a pénzintézetek a hitelt a kellelénél erősebben korlátozzák és hogy má már a dolgok odafélejtődtek, hogy a vagyonos, szolid kereskedő sem tud hitelhez jutni, miért is az üzleti körét szűkíteni kénytelen. Viszont a kisebb pénzintézetek a bajokért a nagybankokat teszik felelőssé, melyek indokolatlan hitelmegszorításokat eszközölnek.

Annyi bizonyos, hogy egyes nagybankok túlságos mértékben alkalmazzák Pranger hitelmegszorítási elméletét, másrészt pedig nyilvánvaló lett, hogy egyes pénzintézetek a hitelnek hirtelen és váratlanul való megvonása által számos szolid kereskedőt hajtottak zavarokba. Ez az eljárás mindenképpen kárhózas és elítélendő, különösen olyan bankok részéről, melyek ismeretesek arról, hogy pénzösség alkalmával valóságos hajtóvadástól rendeznek kliensek után.

A gazdasági életnek, első sorban pedig a kereskedelmi forgalomnak a hitel az eleme és fentartója. Ha tehát a hitel alapjai megrogynak, megrendül az egész kereskedelem és ezzel az egész ország gazdasága. Ebből a szempontból kiindulva, aggasztónak tartjuk azt a bizalmatlanságot, melyet egyes pénzintézetek a kereskedelemmel szemben tanúsítanak. Ennek a bizalmatlanságnak mihamarabb meg kell szűnnie, mert különben az ősszel valóságos katasztrófának nézünk elébe.

A pénzintézeteknek az ország közgazdasági életében fontos hivatásuk van, melyet minden körülmények között be kell tölteniük. Hivatásuk pedig első sorban az, hogy hitelt nyújtsanak a kereskedelemlnek, mely e javak kicserelésének a nagyfontosságú funkcióját végzi. A kereskedők csak az ő jogos hitelgényeik

kielégítését követelik. Ők is számolnak a súlyos pénzügyi helyzettel és a mostani viszonyok között nem kívánunk terjeszkedni, de azt nem lehet tőlük rossz néven venni, ha a már meglévő kereteket most is fenn akarják tartani. Ezért tartjuk a kereskedelemre nézve végzetesnek a bankoknak azt az eljárását, mely a hitel hirtelen és váratlan megvonásában nyilvánul meg.

Ausztriában a kereskedelmi kamarák erélyes tiltakozást intéztek a kormányhoz a bankok hitelmegvonó politikája ellen és a pénzügyminiszter ki is jelentette, hogy az Osztrák-magyar banknál érvényesíteni fogja ingerenciáját abban az irányban, hogy a kereskedelem részére szükséges hitel ópségben tartassék.

Egyes magyar pénzintézeteknek a kereskedelem megojtására irányuló akciója az Osztrák-magyar bankból indult ki. A jegybank sarkalta a pénzintézeteket arra a ki-méletlen eljárásra, amely alatt a magyar kereskedelem most olyan sokat szenved. Kívánatos volna, ha a magyar kereskedők talpra állanának és követelnék a kormánytól, hogy érvényesítse törvényadta befolyását az Osztrák-magyar banknál abban az irányban, hogy a kereskedelem hitelgényei a lehetőség keretei közt kielégíthessenek. A jegybanknak feladata és kötelessége, hogy a magyar kereskedelmet a mostani nehéz viszonyok között tőle telhetőleg támogassa és segítse.

A modern színpad.*

— Szeberényi Lászlónak. —

Nagykanizsa, aug. 1.

A fejlődésnek örök törvénye van. Minden, ami megélt, elveszett. A művészetben ezt a korszakot hanyatlásnak, a művelvezetben unalomnak mondják, mert a művészet par excellence és egyetlen törvénye ez egyszerűség és azt, hogy valaki művész, úgy is lehet kifejezni, ujját, vagy új formában, vagy új módon mond valamit. A művészetben nincs etika, a művés nem lehet se erkölcsös, se „szennyiró” mint ahogy Szeberényi ur mondja. Sajnos, ezeket az igazságokat már elmondták fogsok előttünk. Elmondták, amikor Flaubert perbe fogták, mert a Bovaryné „erköltelen.” Elmondták, amikor Zola ellen hábo-

rodott fel az európai szemforgatás, pedig talán — ezt maga Anatole France írta róla — nem volt a világnak még egy oly komoly és erkölcsre tanító írója, épp azáltal, hogy hibákat mutogatott és mélységeket tárt fel. Elmondták — ha jól tudom Theophile Gautier egy előszavában, — amikor Baudelaire ellen hömpölygött a francia „vierge” irodalom. Elmondta saját magáról szegény Wilde is és még sok mások, akikre most nem hivatkozunk. Ezt figyelembe ajánlv Szeberényi urnak legyen szabad arra a tévedésére mégis figyelmeztetnünk, hogy az író tudvalegölve meg egészen az, amit néptáncosok, tanár-nak neveznek. Nem kell az írónak egyáltalában kathedrán ülnie és kezében nádpálcvával magyarázni azt a hazugságot, hogy a „10” jutalomra lel, a „rossz” ellenben megköl, — még ha lehetne is ily megkülönböztetéseket csinálni, még az esetben sem, ha valaki drámaíró, pedig talán a dráma az a fajta, ahol nincs helye a „1” art pour l’ art-nak, tehát mondani valót várunk a szerzőtől.

Szeberényi ur legnagyobb tévedése ott van, hol a mai színműirodalmat összehasonlítja a régiekkel. Persze, mi nem tudhatjuk melyik mű-lesz halhatatlan és melyik köztük a kontármunka. Ami a multból ránk maradt, azt már remekművé tette a kor patinája, de ami itt előttünk születik és él, az lehet, hogy remek, lehet hogy sajak. Természetesen, ha úgy teszünk összehasonlítást, hogy találóan kiragadunk egyes-kettőt a mostaniak közül a Goethehez, Shakespeare-hez hasonlítjuk őket, az az összehasonlítás rosszul üt ki. De elfelejtji a különben széles látó-körű cikkíró ur, hogy Shakespeare mellett még egy tucatnál is több drámaíró virágzott, kiket nagyobb-nak tartottak nála is vagy ugyanannak a Goethe-nak társul volt Kotzebue is és sokan, kiket már nem ismerünk. Miért Hajos Sándort hasonlítja össze a régiekkel, miért nem Ibsent, aki nagyobb író mint Shakespeare, mert a mi tragédiánkat írja meg, míg a nagy William bizony gyakran csak költői cícomkát és tres sallangokat ád. Miért nem Wedekindet méri a régiek-ekhez, kinek önmegbecsölő, fájdalmas kacsaja (ényleg jobban a szívünkbe talál, mint az ókor Plantusa, vagy ha már a naturalismus és a dekadencia után csak „gasz, bojtortjant, piszkos gyomot és csalánt” lát, miért nem furdeti meg lelkét a romantikus Hauptmannban, vagy Maeterlinckben, vagy akár Rostandban, akik idevonatkozásukban szellemi utódai Shakespeare-nek a akik közül épp ezért az utóbbi már tres és lélek nélkül?

Színpadi gyárosok minden időkben voltak. A Batalle-ok és Bernsteinek nem a mi korunk szüleményei. Tipusok. Mindig voltak és lesznek. De annyi bizonyos, hogy Goethe és Schiller is unalmas nekünk és egy Verlaine-vers ezerszer igaztobb szenzációnc mint az egész Dante-trilógia a maga kétség-telensé „erkölcsös” világuészetével.

Még csak ezt akarom megemlíteni, hogy az irodalomnak a dekadencia ezerszer „dusabb forrás”, mint az ugynevezett aranykorok filiszterézési,

*) Ily címen a Veszprémi Hirlapban jelent meg egy cikk, melyre e cikk válassz akar lenni.

azok a sablonok, ahogy a tankönyvek definiálják: hazaszeretet, családi érzés, szerelmi érzés s tudom én, minek a költészet. Az éltelvényedés a „bűnbe” stlyedt emberi lélek jalkiáltása forróbb és melegobb, mint a „jó, szép és igaz költői megnyitváulása.” A mi problematikus és kuszált idegéletünkre nagyobb gyönyörtetés Baudelaire pogányasága, mint Spinoza etikája. A mi fölünknek nagyobb muzika Puccini vagy Strauss Rikárd, mint a Kornevilli haragok, amit említeni méltóztatik. Mennyi ezer szépség, mennyi titkos varázsa, mennyi raffinnál több van a „dekadens” francia lírában és mennyivel finomabb, mondjuk Thomas Mann egy „dekadens” regénye, vagy a Jakobsnak követő lírai regényirők bármelyike, mint . . . nos, kit is mondjunk? Hisz a regény annyira a miénk, hogy elődök a „klasszikus” korból nem is igen lehet találniuk.

De nem akarok egyoldalulnak feltűnni, meg talán nem is igen illik ilyen „privát” dolgokról vitéden írni, (köznyen megszólják érte az embert), nem folytatom tehát. Összegezzünk.

Szeberőnyi unak igaz van abban, hogy az általa felhozott szindarabok fércművek esetleg. Lehet, de hogy a modern dráma alantabé volna a réginnél, joleasl, hogy a művészet dekadens és realia talaja nem volna életrelavóbb bármi másnál, ezt tagadnunk kellett-eit.

Kanizsa István

Bojkott egy volt nagykanizsai ügyész ellen.

A kizárás új megvilágításban.

Nagykanizsa, aug. 1.

Több fővárosi és vidéki lap hirt adott arról, hogy dr. Orósy Lajos volt nagykanizsai ügyész, miniszteri tanácsost, aki a fűmei kormányzósághoz van jelenleg beosztva, s kormányzóság többi tisztviselői bojkottálták. Erre vonatkozólag egy budapesti napilap tudósítja a következőket jelenté:

(Fiume, július 31.) Távól állt fölünk az a szándék, hogy most talán dicsimhuszokot zengjünk dr. Orósy Lajos miniszteri tanácsosnak, akiben — ezt el kell ismernünk — meg volt a szándék, hogy erejéhez mérten tisztogasson a kormányzóság Augias-istállójában Orósy valamikor nem is olyan régen még egyszerű ügyész volt Nagykanizsán, a szerencsés véletlen folytán azonban őt szemelték ki a szervezendő fűmei határrendőrség vezetőjének. A határrendőrség terve azonban a fűmei olaszság önkormányzati sérelmei miatt a vízbe esett. Orósy pedig Oszérghó Zoltán miniszteri tanácsos halála után átvette a politikai ügyosztály vezetését, kapott egy fogalmazót, segédítőkárt és megfelelő számú kezelőszemélyzetet s elkezdte vezetni a politikát. Nehéz, hálátlan feladat ez. Undok, csunya munka. De Orósyban ágét az ambíció s igyekezett dolgozni is busás fizetésért.

A tisztársai, akik hasonló vagy még jobban javadalmazott állásoktól töltenek be, azt az „egyet” még tudták volna beosztani neki, hogy mipt „idegen” betolakodott a kormányzóságra, de azt, hogy dolgozik, nem bocsáthaták meg. Amikor az intrika erre meg „ezer módja csodót mondott, a bojkotthoz folyamodtak s valóban sikerült is Orósyt bojkottálni.

Azok előtt, kik Orósy munkaszerepét ismerik, ez a tudósítás talán nem is fog a valószínűtlenség jellegével feltűnni.

Gyilkosság a korpavári határban.

Keresik a gyilkost.

— Saját tudósítótól. —

Nagykanizsa, augusztus 1.

Az egyre szaporodó gyilkosságok és büntettek száma a napokban újra eggyel szaporodott. Hétfőn este meggyilkolták a palini község mellett a korpavári határban egy jómódú orosztynyi gazdát, névzerint Kiss Istvánt. A szerencsétlen földművet hétfőn este találták meg egy árokban. A fején hatalmas ütések nyomai tátogattak, a kezét véresre voltak törve és nyomorította: kétségtelen volt, hogy gyilkosság történt. Rögtön telefonáltak a palini méntelep telefonjáról a nagykanizsai csendőrségre, melynek Osengery-utcai laktanijánai nem csakély szencziót kellett a jelentés. A telefonjelentés este 7 óra után érkezett. Negyed nyolc órakor nyomban kivonult a helyszínre egy járőr, aki kint és maradt reggelig, míg a többi nyomozó csendőrség is kiérkezett.

A csendőrség nyomozása azon az alapon indult meg, hogy a meggyilkolt Kiss Istvának hétfőn délelőtt 9 órakor egy tárgyalásra a nagykanizsai járásbírószágon, Kürthy járásbíró előtt. Bár ennek a pernek tárgya csakély, mindössze ötven korona volt. valószínűleg lehetett tartani, hogy inuen származik a gyilkosság. Hisz ismeretes az az ádár gyűlölet, amellyel a perlekedő parasztok egymással szembeállnak, ha mindössze tán csak egy-két koronáról van is szó.

A nyomozás tényleg kétséget kizáró módon megállapította, hogy Kiss István a tárgyalásról nem ment baba, hanem előbb meg az összes barátaival, ismerőseivel és perbeli ellenfélével, kinek nevét nem akarjuk kiírni, a palini Wolf-féle kocsémában mulatozt. Ott maradtak valamennyien délután öt óráig. Néhányan — a többség — felültek Somogyi István gazda kocsijára, aki előre hajtattat. A többiek, köztük Kiss István hátul maradtak és gyalog mentek.

Utóbb ezek is előjőttek, azsal, hogy Kiss István annyira részeg, hogy nem tudott tovább jönni, hanem ledőlt az árokba és ott aludt. Mindezeket a csendőrség letartóztatta és bekísérte a kanizsai ügyvétség fogházába.

A hullát tegnap délután boncolták fel. A nyomozás pedig tovább folyt.

A nagykanizsai csendőrség teljes készenlőben tartózkodik a helyszínen. Azonban a tömeges kihallgatások előre láthatólag hosszabb időt, napokat fognak igénybe venni. A csendőrség jelentése szerint s a nyomozás eddig nem vezetett eredményre.

HIREK.

— Áthelyezett tanár. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Suszter Oszkár pozsonyi állami főreáliskolai r. tanárt a zalaegerszegi állami főgimnáziumhoz helyezte át.

— Passiójáték Keszthelyen. Kömléy Károly igazgatósága alatt álló „Első magyar passiójáték társaság” képviseletében Bihari Akos országosan ismert színvászész betanítása mellett a „Jezus élete és szenvedése” magyar színmű előadására vagyban kés ülnek már, amelyben keszthelyiek is szerepel-

nek. A Keszthelyen tervezett négy előadás augusztus hónapban lesz.

— Ismeretlen sorkötelesek. A letenyi járásbírószágon területén egész sereg azoknak a hadköteleseknek száma, kik teljesen ismeretlen helyen tartózkodnak. Talán százötvenre is megy ezeknek a száma, kiknek névsorát most közli a Zalavármegyei Hivatalos Lap. Ki tudja hogy a sok Kovács, Tamás, Tóth. Németh hová vonultott az alatt az idő alatt, ami a születesükki sor alá kerülésükig eltelt?

— Polgári leányiskola Balatonfűrreden. Balatonfűrreden mozgalom indult meg magán vagy községi polg. leányiskola felállítására, amelyet természetesen később államosítani kérne a község.

— Csendőrszaurion — cigányhalál. A nekerecsi Forgács familia kirándulást tett Győrvarra, hol a kocsémában rövid áldomással fejezték be a napot. Ez alatt a csendőrszúrór megmoztoza az uton hagyott kocsijukat, melyben természetesen lopott holmi is akadt. Ezért le akarták tartóztatni a társaságot, kik közül Forgács György, a Lajos vádai dalás fia vesztőre ollandt, sőt rátámadt a csendőrszóra. A reitens cigányt az egyik csendőr szíven lötte s most van a vizsgálat és volt egy nagy cigány temetés Zalaegerszegen, hora a megszmorodott cigányok halottjukat hazahozták. Megtőpelt ruhában felhasználott vérző mellő cigányok sírása töltötte be tegnap a temetőt, ahonnan a vizsgálat sem hozza vissza szegény Forgács Györgyöt.

— Kánikula. A legfőirőbb időszak szakadt ráunk. Megérkezett az a bizonyos hóhüllám, melynek jöttét rendszerint kirándulás szokta megelőzni vagy követni hűvösebb helyek felé, sürdőkbe s más enyhébb éghajlatu helyekre. A nagykanizsai község is erősen megfogyatkozott, amint azt a korzó esti sétáló közönségén és a fűrdőknek ideiről-ídtőre közölt névsorából meg lehet állapítani. A korzó? Ez még mindig a régi. A villamos ivtámpák alatt hullámzó közönség, a két oldalai kávéházak egyikéből kiáradó zene, egy-egy hirtelen fel- vagy lerohogó kocszi, egy-egy automobil túlkölése, ezek a korzó impressziói, melyek alkalmassak arra, hogy ha egy idegen érkezik Kanizsára, úgy tünessenek fel ezt a várost, mintha a Dunánálunk egy látkéző élet, fejlődő emporiuma állana előtte. Pedig . . .

— Nagy birtokvétel Somogyban. Hohenlohe Keresztély herceg, ki eddig Somogyban Festetics Tasziló herceget, szentait és az észtergomi képtalan szobi birtokát vásárolta meg, újabban a Kanizsán is jól ismert Szegedy Entsch Sándor báró inkei birtokát is megvette.

— Hullámzásban. Fűrdőni ment a Balatonra tegnap délután Póór Ferenc a sífokei Talpai-étepin cínőre. A mély vízbe került, uszni nem tudott s mielőtt segítségőre siethettek volna, elmerült. Még holttestét sem találták meg.

— Betörés a szállóben. Egy idő óta mintha különösen elszaporodnának a büntettek Zala- és Somogy megyébe. Csak a közelmúltban három egymást gyorsan követő gyilkosságról adtunk hirt és most egy újabb büncselekmény történt, jelenleg Kaposvár mellett egy ottani szállóben, amint kaposvári tudósítók jelenti: Tegnap éjjel 12 óra tájban mintegy 8-10 kaszával, kapával és vasvillákkal fölgyeverkezett ember osont be Kocsis József építőmester szállójába. A fölgyeverkezett alakok egyenesen az épület felé tartottak és a náluk lévő szeresámokkal hozzá-

Nyersen való
évesre
páraflan.

VELMA SUCHARD

látta a lakásba vezető ajtó kifeszítéséhez. A zajra figyelmes lett a lakásban élő Kocsis József és torokszakadtából segítségért kezdett kiabálni. A segítségkérésre figyelmesek lettek a családok, de mire nagy nehezen felkúsztak, a rablók tovább állottak. A nyomozás folyik.

— **A Stutzbart cirkusz Nagykanizsán.**
A napokban előkelő és kitűnő cirkuszársulat érkezik Nagykanizsára. Stutzbartnak elsőrangú társulata, mely jelenleg Tapolcán tartózkodik. A cirkusz felette áll a nivótlan és közönséges vidéki cirkuszoknak és nem közhíroságos produkcióival a közönségnek igazi élvezetet nyújt.

— **Leógett a Hullám-szálló.** A keszthelyi Balatonpart legnépszerűbb szállója, a gyönyörű kertős terraszáról nevezetes Hullám-szálló tegnap délelőtt kiégett és leógett. A tűz valószínűleg a kéménytől származott, mert közvetlen tövében tört elő a tűz. A terraszon már a vendégek egy része ebédelt, más felül még terítették a pincérek, midőn észrevették, hogy a tűnyárakba korom szállingózik. Ez tetten figyelmesek a vendégeket és pincéreket a tűzre. Amint a pincérek észrevették a kis helyen égő tetőt, iparkodtak a vendégeket meggyújtani, hogy nem lesz semmi baj. És csakugyan, ha nem nékülözött volna a szálló bérleje egy két feocendőt, aminő minden ilyen telepen elengedhetetlen, vagy rendelkezett volna Minimax oltószerszeggel, akkor a katasztrófa könnyen elkerülhető lett volna. De bár úgy látszott, mintha mindenki megőrizte volna hidegvérét, még se mozdult senki, sem pincérek, sem szolgák, hogy a lassan elharapódzó tüzet eloltották volna. Amint a tűz híre a fürdőbe érkezett iszonyu pánik vett erőt a női közönségen. Sokan fürdőköpenyben rohantak fel, hogy a Hullámban levő lakásból féltettebb holmijukat kimentessék. Egy nőnek kis-gyermekke aludt nyugodtan egyik szobában. Anyja iszonyu jajveszékéssel rohant frotti köpenyével és a még mindig szenderegő gyermeket lehozta. Nemsokára megérkeztek a tűzoltók, de vékony vizsugaras feocendőkkel, melyet a működésre még helyre kellett igazítani, nem sokra mentek. Eközben megérkezett egy szakasz hussárság, mely rendkívüli szolgálatot tett nemcsak az ottán körül, hanem a szobák kiürítésénél és a holmik biztonságára körül. A fürdővendégek közül sokan felmentek a szobákba és az ablakon keresztül hajigálták ki a sok kalapot, skatulyát, ernyőt, ágyműt, febréműt stb. A tető már egy órákig teljesen lángban állt. Először a keleti, azután a nyugoti tornya omlott le, azután a másodemeleti plafon is beszakadt. Végre gátat vetett a tűzoltóság a tűz romboló munkájának és 5 órákig már befejezték működésüket. Érdekes látvány volt az óriási halom, ágy-nemű, az ágyak, székek, asztalok össze-visszasága. Másfelől a még füstölő gerendák és a parlon hullámozó izgatott embertömeg, melynek egyetlen témája a tűz részleteinek megbeszélése volt. Ezer szerezése,

hogy ujjal történt a veszedelem. Ha éjjel ott volt volna ki abban a faalkotmányban, kitádia mily tragédiáról értesült volna a világ. Így a káron és néhány sérülésen kívül egyéb veszedelem nem történt.

— **A nagykanizsai izr. hitközség előjárósága** az izr. templom jobb- és baloldali felső karzatához, a templom keleti oldalán, egy-egy új lépcsőházat épített; ezáltal a templomot látogatók nek részére az eddigi két kijáró helyett ezentul négy kijáró lesz. A munkálatok most vannak folyamatosan s ezért az istentiszteletek ugy hátköznapokon, mint szombaton is, ezidőzerint a kistemplomban (Osen-gery-ut 10. szám.) lesznek megtartva.

— **Harcoszati céllövés.** A nagykanizsai 20. honvéd gyalogezred f. hó 6-án és 7-én Kiskanizsa, Szepetnek és Bajcsa között élelőtléssel harc-szerző céllövés tart. A fenti napokon az említett helyen tartózkodni életveszélyes.

Sport.

Pályavató sport-ünnepség Nagyatádon. A nagyatádi atlétikai klub tegnap avatta föl új pályáját szep ünnepségek keretében. A pályavató ünnepségen rendkívül nagyüzamu közönség jelent meg. Részt azért, hogy szemtanuja legyen az ünnepségnek, másrészt főképpen azért, hogy végig szemlölje a nagyatádi atlétikai klub és a kaposvári 41. gyalogezred toballistáinak küzdelmét. A mérkőzés rendkívül erős tempóban folyt le mindvégig és annak végeredménye (1:2) 3:2 lett a nagyatádiak javára. A nagyatádi csapatban különösen Rotter, Agid és a balszélső, míg a 44-esek között Hajnal Alajos zászlós produkált elsőrangú játékok. Hajnal ügyes és fér játéka, kiváló labdatechnikája különös elismorésre is ragadta a közönséget.

Irodalom.

* **A „Vasárnapi Ujság”** július 28-iki számának sok érdekes közleménye között is feltűnő keltenek Lénárd Róbert művészi vázlatai Spanyolországból, Iván Ede a nagybányai és szolnoki művészteléről jó cikkeket képek kíséretében. Érdekes fényképek vannak továbbá e számban az utasok hidepítési gyakorlatiról, melyek most folytak le a Budapesti földtú duha-szakaszon és a kamarasílipépítéséről, mely a Dunát a Tiszával összekötő csatorna munkálatainak kezdete. Ragény kettő van e számban is: a Sünde-Dárdy Olga eredeti és Claude Farrère fordított regénye, novellát Kanizsá Ferenc-től, költeményeket Oláh Gáborról: Lovász Károlytól és ifj. Bókay Jánostól közöl e szám, Zemplén Győző Poincaréről, a most elhunyt kiváló francia mathematikusról ír. Ezek mellett még sok más közlemény is a rendezes heti rovatok egészítik ki e szám változatos tartalmát. Irodalom és művészet, sakkjáték stb. **Vasár-napi Ujság** előfizetési ára negyedévre 5 korona, a Világkrónikával együtt hat korona. Megrendelhető a Vasárnapi Ujság kiadóhivatalában (Budapest, IV. korr., Egyetem-utca 4 szám). Ugyanott megrendelhető a Képes Népnap, a legolcsóbb ujság a magyai nép számára, félévre két korona 40 fillér.

* **A Nap a magyar ujságírás szennécloja.** Tessék előlvasni és feltűnőleg meggyőződik róla, aminthogy azonnal konstatálni fogja azt is, hogy A Nap a magyar közönség legkedvesebb lapja. A 48-as eszék és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hí és törhetetlen szószólója. Főszerkesztő: Braun Sándor. Felelős szerkesztő: Haesak Géza. Munkatársai: a magyar ujságírás kitűnőségei. Példányszáma amerikai ujságisiker: 155.000 példány naponkint. Egy szám 4 fillér. Előfizetési ár: egy évre 16 korona, fél évre 8, negyedévre 4 korona, egy hónpra 1 korona 40 f. Minden kő magyar fixszenn elő A Napra!

Az

Arany Koronához címzett vendégfogadó,

mely áll három vendég és ebédlőszobából, öt utcai szobából, egy nagytaromból, mellette két ebédlőszobából, szép hűvös nyári kertből, tekepályával, légszuszvillagítással, két pincéből, két istállóból, felszerből, nagy faházból, jégveremből, vendéglős lakásából, teljes berendezéssel, családi viszonyok miatt szabad kézből **eladó.**

Alkuszok kizárva. — Bővebb felvilágosítással szolgál

Klauzer Károly tulajdonos,
BELOVAR.

Sirolin "Roche"
ezerszeresen bevált
tüdőhurutok ellen
friss és idült
köhöges, hörghurutnál
tüdőgyuladások után.

Egészséges tüdők erős étvágy óvszer a
tüdővész ellen.

Elektrotechnikai szakiskola

műszaki iskola az összes villamos művekben és gépépítészetben, laboratoriummal és műhelyekkel

Pozsony, Széchenyi-utca.

A beiratások szeptember hó 3-án kezdődnek mindazok számára, akik mint Elektrotechnikusok (üzem hivatalnokok) óhajtnák magukat kiképezni (két év alatt) elméletileg és gyakorlatilag. — Felvételnél: 14 évtől 24 éves korig. Előképzettség: néhány közép-, polgári-, kereskedelmi, vagy felső ipariskola. Tekintettel a villamos erőnek mindinkább növekvő értékesítése üzemi és világítási célokra, valamint vegyészeti gyárakban való felhasználására, csak ajánlhatjuk a t. c. szülők (és gyámok) figyelmébe, hogy fiaikat (gyámoltjaikat) ezen ép'oly szép, mint nagy kilátású hivatásra kiképeztessék a fenti szakiskola beiratásával. Jelentkezni lehet naponta. Az igazgatóság bárkinek kívánatra prospektust ingyen küld és közelebbi adatokkal azonnal szolgál.

Az Igazgatóság.

DARUVAR

FÜRDŐ Deli vasút állomás

Vasas és iszaphőforrások 34—45° C.

Fangógyógykezelés. Hidrogénkúra.

Szénasavas-, nap- és légfürdők

Szabadban való fürvés.

Mérsékelt árak.

Prospektussal

szolgál.

a Fürdőigazgatóság Daruvar Slavonia.

Kénes gyógyforrás **Varasd-Töplitz** (Horvátország)

Vasut-, posta-, telefon- és távirtda-állomás.

Uj gyógyszálloda villanyvilágítással, hírneves radiotív tartalmu kénes hőforrás + 58 C°.

Ájánlva: köszvény, csusz és ischias stb.-nél. Ivókurák makacs torok-, gége-, mell-, máj-, gyomor- és bélbántalmaknál. Elektromos massage. — Iszap-szénasavas és napfürdők.

Egész éven át nyitva. — Modern könyvelem. — Uj szállodák.

Mesés környék. — Katonazene. — Prospektust ingyen küld a

fürdőigazgatóság.

Fürdőorvos Dr. LOCHERT J.

AKI BUTORT

BUDAPESTEN AKAR VÁSÁROLNI,

saját érdekében cselekszik, ha vásárlás előtt meglekinti a

Budapesti Asztalos Ipartestület

védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK ÉS HITELSZÖVETKEZET

árucsarnokait, melyek a következő helyeken vannak:

VIII., József-körút 28. sz. (Bérfőcsis-utca sarkán.)

IV., Ferenciek-tere 1. sz. (a királyi bérpalotában.)

Ezen szövöket az „Országos Központi Hitelszövetkezet” tagja s ennek felügyelete alatt áll.

Vásárlási könszer teljesen kizárva. — Stilszerű modern lakberendezések.

Jutányos árak! Szavatosság áru minőségeért

Az árucsarnokba kizárólag elsőrangu budapesti asztalosok és kártyások dolgoznak.

Hirdessen a „Zalai Közlöny“-ben.

Grammophonok

és

lemezek

helyszüke miatt olcsón
kiárusítottak

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

hangszerkereskedésében Deák-ter 1.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-lér 1.
Telefon: 182. — Hirdetések díjazásba szerelt.

Parasztos panamák.

Amit itt szóvá akarunk tenni, az már millió és millió kárt okozott és aktuálisabb a tolnai milliós panama révén lett. Ugyanis a paraszti kiházasítási és temetkezési egyletekről van szó, melyek, mint a népbiztosítás közkezdelt formái, gombamódra el vannak terjedve az egész országban, de különösen az Alföldön. Most a tolnai milliós család buggyant fel és nem tudjuk, vajjon az erkölcsi kár nem nagyobb-e, mint az anyagi? Megleppő fordulat ebben a csalásban sincs, hiszen az, hogy a temetkezési egyletelekbe kufár és haszonleső emberek olyanokat beiratnak tagokul, akiknek élete gyertyája kialvóban van, — régi megszokott dolog. A tolnai temetkezési egylet is azért omlott össze, mert valóságos börtény volt a halálra való spekulációnak. Már az eddigi vizsgálatokból is kitűnt, hogy fölösen jegyzették be a hektikák, a halállal eljegyzett embereket, olyanokat, akikről mindenki tudta, hogy már nekik esteledik, ha még nem is harangoztak. Megtörtént, hogy az egyletnek halálesetet kellett fizetnie egy befizetés után. Ki csodálkozik ilyenformán, hogy az egyletlet millió kárral összeomlott.

Valószínű, hogy a tolnai temetkezési és kiházasítási egylet gyászos bevégezéséhez a bíróságának is lesz szava. Ez azonban keveset változtat azon a tényen, hogy kis existenciák egész életükön át verítékekkel szerzett garancsát vesztették el és örökre eiment a kedvük, hogy maguknak akármilyen formában életbiztosítást kössenek. Pedig talán az a legnagyobb kár, a hit, a bizalom megingása, az a körülmény, hogy az amugy is nehezen meghonosodó népbiztosítás iránt bizalmatlanság és gyűlölet kél a szívekben.

Ha csak szórványosan a tolnai esetről volna szó, még e téma nélküli kánikulában sem vennők tollunkra. De a temetkezési és kiházasítási egyletelemek, jóformán mindegyiknek ez a gyászos vége. A osongorádi,

a békésmegyei, a osantavéri hasonló egyletelemek így dönttek be. És hogy nincs minden napra egy frisebb eset, az azért van, mert nálunk túlságos nagy az egyletlet szabadság és az afajta egyletelemek nem ellenőrzik senki. Mikor már a belügyminiszter beleszó a kis játéka, akkor már jó, ha a fejsze nyelét meg lehet menteni. Egyébként is őszintén csodálkozunk azon, hogy a belügyminiszter hogyan tudja ezeknek a minden matematikai számítások nélkül való egyletelemeknek alapszabályait jóváhagyni, mikor már az alapítás oly egészségtelen és önmagában hordja a bukás bacillusait.

Mert hiszen a temetkezési és kiházasítási egyletelemek azt a tapasztalatot szerezték, hogy nem kell bennük éppen panamáznia, lehet a legbecsületesebben sáfárkodni és mégis elkövetkezik a bukás. Miért? Azért mert ezeket a temetkezési és kiházasítási egyletelemek a rendes kaptafára, minden számitási alap nélkül, egyszerű falusi emberek gründolják. Azért is nevezzük az azokban történő huncutságokat paraszti panamáknak. Ismételnék: lehet az egyletelemek a legbecsületesebben sáfárkodni, ha Kupido szerelmes nyílával több falusi pártát eszközlő, ha a Halál anyaga tömegesebben arat, akkor egyszerűen kimerül a pénztár, az elnök ezzel a jellegével: ahol nincs ott ne keress — elhessegeti az ujdonsült menyasszonyokat, valamint temetési segélyt sincs a késői halottnak, — és megvan a kész botrány. Panamát emlegetnek a tagok, elosapják az elnökséget, de ez keveset segít e dologon, éppen oly keveset, mint az, hogyha a tagok új pótiteltek fizetésére kötelezik magukat, mert újra jöhet egy kiadósabb esztendő, ott vannak, ahol a mádi szekeres.

Mindéz másképp van abban az országos törvénnyel megalapozott intézetben, mely a kiházasítások és temetkezések népszerű biztosítását is működése körébe vona. Ez pedig az Országos Gazdasági Munkás Cselédsegélyező Pénztár, mely eddig 11 kiházasító és temet-

kezési egyletet rántott ki a hinárból és lehetővé tette, hogy tízezer embernek nem vészett oda mindene. Az a felelősség, mely a hasonló egyletelemek vezetőit terheli, arra kötelezi őket, vegyék komoly számba egyletüknek leherbíró képességét és ha ceruzájuk azt mutatja ki, hogy az egyletlet ingatag alapra áll, sürgősen olvadjanak be ebbe a nagy országos intézetbe, amelyben semmiféle károsodás nem érheti őket, mert hiszen a pénztár sáfárkodásáért az ország minden vagyonáért törvény szerint felelős. Ebben a pénztárban kilenc millió tartalmékalap szolgál a non putarenrekre, ha arról nem is beszélünk, hogy biztos fundamentumát kelló matematikai képzettséggel alapozott befizetések képezik, anélkül, hogy altruista nemes hivatását csak egy kicsit is érintené. Az a körülmény, hogy a pénztár adminisztratív, minden kiadását az állam teljesíti, sőt több száz ezer korona évi segélyt is élvez, — bizonyítja azt, hogy itt nem haszonra dolgozó magánspekulációról, hanem országos népjóléti intézményről van szó, melybe nyugodt lélekkel toborozhatják a nép a népi hivatott vezetői azokat, akikért alkották.

— Somogy megye a kormány mellett.

Somogy megye törvényhatósági bizottsága aug. 5-én tartott gyűlése 171 szavazattal 89 ellenében bizalmat szavazott a kormánynak. Helyeselte a házelnök és a többség eljárását, lelkesen üdvözölte gróf Tisza javát és az ellenzék obstrukcióját elítélte. A gyűlésen gróf Hoyos Miksa tartott rendkívül nagyhatású beszédet az állandó választmány javaslata mellett, melyben a többek közt azt mondta: „Az ellenzéknek azt az ellenvetését, hogy azt az újabb nagy vér- és pénzoldozatot, melyet a véderőtörvény ránk ró, el nem viselhetjük, jelszónak igen, de érvnek el nem fogadom, mert szent meggyőződésöm, hogy az éves obstrukció miatti sokkal több kár háramlott az országra minden tekintetben és minden szempontból vére, mint majd zövellet áldozatot az új véderőtörvény, ha az rendes időben és parlamentárisan lett volna tárgyalva s a megtakarított idő egyéb hasznos és szükségessé törvények alkotására lett volna felhasználva. Cicero, midőn konzulása végén felszólította, állítsa hídré, hogy megtartotta-e a törvényt, azt felelte: esküszöm, hogy megtartottam a köztár-

VELMA SUCHARD
Nyersen való
évesre
paraflan.

aságot. Az előre látott, közönséges viszonyokra alkalmazandó törvényt fölött van egy magasabb, a többség a végrehajtását is lehetővé tevő: a közjótörvény.

A Franz Lajos és fiai r. t. közgyűlése.

Második üléstév.

A Franz Lajos és fiai gőzmalom és villamos üzem r. t. Nagykanizsa, mely 1910-ben 4 millió Korona alaptőkével alakult tegnap d. e. 9 órakor tartotta második évi közgyűlést a Kaszinó termében gr. Hoyos Miksa főrendiházi tag elnökele alatt. Valóságos szalmacéplés volna, ha ennek a városunka nyújtottaságú vállalatnak közgazdasági súlyáról, fontosságáról újból írunk, azért átérünk magára a mérleg adataira, mely világszabvány beezel mindennél. Az időjében közzétett és f. évi június 30-án lezárt mérleg a szakemberek között nagy érdeklődést keltett kiváló realitásával és elért eredményével. A Magyar Kereskedők Lajpa ág. 3. számában mint érdekességét tünteti fel, hogy „A vállalat két év alatt a mérlegben összesen 2-688-698 K-val szereplő ingatlanok, iparvágányok, gépek és mindenféle felszerelések értékéből értékesítésen cimen 260,000 Koronát irt le.” Ilyen gondosan összehajtott, realis alapon nyugtató mérleg jelentőségét bővebben magyarázunk fölölöges. De nem hagyhatjuk megemlésté nélkül a mérleg Teher kimutatását már azért sem, mert, amint egy helybeli kereskedői kapacitás karakterisztikusan megjegyezte „nincs passzívja” a részvénytársaságnak.

Mert hiszen ilyen tények szerepelnek a Teher oldalon: „Részvénytőke, elfogadványok, óvadék, értékesítésen alap, fel nem vett osztalék, tartalékalap és nyereségátosztal az 1910—11. üléstévről. Előben a Vagyon oldal gazdagsága szemből. — Az 1911—12. üléstév 322-327 K. 89 f. nyereséggel zárult, melyből 5% tartalékalpra, 12-187 K. a tisztviselők jutalmazására fordították. Az igazgatósági és felügyelő bizottsági tagok jutalékaiknak és jótékony-cólú adakozásnak levonása után 240,000 K. jut a részvények osztalékai fejében, ami a múlt évi 5 1/2% kal szemben az idén 6%-nak felel meg. Az osztalék a mai naptól kezdve a 2. számú szelvény ellenében a Nagykanizsai Bankgyűléslet R. T. pénztáránál vehetők fel.

A közgyűlés lefolyása a következő volt. Gróf Hoyos Miksa elnök főrendiházi tag üdvöli a megjelent részvényeseket. Konstatálja, hogy 14 részvényes 6900 db. részvénnyel és 52 szavazattal van jelen. Minthogy pedig a közgyűlési megkövív és a mérleg a részvénytársaság hivatalos lapjában alapszabályszerűleg a kellő időben megjelent a gyűlés határozatképességét megállapítja és azt megnyitja. A jegyző-

könyv vezetésére dr. Rothschild Samu ügyvédet kéri fel, míg a jegyzőkönyv hiteltelisést gr. Keglevich Béla és Strem Dénes részvényeseket. Pongor Henrik ügyvédő igazgató előterjesztés az igazgatóságnak és felügyelőbizottságnak jelentéseit, melyeket a közgyűlés egyhangulag elfogadott és úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelő bizottságnak a felmentvényt megadta.

Minthogy gróf Szécsényi László egyéb elfoglaltsága miatt igazgatósági tagságról lemondott helyébe egyhangulag a kiváló szakember hírében álló Kirnbauer Hugó választatot meg.

Gróf Hoyos elnök bejelenti, hogy Sidlauer Aladár felügyelő bizottsági tag szilafalozásával megtrészedt felügyelőbizottsági helyre Hirschler Miksát, a Nagykanizsai Bankgyűléslet igazgatóját mint első póttagot kötelelességszerűen behívta. Elő póttagul a gyűlés Radnai Jenő választotta meg egyhangulag.

Strem Dénes részvényes gróf Hoyos elnöknek, az igazgatósági és felügyelőbizottságnak burgó szakaszeri működéséről és az ezzel elért fényes üzleti eredményért jegyzőkönyvi köszönet nyilvánítását indítványozza, mit a gyűlés egyhangulag elfogad. Gróf Hoyos elnök köszöni a maga, mint az igazgatóság és felügyelő bizottság nevében az elismerés jól eső kifejezését, de az elért sikernek orozslán része „a vállalat lelke” Pongor Henrik igazgatónak (éljénest) érdeme. Azt hiszi azért, hogy a t. közgyűlés egyet-ért vele, ha Pongor Henrik igazgatónak hála köszönetét jegyzőkönyvileg kifejezhetni indítványozza. Egyhangulag elfogadtatták. Ezek után elnök a gyűlést berekesztette.

Eucharisztikus értekezlet a városban.

Nagy számmal sereglett össze városunk katolikus intelligenciája f. hó 5-én délután 2 órakor a városban nagyterembe, hova Boonyák Gézánd, dr. Szekeres József és Király Elek esperes értekezletet hívtak egybe, amelyen a nagykanizsai katolikusoknak a Bécsben jövő hó 11-től 15-ig tartandó nemzetközi eucharisztikus kongresszuson való részvételt beszélték meg. Az értekezleten különösen nagy számmal volt képviselve a környékbeli papság. Boonyák Géza elnök megnyitja azt, mely a bécsi eucharisztikus kongresszuson való minél tömegesebb részvételre bizdított, Borsay Tivadar szentferencendi atya, majd dr. Málek László a katolikus népszóvetés elnöke ismételték a kongresszus tulajdonképpeni jelentőségét és bizdították a jelenlevőket a kongresszuson való részvételre.

A Bécsben f. é. szept. hó 11-től—15-ig terjedő időben megtartandó eucharisztikus kongresszuson részt venni szándékozók az alább irt előnyben részesülnek: 1. Nagykanizsától Bécsig I. és II. osztályu

jegynél a kedvezmény 28%, a III. osztálynál pedig 50%, úgy, hogy a III. osztályu jegy oda és vissza mindössze 10 kor. 60 fillérbe kerül. E vonalon egy napra is lehet igénybe venni e kedvezményt, a mely esetben az egész napi költség az élelmezésen kívül az utiktöltéssel, a kedvezményes vasúti jegy váltására jogosít igazolvány 1 korona díjjával, az egy napi élesen való részvételt 2 korona díjjával, a körmeneten való részvételt 1 korona s a magyar jelvényt 1 kor. díjjal együtt összesen 14 korona 60 fillért tesz ki. Nők a körmenetben nem vehetnek részt.

A jelentkezők bejelenteni tartoznak, hogy a kongresszuson csupán részt venni óhajtanak s nem kívánják, hogy az utazás, elszállásolás s ellátás rendezését is központi bizottság végezze, avagy kívánják, hogy az utazás, az ellátás s elszállásolás rendezését is a központi bizottság végezze.

A központi bizottság rendezését igénybe vehők részesülhetnek:

a) egyéneknél különösen a való elszállásolás, továbbá I. osztályu utazás s ellátásban s ekkor 1912. szeptember 11-én délutántól 15-én estig terjedő időre 140 korona,

b) egyéneknél, de külön szoba nélkül való elszállásolásban II. osztályu utazás s ellátásban a II. csoportban való elhelyezés mellett 100 korona,

c) egyéneknél, de külön szoba nélkül való elszállásolásban a III. csoportban való elhelyezés mellett 80 korona,

d) egyéneknél, a harmadik osztályon való utazás s IV. csoportban való elhelyezés mellett 60 korona,

e) egyéneknél, a III. osztályon való utazás s tömeges elszállásolás mellett 40 korona less befizetendő.

Megjegyzendő, hogy ez összegekben nem foglalatik az uti költség. A ki e kedvezményt igénybe venni óhajlja, tartozik a jegy váltására jogosít igazolvány cimen a jelentkezők 1 koronát, továbbá a ki az összeges utalékon részt óhajt venni 6 koronát, a ki csak egy napi élesen óhajt részt venni 2 koronát s a ki a körmeneten is részt óhajt venni 1 koronát kifizetni.

A magyar csoport jelvénye 1 korona.

Jelentkezés a nagykanizsai plébánia hivatalban legkésőbb f. hó 10-ig történhetik meg.

Hirdő- esetleg vadőri állás

keres megbízható fiatal ember jó bizonyítványokkal. — Cim

Németh István

Nagykanizsa, Telek-ut 30. sz.

Fiatal segéd a rövidáru szakmából azonnal felvétetik Spiegel Józsefnél Pécsen.

Sirolin "Roche"

ezerszeresen bevált

tüdőhurutok ellen

friss és idült

köhöges, hörghurutnál
tüdőgyulladások után.

Egészséges tüdők erős élvagy óvszer a
tüdővész ellen.

HIREK.

Dr. Tripammer Bezső halála.

Nagykanizsa társadalmának egy köztiszteltetben álló derék munkástáji dőlt ki az élel sorából. Már két éve innen-onnan, hogy a halálos kór megtámadta, de a hatalmas energiája förrit csak lassan tudta ledönteni lábáról. Mintegy hat hete kiküldözött a szőlő-hegybe, hogy annak élteit, úde levegője enyhülést adjon neki. De bizony állapota egyre sulyosabb lett és már az enyészet anyaga lebegött ágya körül. Talán menekülni akart előle, mert kivesszette magát és hó 6-án a hajlék elő, hol a karosszékbe ülve, szinte észrevétlenül szállt el belőle a szívós élet.

Dr. Tripammer polgári sorából emelkedett a vármegye jelesebb fia közé, és harmincz év óta az egyéni célokon kívül a köző-érdekre is kiterjedt. Alapító tagja, és mindvégig igazgatósági tagja, egyes-szermind ügyese volt a virágzó Gazdasági Takarékpénztárnak; egyik alapítója és alelnöke volt a Gonda-sági Öngyelőszó szövetségnek. Zalavármegye törvényhatóságának bizottsági tagja és tb. tiszti ügyese volt; Nagykanizsa r. t. város képviselője és a Polgári Egylet választmányi tagja volt. Kellemes modoru uriember volt, kinek nyugodt komolyságán keresztül jóleső humor csillant ki néha, ami a tisztolton kívül szeretetet is szerzett számára. A család a következő gyászjelentésben tudatja a szomorú esetet:

Özv. dr. Tripammer Rozsóné szülöttet daraspörpéci Darás Josephine egy a maga, mint Jenő, Jolán, Bella férj; Dr. Thallmayer Alfrédné és Margit gyermekét, dr. Thallmayer Alfréd veje és az összes rokonság nevében is fájdalommal tudatja, hogy férje Dr. Tripammer Bezső ügyvéd, Zalavármegye tb. tiszti ügyese, megye bizottsági tag stb. f. évi aug. hó 6-án délután 3 órakor életének 59-ik és házasságának 30-ik évében elhunyt. Drága halottunk földi maradványai folyó hó 8-án délután 5 órakor a nagykanizsai róm. kath. temető halottas házában becsenteltetnek s örök nyugalomra helyeztetnek. Az engesztelő szent mise-áldozatot a szent. Ferenczrendiek plébániá templomában f. hó 9-án d. e. 10 órakor fog az Urnak bemutatni. Nagykanizsa 1919. évi aug. hó 7-án. Aldás és béke poraira!

A Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár külön gyászjelentésben tudatta a gyászbeszédet.

A halálhíre a Gazdasági Takarékpénztár, a Nagykanizsai Takarékpénztár, a városi és Polgári egylet kitűnése a gyászbeszédet. Temetés pedig a város előkelő úriái közönsége adozott tisztolétével és elhunytak.

— Jubileum Kedves, bensőséges ünnepe volt pénteken reggel Veszprémben az angolkisszenyők templomában. Rosos István apátkanonok csendben, kerülve minden feltűnést ünnepelte pappá szentelésének negyvenedik évfordulóját. E szép nap emlékére azon oltáron mutatja be szentmiséjét, melyről előzőek imádsága szállt az ég felé. Az angolkisszenyők az alkalomra díszesen felkészítették oltárukat, szentmise alatt pedig az intézet növendékei adtak elő egyházi énekeket. (A jubileumi kanonok úrnak gratuláltak és kívánjuk, hogy gyámánimiséjét is ilyen jó egészségben mutathassa be az egék Urának.)

— **Estüt mise.** A legintimébb körben mondta el ezüstmiséjét e hó 8-án a Depaul szent Vincéről vezetett Irgalmas nővérek nagykanizsai kápolnájában Mählestein Lajos kéthelyi s. plébános. Mise után hoztártozóinak, a nővéreknek s a kórház betegjeinek osztotta ki áldását. A magyar érzelmeiről ismeretes papnak áldozárij jubileum alkalmával mi is gratulálunk.

— **Ki akar színész lenni?** Vagy akár színésznő. Az orsz. m. kir. Színművészeti akadémia igazgatósága felkérte Nagykanizsa várost, hogy függesszék ki a hozzá küldött plakátot, melyen felhívja a 16 évnél nem idősebb hölgyeket és 18 évnél nem idősebb ifjakat, hogy iratkozzanak be az orsz. színművészeti akadémia előkészítő osztályába. Iskolai bizonyítvány nem szükséges, de megfelelő műveltség igen. Ezenkívül szinpadí, csinos lak. tiszta kiejtésű csöngő hang és szülői vagy gyámi beleegyezés. A felvételt nem végleges; a lelet próbáid után a tehetősegtelen vagy hanyag tanuló elbocsátatik. Bővebb értesítéssel az intézet igazgatósága szolgál Budapest, (Rákóczi-ut, 21. sz. II. em.)

— **Asztalos mesterek figyelmébe.** A helybeli iparstízetet közli velünk, hogy a szlovéniai magyarság nemzeti gondozására alakult Julián-Egyesület Drávátólról magyar fiúknak magyarországi mesterekhez tanoncoként való elhelyezését elősegíti. Jelenleg két 12—12 éves fiút ajánl asztalos tanoncoknak 4 évnél nem hosszabb tanoncidőre utazási költséggel ellátva. Az érdekelt asztalos mestereket azszal értesítjük, hogy a fiukra vonatkozó adatok Zieger Ferenc iparstízetletit jegyzőnél megindíthatók.

— **Baleset.** A Csengeri uti egyenesre nyírt fasor egyik érdekessége a városnak. Bár mi nem szeretjük, ha a fákat a kertész-művészet kedvéért nyomorgatják, koronáját agyon nyírálják és így a tulajdonképeni cált t. i. az árnyékos fasorokat illusztrálnak tessik, de a Csengeri uti szobák nagyon sötétek volna, ha Fabiek fanyíráló művésze nem segítene rajtuk. Kis István kertész munkái is egyengette tegnap a fasort, miközben a faág mellé lépett és 6 m. magasságából lezuhant. Súlyos sérülésével a kórházba szállították mentőkocsin.

— **A falu szegénye.** Összetöporódott emberke állt tegnap a nagykanizsai rendőrség őrszobájában előtt. Két mankója volt a leghibebb barátja, de még ezekkel se tudott járni. Azt se tudja az öreg, hány éves, de úgy hozzátvölög, azt hiszik, a nyolcvan felé tart. Szemeyén lakik és a község humanizmusából él. A tavasszal egy fa eltörte egyik lábát, azóta mankón jár, de a lába csak nem gyógyult be. Elindult hát gyalog hogy Nagykanizsára jőjön. Egy darabig csak vitte a két mankó, de azután azok se tudták tovább vonzolni. Utas emberek felszedték kocsijukra, aztán is-tenevőbe elhozták ide; itt letették és bevezették a rendőrszobába. Bizony kocsit kellett neki szerezni, hogy feljuthasson a kórházba, mert bár akarna menni, nem bírja a nyágláb. A falu humanizmus csak a kenyérig terjed, azontul már a városra bizza szegényeit.

Néptakarékpénztár Részvénytársaság Nagykanizsán

Teljesen befizetett alaptőke 1.300.000 korona

Tartalék tőkék 100.000 korona.

Elfogad takarékbetéteket

netto 5%-os kamatra.

A kamatadót az intézet fizeti.

Visszafizetés 10.000 koronáig bármikor azonnal, nagyobb összegeknél egy-két napi előzetes bejelentés alapján történik.

Felmondási díj nem számítatik.

Váltó-leszámitolás, törlesztés- és egyszerű jelzálogkölcsonök, folyószámla- és lombard-hitelek a legkedvezőbb feltételek mellett engedélyeztetnek.

Az intézet szerződéses társa a

Magyar országos központi takarékpénztár

saját tőkél 40 millió korona,

amely összeköttetése révén a Néptakarékpénztár ügyfeleinek a legnagyobb előnyökot nyújthatja.

ETABLISSEMENT MONTMARTRE

Páris — Budapesten! VI. Andrásy-ut 54. szám.

Elektrotechnikai szakiskola

műszaki iskola az összes villamos művekben
és gépépitészetben, labororiummal és műhelyekkel

Pozsony, Széchenyi-utca.

A beiratások szeptember hó 3-án kezdődnek mindazok számára, akik mint Elektrotechnikusok (üzem hivatalnokok) óhajtják magukat kiképezni (két év alatt) elméletileg és gyakorlatilag. — Felvétetnek: 14 évtől 24 éves korig. Előképzettség: néhány közép-, polgári-, kereskedelmi, vagy felső ipariskola Tekintettel a villamos erőkre mindinkább növekvő értékesítése üzemi és világítási célokra, valamint vegyészeti gyárakban való felhasználására, csak ajánlhatjuk a t. c. szülők (és gyámok) figyelmébe, hogy fiaikat (gyámolijaikat) ezen ép oly szép, mint nagy kilátású hivatásra kiképeztessek a fenti szakiskola beiratásával. Jelentkezni lehet naponta Az igazgatóság bárkinek kívánatra prospektust ingyen küld és közelebbi adatokkal azonnal szolgál.

Az Igazgatóság.

DARUVAR

FÜRDŐ — Deli vasut állomás

Vasas és iszaphőforrások 34—45° C.

Fangógyógykezelés. Hidegvízutara.

Szénsavas-, nap- és légfürdők.

Szabdban való fekvés.

Mérsékelt árak.

Prospektussal

szolgál.

a Fürdőigazgatóság Daruvár Slavonia.

Kénes
gyógyforrás

Varasd-Töplitz

(Hórvát-ország)

Vasut-, posta-, telefon- és távirat-állomás.

Uj gyógyszálloda villanyvilágítással, hírneves radiotiv tartalma kénes hőforrás + 58 C°.

Ajánlva: köszvény, csusz és ischias stb.-nél. Ivókurák makacs torok-, gége-, mell-, máj-, gyomor- és bébántalmaknál.

Elektromos massage. — Iszap-szénsavas és napfürdők.

Egész éven át nyitva. — Modern kényelem. — Uj szállodák.

Mésés környék. — Katonazene. — Prospektust ingyen küld a

fürdőigazgatóság.

Fürdőorvos Dr. LOCHERT J.

Hirdessen a „Zalai Közlöny“-ben.

AKI BUTORT

BUDAPESTEN AKAR VÁSÁROLNI,
saját érdekében cselekszik, ha vásárlás előtt megtekinti a
Budapesti Asztalos Ipartestület
védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK ÉS HITELSZÖVETKEZET

árucsarnokait, melyek a következő helyeken vannak:

VIII. József-körút 28. sz. (Békközség-utca sarkán.)

IV. Ferenciek-tere 1. sz. (a királyi bérpalotában.)

Ezen szövetséget az „Országos Központi Hitelszövetkezet“ tagja s ennek felügyelője alatt áll.

Vásárlási kényeszer teljesen kiszárva. — Stilizszerű modern lakberendezések.

Jutányos árak! Szavatosság áru minőségéért

Az árucsarnokba kizárólag elsőrangú budapesti asztalészek és kárpitok dolgoznak.

Grammophonok

és

lemezek

helyszüke miatt olcsón

kiárusítottak

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

hangszerkereskedésében Deák-tér 1.

Nyomatott a laputajdosus Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagykanizsán.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyszeri szám ára 10 fill.

Felolós szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Beák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjazásán szerint.

A szülők gondja.

(V. J.) Ahogy közeledünk szeptember felé, a szülőknek az a legnagyobb gondja: mit csináljanak a fiaikból. A pályaválasztásról esik sok szó mostanában, mely érthető aggodalmat okoz, hiszen ugy van megalkotva a szülők szíve, hogy inkább a maguk szájától vonják meg a falatot, de boldogok, ha gyermekeik arcon mosolyt látnak.

Nálunk beteges köztudatba ment át, hogy a hivatalnokai pálya tekintélyt nyújt és inuen van, hogy szeptember elején örült telekedés van a középiskolák kapuin, nagy a mozgolódás az egyetemeken, mert a diploma szerzés, az uri pálya jogának biztosításáért még a tehetségtelen, a módtalanok is előre törhetnek.

Most már oly nagy túltengés, túltermelés van a hivatalnoki karban, hogy valóban lutrijának kell lenni, a ki elfoglalhatja a legkisebb pozíciót is. Csak két nagy állami intézményünköt a postát és a vasutat említsük, szaklapok és statisztikai források után jelenthetjük, hogy minden hely be van töltve, úgy hogy például a vasut alkalmazottjainak árvaít sem tudja elhelyezni, a postánál pedig a mint a magyarországi posta- és távirat tisztviselők egyesületének hivatalos lapja a „Posta” írja, a tisztviselők létszáma igen erősen túl van terhelve. De így van ez mindenütt. A mióta az állatorvosok fizetését rendezték, ezen a pályán is borzasztó túlpordukoió van, arról pedig régen beszél a közvélemény, hogy városokban 3—4 ügyvéd, több orvos lakik egy-egy házban, a kiknek java része csak éppen teng-leng. A miniszteriumok nem győzik elutasítani a sok pályázót, jóllehet Wekerle Sándor volt miniszterelnök az állami hivatalok fejeihez intézett rendeleteiben szigorúan meghagyta, hogy ne vegyenek fel személyzaporítást, az ostrom, a kilincselések nem szánnak meg, pedig protektor, terror és könyörgés mind hiába valók.

Értjük tehát a szülők aggodalmát, mikor nem tudják, mit csináljanak fiaikból, mert ha tanárnak tanítatják, évekig várnia kell állásra. Csak nemrégiben is egy állás nélküli, tehetséges tanár borzalmas esetről emlékeztet meg a sajtó, a ki évekig asztalosinas

őcsese műhelyében aludta át az éjszakákat s nappal koldulni volt kénytelen. Most már akár jogászok, akár tanárok, vagy hivatalnokok lesznek a nagyreményű ifjakból, mindentől ott fenyeget a rém; nem tudok álláshoz jutni.

Egyedüli biztos pálya, és biztos kenyeret nyújtó kereset: az iparos pálya. Mihelyt feltudunk emelkedni arra a nézőpontra, hogy az iparos pálya tisztességes, mihelyt megtudjuk érteni, hogy nem diffamáló, ha a gyermekünk oda áll a mooskos parázs elé, kalapálni a vasat, keverni a csirizes talát, boldogok leszünk fiaink látásán, mert érvényesülni, keresni fognak.

A technikai pálya szinte kínálja a sikert, melynek kincses bányáját ki kell aknázni. Gyár üzemek keresik az ügyes, képzett iparosokat s a míg a villamoság térfoglalásával napról-napra újabb találmányokkal lépnek fel az ipar terén, addig az iparosok keresete, munkabére napról-napra emelkedik. A míg a hivatalnokok egész tömege évekig fizetetlen állásban van, avagy kevés tisztelet-díjjal alkalmaztatnak, eladósodnak és egész életükön keresztül a szenvedések keresztjét viselik. Az iparosokat tudásuk, szorgalmuk után fizetik és sokkal nagyobb terék nyílik a vagyonszerzésre, a világ megismerésére, mint bármely más pályának.

A fogyasztási szövetkezetek és a kereskedők.

Poroszországban legutóbb 65.000 kereskedő és iparos kérvényt adott be az országgyűléshez, hogy változtasson a jelenlegi állapoton, mely lehetővé teszi, hogy a fogyasztási szövetkezetek a megadottatás alól csaknem teljesen kivonják magukat. A kérvényben felhózzák, hogy 1911-ben 937 szövetkezet közül 970 szövetkezet, tehát több mint 95 százalék, jövedelmi adót egyáltalában nem fizetett. „Ez az állapot — végi a kérvény — igazságtalan és előnyben részesíti a fogyasztási szövetkezeteket az önálló detailkereskedelemmel szemben, ami pedig a törvényhozásnak nem lehetett intenciója.”

Igy panaszkodnak a kereskedők Poroszországban, ahol pedig a fogyasztási szövetkezetek dolgában a miénkhez képest arany állapotok vannak. Ugyanis Magyarországon, amely a legutóbbi hivatalos kimutatás szerint 1612 fogyasztási szövetkezettel van megáldva, egyetlen egy se fizet jövedelmi adót. Az idevonatkozó törvény szerint a szövetkezetek az üzlet-részek 6 százalékának erejéig adómentességben ré-

szesülnek, ami annyit tesz, hogy a szövetkezet csak akkor fizet jövedelmi adót, ha az üzlet-részek után fizetett osztalék a 6 százalékot meghaladja. Attól pedig a szövetkezetek övönöknek, hogy 6 százaléknál több jövedelmet mutatassanak ki.

A szövetkezet azonban nemcsak, hogy adót nem fizet, hanem még segélyt is kap az államtól. A kormányának az ország állapotról szóló legutolsó jelentésében ugyanis a földmivelési miniszter díszeskedre említi, hogy a fogyasztási szövetkezeteket az alakulás és első berendezkedés költségeinek fedezésére állami segélyben részesítette. „Főképpen a fogyasztási szövetkezetek azok — mondja a miniszter — amelyek a hátsípítási segélyekre elsősorban vannak ráutalva, minthogy a mai nehéz lakáviszonyok mellett gyakran nem sikerül megfelelő raktárhelyiséget maguknak biztosítani.”

Ha még ehhez hozzávesszük, hogy Ausztriában és Poroszországban a fogyasztási szövetkezet csak a saját tagjainak adhat el árut, Magyarországon pedig a földmivelési miniszter hivatalos kimutatása szerint az 1612 fogyasztási szövetkezet közül 1298 szövetkezet nem szövetkezeti tagok részére is árut, akkor igazán elmondhatjuk, hogy a fogyasztási szövetkezeteknek sehol sincsen olyan jó dolguk, mint Magyarországon. Adómentességet, államségélyt, hatósági protekciót és más kiváltságokat élveznek. Mindezt pedig a legnagyobb nehézségekkel küzdők, adókkal terhelt és a hatóságok által mindenütt és mindenben előzött kereskedő rovására.

Köztudomású, hogy az adótörvény milyen jelentékeny összegekkel sújtja a kereskedőt. Hiszen, a pénzügyminiszter mintegy 30 millió bevételi többletet remél az új megadóztatási eljárásról, ennek pedig nagy részét a kereskedőkől akarják kiperéselni. Ezzel szemben a kereskedővel versenyző fogyasztási szövetkezetek az új adótörvény teljesen adómentessé teszi. A törvényhozás agrárius többsége azt is ki tudta vinni, hogy az új adótörvényben az adómentesség határát 6 százalékra emelték fel, holott a kormányjavaslat csak 5 százalékot kontemplált. Ezzel szemben a kereskedő adókulcsát, mely a tőkeorvos Németországban 9 százalék, nálunk 3 százaléban a lapították meg.

Az állam tehát, mely a terhek nagy részét a kereskedőre rakja, minden uton favorizálja a fogyasztási szövetkezeteket, melyek a vidéken a kiskereskedőnek a tönkretételi. És ezzel az állapottal szemben a kereskedő tehetetlen. Most is csak azt hangzathatjuk, — hogy a Magyar Kereskedők Lapja már annyiszor hangzott — hogy itt csak a kereskedők tömör egyesülése segíthet, mert csak ezen az uton érheti el azt, hogy az ország kormányására és a törvények alkotására befolyást gyakorolhat.

Országos Istvánnapi Ünnepele a Margitszigeten.

A Fővárosi Közmunkák Tanácsa augusztus 20-ára, Szent István napjára átengedte a Margitszigetet a Gyermekszanatórium javára rendezendő ünnepélyre, oly kikötéssel, hogy a margitszigeti Istvánnapi közönség 1 koronás belépődíjért az egész napi ünnepség minden programjában részt vehessen és költségek díj sehol sem szedhető. A szigeti közönség annél fogva, amikor megváltja 1 koronás jegyét, már is leróta a Gyermekszanatórium iránti jótékonydíját és ezért díjtalanul vehet részt a Magyar Athletikai Club pártalanul nagyarányú sportversenyén, amelynek első része az ifjúsági és szenior verseny lesz, mely már délelőtt fog a MAO. sportpályán lefolyni a következő számokkal: 1) 100 yardos hendikep ifjúsági előfutamai, 2) helyből magasugrás, 3) 100 méteres hendikep előfutamai, 4) diszkoszvetés hendikep 5) 200 méteres ifjúsági előfutamai vidékiek részére, 6) helyből távolugrás. A szigeti sportpályán délután 3 órától szakadatlanul késő estig fog lefolyni az atletikai nagy viadal, a dalverseny és a tűzijáték. Az atletikai viadalt Zuber Ferenc főmérnök, a MAO igazgatója fogja vezetni. A sportdíjakat dr. Bezerédi Viktor belügyi államtitkár fogja személyesen kiosztani a győztes atléták között. A délutáni sportversenyek a következők: 100 méteres ifjúsági döntő, magasugrás ifjúsági, 100 méteres döntő, súlydobás, 600 méteres hendikep, magasugrás, 200 méteres ifjúsági döntő vidékiek részére, súlydobás ifjúsági, 1000 méteres junior, 400 méteres hendikep ifjúsági, távolugrás junior, 1500 méteres hendikep, 300 yard, diszkoszvetés, 800 méteres ifjúsági, 1/4 ang. mérf. síkfutás junior, kalapácvetés, 2 ang. mérf. síkfutás, 100, 200, 400 méteres staféta futás, botlövélással. Azonkívül a programba beilleszkedik a Budapest Csepeli Athletikai Club és a Magyar Testgyakorlók Körenek klubközi birkózómérkőzése, amelyben minden súlycsoportban 2-2 birkózó vesz részt.

Az egyes sportszámok között Györfy János igazgató vezetése alatt a Budapesti Lyra Dalkör 100 tagja dalárdájával fog hangversenyezni. A nappali tűzijáték is a szigeti sportpályán fog lefolyni délután 5 órákor és alkalommal fog szolgálni annak a beigazolásra, hogy világszerte nappal is mily fényes tűzijátéki hatások lehet elérni. Ugyancsak szenzáció lesz az esti tűzijáték is. Az esti tűzijátékkal a fedett folyosó egyik oldalán két órák mozgóképnyelvi előadást rendez az Apolló projectograph, mely ujdonságainak legértékesebb köpeit hozza ki a Margitszigetre. Azonkívül nagyszabású tombolajátékról is gondoskodott a rendezőség. A közönség kényelméről teljes mértékben gondoskodott dr. Bárczy István polgármester Szent István, hogy külön omnibuszjáratot engedélyeztett Szent István napjára a Népszínházról a Margitszigetre azaz a kikötéssel, hogy ezek a kocsik ingyen kötelesek a közönséget a szigetre szállítani. Aki tehát az omnibuszon váltja meg egy koronás jegyét, az ingyen jogosult az omnibusz használatára. Az „Ingeny a Margitszigetre” felirással ellátott omnibuszok felszállás céljából bárhol megállíthatók és szakadatlanul közlekednek. A hidon egész nap egy korona a belépődíj felöltötteknek, gyermekjegyek ára pedig 60 f. A hajón a monetértíri jegyek ára 140 kor., gyermek és katonajegyek ára 60 fillér. Külön belépődíj

az Istvánnapi nagy ünnepélyen egyáltalán sehol sem lesz. Tájékoztatót egész napon át a gyermekszanatórium központi igazgatósága ad (Stáhl-utca 5, telefon 82-82 sz.) a belépőjegyeket a központi iroda külön bélyegköltés nélkül a rendelőknek telefonrendelésre is megküldi. Jegyek már is kaphatók valamennyi dohányboltjában, valamint a régi Nemzeti Színház előtti pavilonban is egész napon át.

HIREK.

Divényi Gyula távozása.

Ha az újságíró csak azokról venne tudomást, akik unos-untalan magukra igyekeznek vonni a közönség figyelmét, akik mindentűt szerepelnek kérve és kértelen, akkor Divényi Gyuláról meg se kellene emlékeztünk. Mert nagyon sokan lesznek olvasóink közül, akik hírünk címét olvasva így szólnak: „Elmegy Divényi? Hiszen azt se tudtuk, hogy itt volt.” Akinek azonban fia, vagy rokona járt a kegyes tanítórend helybeli főgimnáziumában, az kérdezze meg tőle, ki az a Divényi. Mi ismerjük őt mint papot, mint tanárt és mint embert. Mint pap a rendnek bekezerető hű fia, mint tanár egyike azoknak a kevés tanároknak, kik nagy tudásukkal, pártalan szorgalommal és bibliai egyszerű nemes szívvél lép a katedrara. Mint ember kialakította magában azokat a vonásokat, melyek az emberszeretet alapján az embert ékesítik. Hát ez az a Divényi, aki 3 évi helybeli áldásos működés után a rendtanács intézkedésére folytan most a váci rendházba megy. Aki az Irodalmi és Művészeti körben Mikszáthról tartott felolvasásán ott volt az tudja, hogy egy maga véleményen járó ritka élvezetes felolvasót veszít benne városunk. Önzetlenségére elég felhozunk azt az egy példát, hogy a hamar kimúlt Munkásgimnáziumnak egyik díjazott tanára volt. Tanítványainak és barátainak szeretete kísérje új állomáshelyére és abból merítsen további erőt áldásos működésére.

Divényi tanár helyébe Nádor Béla jön. Egyéb változások a kegyes tanítórend köréből, melyek minélt nagykanizsaiakat érdekelnek a következők: Osóti Márk Szentgyörgyre, Kalosok Leo Veszprémbé helyeztetett át. Ideiglenes nyugalomba tétetett Treousenben Mácska Lajos, Temesvárra megy Szakáll Gyula és Szegedre nyugalomba Papp János, ki régebben a nagykanizsai főgimn. igazgatója volt.

— Hajós Mihály halála. A nagy idők tanui megint kevesebbedek eggyel. Tegnap reggel jobblétre szenvedt el a vármegyének egyik tevékeny férfa: Hajós Mihály kir. tanácsos, alsóendvei ügyvéd, ki szepet játszó tagja volt város és megyeje közéletének. Hetvenöt éves volt a egész életében mint puritán dolgos ember volt ismeretes. Alsóendva város minden intézményében lényező volt: képviselő-testületi tag a Kaszinóknak, Önk. Tiszóli Együletnek,

Szépítő Együletnek elnöke, több takarékpénztárnak igazgatósági, a Dánánthi h. t. vasutnak felügyelőbizottsági tagja. A vármegyében mérésélt felosztásnál, nemes intencióval fogva mindig előlékel pozícióit töltött be, mint a törvényhatósági bizottság és több választmányok tagja. Halála váratlanul következett be. Nem volt beteg. Még néhány nap előtt is következő látta Zalaegerszegen a pártalan előlékenységű öreg urat, kinek halálát aggkori gyöngösség idézte elő. Folyó hó 10-án reggel három órakor halt meg, gyászborotvára a kiteszött előlékel rokonságot. A megboldogultan dr. Hájós Ferenc ügyvéd osztrákurya orv. képviselő, dr. Hájós Kálmán ügyvéd a bakcsi kerület orv. képviselője, dr. Farnec Lászlóné az. Hájós Ella édesanyjukat gyászolják.

— Tanács-ülés. A pénteki szokásos tanácsülésen dr. Sabján Gyula főjegyző elnökölt Kurrens ügyek kerültek tárgyalás alá, melyek inkább az adminisztrációra vonatkoznak és nem kívánkosnak a közönség elé.

— A sorozás. Ma kezdődött meg Nagykanizsán a sorozás, mely már az új véderőtervény rendelkezéseit vette figyelembe. Egész sereg fősíretréből származó hír került forgalomba a felemelt létszámba való beosztásról. És mind az előbbi sorozási rendeletek és az új intenciók nem ismeretéből származott. Az a boldog fel fogás terjedt el, mintha meg a nyomorokokat is be kellene sorozni, hogy elegendő katonák kerüljön az új létszámhoz. Ex nem áll. De az bizonyos, hogy az eddig gyakorolt oncsönkítés nem ment fel senkit a katonai szolgálattól; mert aki nem alkalmas a fegyveres szolgáltra, az még mindig elég jó az irodába, vagy stabónak, szusternak, vagy betegápolónak stb. És éppen ezeknek elvonása a fegyveres hadseregtől okozta a békeidőszak csekély voltát. Az új utasítás az orvosok lelkiismeretére bizza az alkalmasság kimondását. A döntést ennek alapján a polgári és közbiztonsági elv honvédelmi elnökök egybehangzó ítélete végzi. Egyetlen sorozóbizottsági tag kivánása elég, hogy az állatkozások felvilágosítására utasítsanak. Az egyhangu határozatot a polgári elnök hirdeti ki. Egyébként a mai sorozás egészen simán folyt, mint akármely más évben.

— Kórházi bizottsági gyűlés. A nagykanizsai kórház városi bizottsága szombaton d. u. gyűlést tartott Trippamer Gyula elnöklete alatt. A kórház költségvetését állapította meg a bizottság az 1913. évre. Minthogy a kórházi kut. víz gyakran kiapad, a bizottság mélyfúrás eszközésével újította a bajt orvosai. A munka elvégzésére, mely körülbelül 900 K költséget igényel, két ajánlat érkezett be; Bargermeister fednérvári és Fischl István nagykanizsai cégé. A bizottság a munkálattal Fischl István birta meg. Elhatározta a bizottság azt is, hogy a kórházi könyv meg nem felelő takaréktüzelhetlyé megfelelőbbé cserélt ki és erre névvel ajánlatra hívja fel az egyes cégeket.

— A mentelep építése. A kórház szomszédságában levő kiegészítő lakanyát már bontják. Ide fogják építeni a 129 ezer korona előirányzott költségen felépítendő mentelep helyiséget. Szombaton volt a mentelep telkének hivatalos átadása a vállalkozó Bacsiós és Kossák építőcég számára. A város részéről az átadásnál jelen volt dr. Sabján Gyula főjegyző, Székely András mérnök és Farkas Ferenc

ETABLISSEMENT MONTMARTRE EGÉSZSÉG ÚJ JEL NYITVA!

Páris — Budapest — VI. Andrassy ut 54. szám.

rendőrkapitány. A méntelep építése tehát rövid idő múlva megkezdődik felebeérésre való tekintet nélkül, noha szombaton dr. Hajdu Gyulától érkezett be felebeérés, ki a méntelepnek a közközbiztonság szempontjából leendő elhelyezését etikai szempontból nem helyesli. Ugyancsak felebeérés adott be az építés ellen Matkovic Lajos is.

Elhalasztott befizetések. A Délzalai Takarékpénztárral Egyesült Önszervező Szövetkezet a folyó hó 15-ére eső befizetéseket az ünnep miatt 16-án, azaz pénteken délelőtt tartja meg.

A Gardasági Önszervező Szövetkezetben a csatlórúti befizetések pénteken tartatnak meg.

A Néptakarékpénztárral kapcsolatos Szövetkezeti és centőrtői befizetések a következő héten eszközöltenek.

A Nagykanizsai Tépénztár Önszervező Szövetkezetben a 15-ére eső befizetéseket 16-án, pénteken d. e. eszközöltenek.

Nyári mulatság. A nagykanizsai kath. legényegylet f. hó 20-án, kedden a Polgári Egytel emeleti helyiségében könyvtáralapja javára, zárkörű, játékonycélú és családias Nyári Tánmulatságot rendez. Helyzarak: Személyjegyző 1 K; csatlódjegy 2 K 50 f; karzati állóhely (táncra nem érvényes) 40 f. Kezdeté este fél 9 órakor. Felülvezetéseket tekintettel a játékonycélra köszönettel fogadják és hirlapilag nyugtáznak. Kéretnek a t. hölgyek, hogy lehetőleg egyszerű öltözékben sziveskedjenek megjelenni.

Anyakönyvi hírek. (Aug. 4—10.) Házasságok: Ösv. Pösch Jánosé szül. Himler Borbála 22 éves; Bolf József 20 napos; Ösv. Thoma Eudréné szül. Rollo Zeuzsánna 54 éves; Kucics Lászlóé szül. Tóber Julianna földműves 23 éves; Schlinginger Lajos ügynök 76 éves; Horváth Margit 2 hónapos; Hofer Gáspárné szül. Oskó Anna kőműves neje 58 éves; Mihalecz Katalin földműves 17 éves; Lach Márton cipész 62 éves; Lang Mária 2 hónapos, Mézáros Margit 3 hónapos; Jankó Margit 10 hónapos és Weiss Bernátné szül. Brenner Emilia, azabó neje 57 éves. Házasságok: Orbán István áll. tanító Hajgató Janka özönővel.

Football-mérkőzés. A tegnapi hírdelté football-mérkőzést a tegnapi esős idő miatt f. hó 15-én csütörtökön, Nagyaszonny napján tartják meg.

Árverés a rendőrségen. Az ölelmezési ipari munkások orsz. szövetségének feloszlottá helyi csoportjának vagyona, mely könyvekből és egy szekrényből áll, szombaton került árverés alá. A befolyt 11 K 37 f a helygyminiszter rendelete folytán a Magyarországi Borkantegyestület helyi fiókjának pénztárának adták át.

Jelentés a terméseről. Nagykanizsa város most terjesztette be az alispáni hivatalhoz a beérkezett tudósítás alapján a terméseről szóló jelentést. E szerint Nagykanizsa határában a gabonatermés mennyiségre nézve megfelelő volt, de a minőség

süllydnek mondható; a gyümölcsstermés alig számbavehető. A kerti velemények, főzélékfélék azonban jó termést tüntetnek fel. Burgonya is bőven termett; szőlőtermés is jó kilátással kecsegtel. Takarmány a házi állatok számára kellő mennyiségben van. Mindezek mellett konstátálható; hogy a drágaság egyre fokozódott.

Ingyenes balatoni kalauz A Balatoni Szövetségnek most jelent meg az ingyenes balatoni kalauz. A szép képekkel díszített kalauz a szövetség 60 ezer példányban nyomtatja és osztja szét. 10 filléres bélyegdíj mellett. A csinos füzetet bárki megkaphatja a szövetség titkári hivatalánál Balatonföreden.

Kivándorlási ügyünk és sérelmei. (Irt: Hay Frigyes kormánytanácsos). E füzet egész új világlátásban tünteti fel a kivándorlás egész kérdését. A szerző aki nem az állami tisztviselő zöld asztala mellől, hanem közvetlenül a gyakorlati életből meríti tanulságait, rámutat a kivándorlás veszedelmére, de meg is oldja a nagy problémát miképpen lehet a jövőben sikeresen szembeszállni az elnéptelenedéssel. Végsővel oda lyukát ki a szerző, hogy ha most bizonyos mértékig tehetetlenek is vagyunk a kivándorlással szemben, legalább ne Észak-Amerikába engedjük kivándorlóinkat ahol az ipaci üzemekben száz meg száz veszedelem fenyegeti őket, hanem Dél-Amerikába, kivált Argentínába, ahol félvix idejű amikor nálunk semmi munkájuk, kapnak megfelelő foglalkozást és aránytalanul magas keresetet, tavasszal pedig nagy megtakarításokat ismét visszatérhetnek hazájukba, hogy itthon maguntelhessek a földet. E kis munka német kiadás szövekesörör épkédtőlde kultúrán és számos kiadást elérvén, most magyar nyelven is megjelent és kapható a kiadónál: Edhoffer, Wien, Liechtensteinstrasse 21. Ára csak 50 fillér.

Tíz ezer bérlő egy házban. Newyorkból írják nekünk: Az új Woolworthépület — Amerika legnagyobb építkezésén most 1500 ember dolgozik éjjel-nappal, mert újvőre el kell készülnie. Az alapkövet 1910 november 15-én rakták le, az építkezés tehát alig rett igénybe két évnél többet. Az összes építkezés kiadás 90 millió korona, 990.000 négyszögöl padlófelületet lesz és nem kevesebb mind tízezer lakásbérlőnek nyújt hajlékot. Szóval önönmagában egész város lesz ez az épület. Amerika legnagyobb felhőkarcolója, melyben jóformán minden kapható lesz a mi mindennapi élethez kell.

Kutba ugrott leány. Horváth Mari Magyar-utcai leány ma reggel a Telituknak nevezett litató kutba dobta magát öngyilkossági szándékkal. A hideg víz észretörítette a leányt és elkezdett segítséért kiabálni. Az arra járók meghallották és ki-hírták. Osuron vizesen vitték haza a leányt, hi-tőlének okát adni nem akarja.

Szurkálás az Utolsó Garasban. Andri József panszt tett a rendőrségen, hogy szombaton este a Petőfi-úti „Utolsó Garas”-ban békességben kug-

lizott, mikor odérkezett Sipos József, Sipos Sándor, Kis Csartók Józsefné és Takács Lajos és minden előzetes sóvártás nélkül elővették a biciklit és 6 helyen megszurkált. Az orvosi látélet 20 napi gyógyulást igénylő testi sértést és 3 heti munkaképtelenséget állapított meg.

Irodalom.

*** Magyar Figyelő.** Tisza István és Herczeg Ferenc folyóiratának, a Magyar Figyelőnek augusztus elseji számában Réz Mihály bírdást ir Andrásey Gyula gróf választójogi tervezetéről, Ballaagh Aladár nagyon érdekes tanulmányt tesz közé azról, hogy idegen uralkodóházból fejedelmek miként viselkedtek a magyar nyelvvel szemben, Farkas Pál „Versailles” címen szines történeti répet fest, Horváth János méltatja és bírálja a legújabb „irodalmi forradalmat”; Szederkényi Anna a nőknek az államok törvényeiben való jogi helyzetéről ir. A változatosan összeállított „Följegyzések” rovatban sok apróbb cikk szól hozzá az aktuális politikához és ismertet újabb irodalmi jelenségeket. Előfizetési ára negydekre 6 K. Kiadóhivatal: Budapest, VI., Andrásey-ut 16.

1243/1912. végrh. szám.

Árverési hirdmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a nagykanizsai kir. járásbírósnak 1912. évi V. 445/1 számú végzése következtében Dr. Schurbj Augustus által üggyé által képv. Rokusok D. eilli cég javára 653 kor. 90 f s jár. erejéig 1912. évi máj. hó 18-án fogazatosított kielégítési végrehajtás után le-foglalt és 1900 koronára becsült 2 sajtó prés, 1 pléhvágó olló, 1 Wertheim szekrényből álló ingóságok nyilvános árverésen eladának.

Mely árverésnek a nagykanizsai kir. járásbíró-ság 1912. évi V. 445/3 számú végzése folytán 653 kor. 90 f. lökökötvele, ennek 1912. évi február hó 23. napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltó díj és oddig összesen 174 korona 45 filléren bíróság már megállapított költségek erejéig Nagykanizsán (Zárda-utca 5. sz.) leendő eszközölésére 1912. évi aug. hó 23. napjának d. e. 8 órája határidővel kiütetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivának meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. törv.-cikk 107. és 108. §-a értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fog-nak adni. A mennyiben az előirvezendő ingóságokat jogos is le- és felvolfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. LX. t.-c. 120. §-a és a v.h. n. 20 §-a értelmében csak javára is elrendeltetik.

Kelt Nagykanizsán, 1912. évi aug. hó 8-án.

Maximovits György
kir. bírósági végrehajtó.

Sirolin "Roche"
ezerszeresen bevált
tüdőhurutok ellen
friss és idült
köhögés, hörghurutnál
tüdőgyulladások után.
Egészséges tüdők erős étvágy óvszer a
tüdővész ellen.

Elektrotechnikai szakiskola

műszaki iskola az összes villamos művekben
és gépépítészetben, laboratóriummal és műhelyekkel

Po sony, Széchenyi-utca.

A beiratások szeptember hó 3-án kezdődnek mindazok számára, akik mint Elektrotechnikusok (üzem hivatalnokok) óhajtják magukat kiképezni (két év alatt) elméletileg és gyakorlatilag. — Felvételtnek: 14 évtől 24 éves korig. Előképzettség: néhány közép-, polgári-, kereskedelmi, vagy felső ipariskola. Tekintettel a villamos erőnek mindinkább növekvő értékesítése üzemi és világítási célokra, valamint vegyészeti gyárakban való felhasználására, csak ajánljuk a t. o. szülők (és gyámok) figyelmébe, hogy fiaikat (gyámoltjaikat) ezen ép oly szép, mint nagy kilátású hivatásra kiképeztessék a fenti szakiskola beiratásával. Jelenkezni lehet naponta. Az igazgatóság bárkinek kívánatra prospektust ingyen küld és közelebbi adatokkal azonnal szolgál.

Az Igazgatóság

DARUVAR

FÜRDŐ Déli vasút állomás

Vásás és iszapfürdők 34—45° C.
Fangógyógykezelés. Hidrogénfürdő.
Szénavas-, nap- és légfürdők
Szabadban való fürvés.
Mérsekkelt árak.
Prospektussal
szolgát.

a Fürdőigazgatóság Daruvar Slavonia.

Kénes gyógyforrás **Varasd-Töplitz** (Horvátország.)

Vasut-, posta-, telefon- és távirat-állomás.

Uj gyógyszálloda villanyvilágítással, hírneves radioctív tartalmu kénes hőforrás + 58 C°.

Ajánlva: köszvény, csusz és ischias stb.-nél. Ivókurák makacs torok, gége-, máj-, gyomor- és bélbántalmaknál. Elektromos massage. — Iszap-szénsavas és napfürdők.

Egész éven át nyitva. — Modern kényelem. — Uj szállodák.

Mesés környék. — Katonazene. — Prospektust ingyen küld a

fürdőigazgatóság.

Fürdőorvos Dr. LOCHERT J.

Hirdessen a „Zalai Közlöny“-ben.

AKI BUTORT

BUDAPESTEN AKAR VÁSÁROLNI,

saját érdekében cselekszik, ha vásárlás előtt megtekinti a

Budapesti Asztalos Ipartestület
védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK ÉS HITELSZÖVETKEZET

áruosarnokait, melyek a következő helyeken vannak:

VIII., József-körút 28. sz. (Bérkocsis-utca sarkán.)

IV., Ferenciek-tere 1. sz. (a királyi bérpalotában.)

Ezen szövetséget az „Országos Központi Hitelszövetkezet“ tagja s ennek felügyelete alatt áll.

Vásárlási kényeszer teljesen kizárva. — Stilizserű modern lakberendezések.

Sutányos árak! Szavatosság áru minőségéért

Az Áruosarnokba kizárólag elsőrangú budapesti asztalosok és kárpitások dolgoznak.

Grammophonok

és

lemezek

helyszüke miatt olcsón
kiárusítatnak

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

hangszerkereskedésében Deák-ter 1.

Nyomatott a lapfuttató I. J. Wajdits József könyvnyomdájában Nagykanizsán.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 6 korona, Negyedévre 2 korona 80 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Feloldó szerkesztő:
Kertész József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Boák-tér 1.

Telefon: 182. — Hirdetések díjszabás szerint.

Nagykanizsa marhavásáral.

Az új vásártér helye.

Nagykanizsa híres gabonapiaca mellett mint egyenrangú fél szerepelt régtől fogva marhavására. A szerdai heti és országos vásárokról olyan felhajtások szoktak eszközöltetni, melyek internacionálva vevőközön-séget szoktak ide vonzani. Ez természetesen nemcsak városunk közlelemzését befolyásolja, hanem kereskedelmére, forgalmára is nagy hatással van.

A hétfői országos vásár újra egyike volt a leglátogatottabbaknak. A hivatalos adatok szerint mintegy 1200 darab felhajtás volt szarvasmarhából és 1100 lovakból. A kettőből összesen 1500 darab adatott el.

A maximális árak szarvasmarhánál 1800 koronára rugtak első minőségű jármos ökrörpárnál; a minimális árak silányabb minőségű járomba való és hizlalásra szánt ökrök-nél páronként 800—1000 korona. Lóárak darabonként maximum 1600, minimum 7—800 korona. Levágásra szánt lovak 100—200 K-ért adták el. Egy éves csikók 4—500 K-án kerültek eladásra. Az árak tehát elég magasak voltak, ami buzdítólag hathat a gazdaközönségre nézve, de még meg kell jegyeznünk azt is, hogy a kereslet jóval nagyobb volt a kínálatnál és a nagy, hizlalásra keresett ökrök majdnem teljesen hiányoztak a vásárról.

Elszállítottak a tegnapi vásárról 27 vagon szarvasmarhát. Ebből a legnagyobb rész Ausztriába vitetett; egy vagon pedig Horvátországba irányított. Lovat 5 vagonnal szállítottak el; levágásra pedig 2 koosival Szombathely felé irányítva. A vásáron négy állatorvos működött, kik felügyeltek a marhavásárali egészségügyi rendelkezések megtartására. Beteg állatok egyáltalán nem voltak felhajtva. A vásártéren reggel fél 8-tól d. u. fél 5-ig 7 városi tisztviselő végezte a vásári bizottság elé utalt munkálatait.

Az itt előadottak bizonyítják, hogy Nagykanizsának állatvásári ügye elsőrangú fontossága és ennek megóvása sőt emelése érdekében a városnak áldozatoktól nem szabad visszariadnia és meg kell tenni minél előbb a célra vezető szükséges intézkedéseket.

Kettős teendője van a városnak, hogy ezt a célt elérje. Az egyik a vásártér elhelyezése, a másik a közvágóhid felépítése. A kettő együtt oldandó meg és pedig éppen most a legalkalmasabb idő kínálkozik rá, mert a város ugyanis foglalkozik mind a két kérdéssel. De nem külön-külön, hanem együtt intézendő el ez a szorosan egymást kiegészítő városi ügy. A legutóbb megtartott ankétán, mely a közvágóhid felépítése kérdésében hivatott össze, nemcsak Vuess de Velberg Jenő, a földmívelési miniszteriumhoz beosztott állategészségi felügyelő, hanem a jelen volt állatorvosok, mészárosok és hentesek, ammellett nyilatkoztak, hogy a közvágóhidat nem kibővíteni és átalakítani kell — ahogy az tervbe van véve, hanem egészen újra kell építeni, ami lényegesen többlet költséget nem okoz. Az új közvágóhidat azonban nem a jelenleginek, hanem a réginek helyére kell építeni. Sok mindenféle ok szól emmellett. Mi külön ki is fejtettük ezt annak idején.

A nagykanizsai állami állatorvosi hivatal f. é. júl. 27-én átiratban megkereste a várost, hogy a közvágóhidat sertés ölésekre az 54300/908. sz. F. M. rendelet értelmében berendeztesse, mert az erre adott 5 évi haladékidő 1913. letelik. Ugyanezeker felszólította a várost, hogy a vásártérrel az 1888. VII. t. o. 30. 31. §-ai és 73003/94. sz. F. M. határozat értelmében rendeztesse be. Tehát a közvágóhid és marhavásártér ügye együtt oldandó meg. Még pedig sürgető. Nem a színházi, gimnáziumi, vízvezetési, csatornázási ügy lassúságával, hanem amint a mentelep felépítésénél megmutatta a város, hogy ha szükséges, tud mozgókonny is lenni, úgy ezt a közgazdasági

és állategészségi fontosságú kérdést is hamar dűlőre kell vinni.

Henteseink, mészárosaink, kereskedőink és iparosaink még szomorúan emlékeznek rá, hogy nemrég egy egész évig el volt zárva Kanizsa állatvására a marhajárvány miatt. Erdélybe mentek mészárosaink vágóállatokért. Hogy milyen méregdrága húst fogyasztottunk akkor, azt ma is érezzük, mert érthetetlen okból ma se szállították le az akkori husárat, sőt emelték.

Hát ez a helyzet nem fordulna elő, ha a közvágóhid körül találna elhelyezést a marhavásártér. Természetes, hogy vasuti vágánynak, állatberakó állomásnak kell nyomban ott megjeleni. Akkor járvány idején meg a fertőzött vidékekről is szállíthatnánk hozzánk állatorvosi engedéllyel állatokat annélkül, hogy városunk állategészségügye veszélyeztetve volna, mert külön egészségügyi kerületre deklarálhatnák az elzárt jól berendezett vásártérrel.

Mintogy a letenei vasut előbb-utóbb mégis csak kiépül, ennek kapcsán a nagykanizsai kényelmesen hozzáférhető marhavásártér olyan óriási fellendülést nyerhet, ami kiszámíthatatlan fontossága az egész város közönségére.

Paktál az ellenzők.

A legújabb politikai szenzáció az, hogy Auffenberg lovag azzal az egyenes ajánlattal lépett Justhék elé, hogy kész Tizza István grófnak, a képviselőház elnökének és Lukács László miniszterelnöknek rövid uton és záros határidőn belül való útjavoltatását kieszközölni, ha a Justh-párt segít neki abban, hogy az acélgyukra szükséges összeget megkapja. Nem először esik meg, hogy Auffenberg lovag hadügyminiszter önkézzel nyul bele a magyar politikába és nem első ízben történik, hogy ellenzéki párttal keresi az érintkezést. Auffenberg lovag közös hadügyminiszter legeslegjobb ajánlatát egyik rendkívül megbízottjával juttatta a Justh-párt egyik vezérpolitikusa elé. A találkozás Auffenberg megbízottja és a Justh-párti politikus között nem a fővá-

VELMA SUCHARD
Nyersen való
évesre
páratlan.

roban, hanem a vidéken történt. Auffenberg lovag embere részletes kibontakozási tervet terjesztett az illető politikus elé, amelynek az a csatlósága, hogy Auffenberg lovag hadügyminiszter ur kötelezi magát azon a helyen, amely helyről hadügyminiszterre történt kinevezése is eredt:

1. Kiszakozolni, hogy Tisza István grófot és Lukács László miniszterelnököt elejtessék.

2. Kötelezi magát közremunkáltatni, hogy a parlamenti többség és ellenzéki pártok között Tisza és Lukács eltávolítása után a választójog és egy választójogos kormány alapján kompromisszum jöjjön létre. A kabinetben az ellenzék egyik tagja is helyet foglalna.

Ennek ellenében Justhék nem emelnének akadályokat annak, hogy a hadvezetés az acélgyútlak megkapja. A hadügyminiszter megbízta arra kérte a Justh-párti politikusot, hogy terjessze Auffenberg lovag ajánlatát Justh Gyula elé — megszívlelésére.

Gyorsan élünk.

A mai korban, mint a vaspályákon, az élet-pályákon is gőzerővel történik minden. Gyorsan szerelni tudományt, rangot, hírnevet és gazdagságot. Gyorsan cserélni ruháinkat, élvezeteinket és elveinket.

A fia alig várja, hogy bajusza kiserkedjen, a leány, hogy hosszú ruhája legyen és bálba vigyék. A mai gőzerővel haladó kor gazdag a vén gyerekekben — a miután az öregeséggel második gyermekkorba siet, azért látunk ismét anyai felöltő gyermekeket is, kiknek minden tettét éretlenség jellemzi. A tudományt is gőzerővel szerzik a mai világban, arról azonban megfélekednek, hogy annak befogadására megfelelő fiaikunk szükséges.

A figyelmes szemlélő megrámul, ha észreveszi, hogy a test ellen, az egészség rovására megnyitják vétkesnek az emberek, csak hogy kövessék a kor jelszavát: gyorsan élni.

Igaz, hogy sokszor a szükség, a nyomasszó életviszonyok kényszerítik arra, hogy a test követelményeit figyelmen kívül hagyják. Am ennél is gyakoribban sok mindent is el lehetne kerülni némi észszerűséggel, a mi egészségünknek ártalmas.

Epp úgy, mint a becsületet, nem szabad a pénzszerszék ördögének rabságába hajtani az egészséget is emancipálni kellene tőle. Vanunk emberek, kiket — bármi mohó pénzszerszékiségünk — tisztességtelen cselekedetre nem lehetne rávenni, de kereset, gazdasági törekvésekben nem ismerik azt a határt, mit testi szervezőik parancsolólag megszab.

Lótnak-futnak, napallá változtatják éjjelüket, alig pihennek, kezdetleges betegsége nem ügyelnek, csak gyorsan végzik munkáikat, hogy gyorsan keressenek, gyorsan éljenek. És vajjon élet-e az ilyen összevesszett hajza? S vajjon célhoz vezet-e? Nem

kell-e a testnek összeroppannia, amikor a zseb megtelik s nem épp a cél előtt frokadunk-e össze, természetes következményeként az okatlan életmódnak?

Értemle ennek legfeljebb az lehetne, hogy az ulodok jóllétéről kívánunk gondoskodni a saját életünk során. Am nincs jogunk arra, hogy az Istenadta étellel ilyen könnyelmű játékot üssünk, a családát kenyérkeresőként, esetleg idő előtt megfossszunk, és sirját ássuk az egész család boldogságának, éppen csak az anyagi jólét kedvéért.

A szükséges pihenés, a test gondozása épp oly kötelesség, mint az eredménytelen munka, melyet csak jó egészséggel végezhetünk pontosan. Gyorsan élni elsősorban szervezőtünk, tökrés-lányitja idegeinket, megfoszt idővel munkakedvünktől és végre — ha szervezőtünk mégis elég ellenálló képességgel bír, hogy a hajszában össze nem tör — képtelenné tesz, hogy az életharchoz szükséges erőt kellőképpen kifejtsenek.

Azért is kell hurrogni a kor hamis jelszavát: „Gyorsan élni!” Eljünk csak lassan, hogy tovább élhessünk.

HIREK.

Mária mennybemenetele.

Augustus 15

Régen volt az, nagyon régen,
Hogy egy kis ház gyászt öltött,
S a szivekbe messze mélyen,
Bú és bánat költözött.

Jézus anyja fejezte be
Kinos földi életét;
Tanítványok hű serege
Állta körül tetemét.

Nem a vérség koteléke
Szólták őket oda;
Erényinek sok emléke
Volt fájdalumnak oka.

A szent testet sirba tették,
De nem ott volt a helye,
Azért angyalok kivették,
S égbe szálltak föl vele.

S kit a földön nem övezett
Sem babér, sem koszoru;
A ki folyton csak kesergett...
Szíve bús volt a szomoru.

Gyöztes fejére ott kapott
Fényugaras koronát;
S helyett maga mellét adta
Neki fia odaát.

Királynője lett ő mennyben:
Angyaloknak, szenteknek;
Segítője is lett egyben
Sok bajos embereknek.

Tiszteletére, hát zengjünk
Dicsőüket mi is ma;
Követni is igyekezzünk,
Hogy kegyét meg ne vonja!

Nith Norbert.

— Nagyboldogasszonyi ünnepély. A Szűz Mária tiszteelő Magyarországi legnagyobb Mária ünnepét a helybeli Ferencrendi zárda s városunk katolikus polgárára illő ünnepélyességgel tartja meg. Az ünnepi szónoklatot P. Ozorai Izidor volt provinciai, bázfőnök tartja 1/11 órákor, amely után véss kezdetét az asszisztenciás nagy mise. Az ünnepi veszernye d. u. 3 órákor kezdődik.

— Házasság. Pásztor Lajos tiszapolgári igazgató tanító f. hó 20-án köt házasságot Nagykanizsán Róth Katinka tiszapolgári tanítóval.

— Ügyességi megbízott. A Budapesti Közlöny keddi száma közölte, hogy az igazságügy-miniszter dr. Vajda Béla nagykanizsai ügyvédet a nagykanizsai törvényszéki kerületére ügyességi megbízottal nevezte ki.

— Elhalasztott befizetések. A Délzalai Takarékpénztárral Egyesült Önségélyző Szövetkezet a folyó hó 15-ére asó befizetéseket az ünnep miatt 16-án, azaz pénteken délelőtt tartja meg.

A Gazdasági Önségélyző Szövetkezetben a esztörtéki befizetések pénteken tartatnak meg.

A Néptakarékpénztárral kapcsolatos Szövetkezetnél a esztörtéki befizetések a következő héten eszközölhetnek.

A Nagykanizsai Tépőztár Önségélyző Szövetkezetben a 15-ére asó befizetések 16-án, pénteken d. e. eszközölhetők.

— Sorozási eredmény. A f. hó 12-én és 13-án megtartott nagykanizsai sorozáson mind s. három korosztályból megvizsgáltatott összesen 287 állításköteles. Ezekből alkalmasnak találtatott 98, ami 34 százaléknak felel meg. Előszólt tehát az a téves felfogás, mintha a felemelt létezm megismeréséhez vakot, békát, sorozna be a hatóság.

— Kertészek állami kiképzése. Serényi Béla földmívelésügyi miniszter, hogy a jövedelmező gyümölcs- és zöldségtermelést országgeszerte minél jobban elterjessze, elrendelte, hogy az állami kert-

Sirolin "Roche"
ezerszeresen bevált
tüdőhurutok ellen
friss és idült
köhögés, hörghurutnál
tüdőgyulladások után.

Egészséges tüdők erős étvágy óvszer a
tüdővész ellen.

szetekbe és erdészetekbe fogadjanak föl munkásokat oly célból, hogy ott néhány év alatt a fagondozásban, gyümölcsstermelésben kellő gyakorlati jártasságot szerezzenek és mint gyakorlott munkások akkéig is állami kottászati telepeken, akár pedig a magánosoknál munkaközvetítő állásban alkalmazhatók legyenek. Amennyiben az így kiképzett munkások hajlandók csoportokba állva közös termelést folytatni, a földmivélségi miniszter a városok mentén való telepelésében és külön zsoldosgyepek fölállításában segítségére lesz, amennyiben állami támogatásban részesíti. A fölvetélről október hó 1-ig jelentkezhetnek kérvény útján a földmivélségi miniszternél.

— Betörték a kaposvári templomba.
Domján János, a kaposvári katolikus templom dékánja jelentést tett a kaposvári rendőrség, hogy tegnapi délután, a litánia után betörték a templomba és ott a persely tartalmát kitérítették. Domján gyanuja Fehér Lajos és Vörös István 14 éves fiukra irányult. A rendőrség 4-e is tartottatta őket és a trányi szuhancok már a kaposvári rendőrség foglyai. A szuhancok beismerték bűnüket. Előadták, hogy litánia után, amikor már a hívők eltávoztak a templomból, belopóztak oda és ott föltörték a perselyt, amelyben 14 korona volt. A pénzen megosztak. Hét korona fehére, hét pedig vörösé lett. Fehér a hét koronát egy futball-labdát vásárolt, Vörös pedig egy főbertot. A futballt és a főbertot meg is találták náluk. A talált bűnjelöket a rendőrség elkobozta és a fiukat a rendőrség fogdája alá küldte. Itt várják be további sorukat.

— Leesett a robogó vonatról. A Kaposvár felől Dombóvár felé igyekvő tehervonat kalauzskocsijából kinézvegett Salamon György, a tehervonat vezetője, hogy a bejárati váltók helyzetét megismerje. A vonat még akkor semmit se lassította menetét, hanem teljes menetsebességgel haladt, így történt az után, hogy egy zökkenésnél, Coema állomás közelében, Salamon György elvesztette az egyensúlyát és kiesett a kalauzskocsiból. A szerencsétlen ember a pályatestre suhant és súlyos agyrázkódást szenvedett. Dombóváron levő lakására szállították.

— Tolvaj osemete. Szigetvári tudósítónk jelenti: A napokban történt a közeli Hatvan községben, hogy Hegyi István 12 éves fia Ceikez György korecsmáros udvarában játszódozott társival és egy őrszerű pillanatban behatolt a lakásba, melynek száralan szekrényéből egy 93 koronát tartalmazó erszényt ellopoitt. Az esetre véletlenül jötték rá, mert pár näd múlva a fia egy összeragasztott 10 koronást akart váltatni ugyanott, de a korecsmáros fia megismerie és kérdőre vonta. A tolvaj osemete pár koronát költött csak el cukorra és cigarettára, a többi pénz megkerült. Szegény szülei azonban mitsem tudtak az esetről és restellit a dolgot.

Irodalom.

* A „Vasárnapi Ujság” augusztus 11-iki száma igen szép képek sorozatában mutatja be Bakasy Sándor ref. püspök, a nagyevet író ünneplését, a főváros új műteremházait, Malta sziget érdekességeit, Bér Dezőt egy szép rajzát, a világ legnagyobb hajóját, az új Kruppágyukat, stb. Szépirodalmi olvasmányok: Szendo-Dárday Olga és Claude Farrère regénye, Vargha Gyula, Lampérth Géza, Jászay-Horváth Elemér és Juhász Gyula versei. Abrahám Ernő novellája. Egyéb közlemények: Kada Elek kecskeméti polgármester arcképe, cikk Oroscországnak a skandináv országok elleni törekvéseiről s a rondes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakjátékok stb. A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negydedévre 5 korona, a Világkrónikával együtt hat korona. Megrendelhető

a Vasárnapi Ujság kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4 szám). Hozott megrendelhető a Képes Néplap, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félére két korona 40 fillér.

* Az Új Idők. A magyar családok kedvelt hetilapja, az Új Idők, a héten is gazdag és változatos, magas színvonalu tartalommal jelent meg. A lap élén Heltai Jenő érdekes, vidám regényének, a „Family-Hotel”-nek folytatását találjuk. „Az ösztinteség” új rovatában Herzog Ferenc ír „A felesleges rozsról” ölületesen és ragyogó stílussal. Farkas Pál és Ifj. Hegedüs Sándor elbeszélései mellett Kemény Simon és Körömczy Marika verseit találjuk, míg a cikkeik közül kiemeljük Vojnich Oskárnak számos szép képpel tarkított, a magyar néptársról írott érdekes cikkét, a „Séták a nagyvilágban” című rovatban. Zuboly „Egri képek” címen Samassa József biborosáerek jubileumáról ír és cikkét számos szép kép díszíti, amelyek az egri érseki liceum kincseit mutatják be. Molnár Elek a földi élet megismeréséről ír, Pásztor Árpád a maratathai futásról és szép képekben számol be a stockholmi olimpiai versenyekről. Az Új Idők előfizetési ára negydedévre 5 korona. Kiadóhivatala: Budapest, VI., Audrassy-ut 16.

Szerkesztői üzenet.

Dr. R. S. ügyvéd urnak helyben. Köszönjük a szives figyelmétet. Töredésünket ezenen helyreigazítjuk. 1. A Franz Lajos és fia R. T. felügyelő bizottságba Hirschler Sándor ur, a Nagykazisi Bankgyesület igazgatója hivattott be. 2. A 2. számú szelvényekre eső osztalékok a Nagykazisi Bankgyesület főpénztáránál aug. 15-étől kezdve foganatosítottanak.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közöltékért a szerkesztőség felelőséget nem vállal.

A pofozkodó könyvelő.

Ködden délelőtt egy nagykanizsai gyárban olyan eset történt, ami alkalmas arra, hogy az intelligens emberek felháborodását előidézzo. A gyár egy hivatalnok, Steiner Henrik könyvelő totteleg ismültáta a gyár egy fiatal gyakornokát, egy érettségizett fiatalembert. Az eset így történt:

Steiner Henrik a multkor valami csekélység miatt megharagudott a gyár fiatal gyakornokára, Strém Páira, aki mintegy nyolc hónapja van ott alkalmazva. A fiatalembert társai csöndes, törekvő hivatalosoknak ismerték, akivel mindenben meg voltak elégedve s aki mint fontebb irtak, már nyolc hónapja gyakornokoskodott a Steiner ur kétésgitvni finom és disztigvált kezei alatt. Hogy mennyire finomak és disztigváltak ezek a kezek, arról sajnos ismeromuran kellett csakhamar meggyőződnie a szegény gyakornoknak.

Ugyanis Steiner valami csekélység miatt annyira elvesztette multkor az eszt, hogy arcul ütötte a gyenge fiatalembert, majd később rugdálni kezdte, hátsér-nyolcszor beleerogott, miközben így kiáltozott: — Mars ki! Coki ki!

A brutalizált fiatalember láttelelet vétetett tel s testi sértés vétségórt és becsületlétésórt jelentette fel a derék beamtert, kinek viselt dolgait ajánljuk a Magánisztviselők Egyesületének figyelmébe.

Néptakarékpénztár Részvénytársaság
Nagykanizsán

Teljesen befizetett alaptőke 1.300,000 korona Tartalék tőkék 100,000 korona.

Elfogad takarékbetéteket

netto 5%-os kamatra.

A kamatadót az intézet fizeti.

Visszafizetés 10.000 koronáig bármikor azonnal, nagyobb összegeknél egy-két napi előzetes bejelentés alapján történik.

Felmondási díj nem számítatik.

Váltó-leszámitolás, törlesztéses- és egyszerű jelzálogkölcönök, folyószámla- és lombard-hitelek a legkedvezőbb feltételek mellett engedélyeztetnek.

Az intézet szerződéses társa a

Magyar országos központi takarékpénztár

saját tőkél 40 millió korona,

amely összekötötése révén a Néptakarékpénztár ügyfeleinek a legnagyobb előnyöket nyújthatja.

Elektrotechnikai szakiskola

műszaki iskola az összes villamos művekben és gépépítészetben, laboratóriummal és műhelyekkel

Po soy, Széchenyi-utca.

A beiratások szeptember hó 3-án kezdődnek mindazok számára, akik mint Elektrotechnikusok (üzem hivatalnokok) óhajják magukat kiképezni (két év alatt) elméletileg és gyakorlatilag. — Felvételnél: 14 évtől 24 éves korig. Előképzettség: néhány közép-, polgári-, kereskedelmi, vagy felső ipariskola. Tekintettel a villamos erőknél mindinkább növekvő értékesítése üzemi és világítási célokra, valamint vegyészeti gyárakban való felhasználására, csak ajánljuk a t. o. szülők (és gyámok) figyelmébe, hogy fiaikat (gyámoltjaikat) ezen ép oly szép, mint nagy kilátású hivatásra kiképeztessek a fenti szakiskola beiratásával. Jelenkezni lehet naponta. Az igazgatóság bárkinek kívánatra prospektust ingyen küld és közelebbi adatokkal azonnal szolgál.

Az Igazgatóság

DARUVAR

FÜRDŐ Déli vasut állomás

Vasas és iszaphőforrások 34—45° C.

Fangógyógykezelés. Hidroviszkura.

Szénasava-, nap- és légfürdők

Szabadban való fürvés.

Mérsékelt árak.

Prospektusmal

szolgál.

a Fürdőigazgatóság Daruvar Slavonia

Kénes gyógyforrás **Varasd-Töplitz** (Horvátország)

Vasut-, posta-, telefon- és távirat-állomás.

Uj gyógyszállóda villanyvilágítással, hírneves radioactiv tartalmu kénes hőforrás + 58 C°.

Ajánlva: köszvény, csusz és ischias stb.-nél. Ivókurák makacs torok-, gége-, mell-, máj-, gyomor- és bélbántalmaknál. Elektromos massage. — Iszap-szénsavas és napfürdők.

Egész éven át nyitva. — Modern kényelem. — Uj szállodák.

Mesés környék. — Katonazene. — Prospektust ingyen küld a

fürdőigazgatóság.

Fürdőorvos Dr. LOCHERT J.

Hirdessen a „Zalai Közlöny“-ben.

AKI BUTORT

BUDAPESTEN AKAR VÁSÁROLNI,

száját érdekében cselekszik, ha vásárlás előtt megtekinti a

Budapesti Asztalos Ipartestület

védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK ÉS HITELSZÖVETKEZET

árusarnokait, melyek a következő helyeken vannak:

VIII., József-körut 28. sz. (Bérkocsis-utca sarkán.)

IV., Ferenciek-tere 1. sz. (a királyi bérpalotában.)

Ezen szövetséget az „Országos Központi Hitelszövetkezet“ tagja a ennek felügyelete alatt áll.

Vásárlási kényezser teljesen kisérv. — Szükséző modern lakberendezések.

Jutányos árak! Szavatosság áru minőségeért

As árusarnokba kisérvőleg elsőrangú budapesti asztalosok és kárpitosok dolgoznak.

Grammophonok

és

lemezek

helyszüke miatt olcsón
kiárusíttatnak

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

hangszerkereskedésében Deák-tér 1.

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési Árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Feladó szerkesztő:
Körtvélyes József.

Kiadja:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.
Telefon: 182. — Hirdetések díjazása szerint.

A polgári leányiskola fejlesztése.

Párhuzamosítva a II. osztály.

Nemrég közöltünk egy tudósítást arról a felsőbb leányiskoláról, mely Kanizsán még nincs és amely a tervezett formában ez évben nem létezik. Így tehát a beígért 2000 K városi szubvenció benmarad a város kasszájában. Mi azt hisszük, hogy a jövőre se kell beállítani erre a célra a költségvetésbe, mert az a feltétel — t. i. az állami hozzájárulás — valószínű, hogy végleg elmarad. A közoktatásügyi kormány ugyanis a helybeli polgári leányiskola igazgatójának és Zalavármegye tanfelügyelőjének annyi feltérjlesztése, kérése, könyörgésére végre éppen most elrendelte a polgári leányiskola II. osztályának párhuzamosítását. Eppen most, mikor egy felsőbb leányiskola vagy leánygimnázium alakulásához kérték tőle hozzájárulást. Mi ezt a párhuzamosítást egyszerűen lefelejtettük arra nézve, hogy a miniszteriumnak esze ágában sincs a saját iskolájának a saját pénzén konkurrenciát csinálni. Hanem igenis fejleszti a szükséghez képest iskoláját és ha a város közönsége azzal a kéréssel fordulna hozzá, hogy neki felsőbb leányiskola vagy leánygimnázium kellene a polgári iskola helyett, akkor a saját iskoláját alakítaná át könnyű szerrel, mérsékelt költségűbbel a kívánalomnak megfelelően. Mi ugyan bármily iskolát, kulturáltaményt szívesen üdvözlünk, de viszont nem szívesen látjuk volna egy jól megalapozott iskolának esetleges sorvadását. Most napirendre terhetünk a kérdésen és foglalkozhatunk magával a párhuzamosítás ügyével.

Felkerestük ez ügyben Waligurszky Antal polgáriskolai igazgatót, aki örömmel beszélt a párhuzamosítás kérdéséről, mert nem egy anomália megszüntetését jelenti ez. Az I. osztály eddig is párhuzamos volt és így a második osztály túlságos népes volt. A lefolyt tanévben is 72-en szorongtak egy

teremben. A kiosi rajzteremben azonban már nem fértek el és úgy segítettek a bajon, hogy egyszerre az osztálynak csak fele kapott rajzokat. A leányok közül aránytalanul sokan mentették fel magukat a rajzoktatás alul, mely feltűnő jelenségnek mi már egyszer lapunkban kifejezést is adtunk. Eddig elnézték a tanulóknak ezt a törekvését a helyszűke miatt, de most ez az ok megszűnik és vele bizonyosan csak kivételképp történnek a felmentések. Érdeklődéssel néz az igazgató az új beírások elé, hogy a 3. osztályba hányan jelentkeznek. Mert igaz ugyan, hogy a 2. osztály után sokan el szoktak maradni, de ha sokan jelentkeznek és kivált a két alsó osztály párhuzamosításának eredménye szükségessé tenné, akkor a 3. osztály párhuzamosítása is szükségessé válnék.

Az igazgató felkereste Sabján Gyula dr. főjegyzőt, hogy intézkedjék a párhuzamosított osztály elhelyezésére, hogy a felszerelésről, melyre az állam 1000 K-át utalt ki, kellő időben gondoskodhassék.

Valószínű, hogy valamelyik elemi leányiskolai osztályt fogják kiüresíteni e célra. Hogy hova helyezik a tanterem nélküli elemi osztályt, az más kérdés. De annyi tanulságot vonhatunk ebből, meg eddigi tapasztalatainkból, hogy a nagykanizsai iskolaépítés még a jelen szükségleteknek sem felel meg; annál kevésbé fogja kielégíteni azt az állapotot, ha egyszer 80—85 gyermek helyett csak 50-et akarna osztályonként elhelyezni, ami inkább volna helyes egy leendő törvényhatósági város iskoláiban.

Magá a polgáriskola épülete nem célszerű, tantermei kicsinyek. Hogy példával illusztráljuk állításunkat felemlítjük, hogy a múlt évben párhuzamosított fiúiskola II. osztályt csak úgy tudta az igazgató egy teremben elhelyezni, hogy az előírás szerinti 120 cm.-es ülések helyett csak 110 centiméteres volt kénytelen alkalmazni. A polgári leányiskola I. osztályu termei pedig csak

35—40 tanuló fogadhatnak be, pedig a felvehető tanulók számát a miniszteri rendelet 50-ben állapítja meg. Innen van az, hogy még a párhuzamos I. osztály mellett is sokan kiszorulnak az iskolából.

Felülénül szükséges volna ezen a bajon segíteni. Még pedig minél előbb. A kérdés nagyon könnyen úgy volna megoldható, ha a polgári leány- és fiúiskola új palotát kapna, az elemi iskola pedig egy sereg tanteremhez jutna, melyekben külön-külön párhuzamos osztályok szüntenék meg a fentebb említett túlszűfolttságot.

Vásároló magyarok.

A rég mult időknél már derekasan elkorhad intézmény az országos vásár. A modern idők keretébe sehogyan sem illik bele és jobb belátás előbb vagy utóbb el fogja sópörni a vásárokat valamennyi fajtaját. Miért is volna ezekre mai nap szűkös? Azzal már tisztában van mindenki, hogy vásárokra a mai fejlett kereskedelmi viszonyok között elősebben venni nem igen lehet, a vevőnek tehát nincs haszna a vásárokból, az eladónak még kevésbé, mert ha kibaszálná az újabb idők modern kereskedelmi szervezeteit, minden portékáján több haszonnal adhatna túl.

Hajdanában igen is volt szükség vásárokra. Nem voltak vasutak, amelyek ma olyannyira közel hozzák az embereket egymáshoz. Nem voltak újságok, amelyek az eszméket a híreket jóformán minden órában szét-rópítik az ország minden egyes részére. Nem volt táviró, amely közölte volna az egész országra érvényes napirakat. Szűkös volt tehát vásárokra, amelyekre távol vidékekről sereglettek össze az emberek, egyrészt, hogy újságokat haljanak, másrészt, hogy egyelőtt idegen vidék gazdasági viszonyairól tájékozódjanak a végl szükség volt azért is, hogy minden vidéken kialakuljon egy a mezőgazdasági, mint az ipari termékeknek az árfolyama.

Manapság mindazok az okok, amelyek az országos vásárokat szükségessé tették, egyől-egyig megszűntek. Legfeljebb egyetlen oka az, ami még ma is a vásárok mellett áll, az t. i. hogy a vásárral rendelkező községeknek és városoknak még is annyira, amennyire, meg van az idegen forgalmuk. Ezt irányítja biztosan a legtöbb község, hogy mostanában vásártartási jog hiányában derűre borulna kérelmez vásártartási jogot. Késégtelen, hogy a községeknek és városoknak

ETABLISSEMENT MONTMARTRE EGÉSZ ÉJJEL
NYITVA!
Páris — Budapestén! VI. Andrásy-ut 54. szám.

és a praktikus törekvése bizonyos mértékig figyelemre méltó, de korántsem elégséges ahhoz, hogy egyik-másik község vásártog elengedését magára vegye azokat a hátrányokat, amelyek a vásárok megtartásával együtt járnak.

Mert ilyen hátrány rendkívül sok van. A mezőgazdaságra néve határozottan káros a vásár, különösen az állatvásár. Egyrészt tömérdek munkát von el a községi, de mindenesetre leggyömböcsözőbb munkától, másrészt a legjobb terjesztője minden egyes állatjárványnak a végül harmadsorban anyagilag károsítja azokat a gazdákat, akik vásáron akarnak tudni állataikon.

Tessék csak jól megfigyelni, hogy a messze vidékekre érkező állatok mennyire leromlanak, mennyit veszítenek ártóktól, ha lábón hajtják őket valamelyik vásárra. Még ha minden gerbe és vasúti állatállási eszközököt venné igénybe, talán kevésbé volna így, igen ám, de akkor nem lehet napokra elkészíteni otthonról. Ezáltal is tehát már jelentősen kár ér minden gazdát. Ha ezenkívül meggondoljuk azt, hogy minden országos vásár valóságos kúpep országgyűlés, elsősorban a közvetítői sokadalmak, amelyek közül mindegyik keresni akar a vásáron, elgondolhatjuk, hogy a vásári haszon tulajdonképpen részben illegitim zsebbeke folyik.

De tegyük fel a legjobb esetet, hogy t. i. mindenki hasznosul ad tul portékáján, vajjon ez a haszon hasznosul-e a saját községébe? Korántsem. A legtöbb vásári sátor laconyha vagy italmór bőde, továbbá olyan selejtes árucikknek az eladási helye, amelyek szemre ugyan csábítóak, de belső értékük alig van. Ami selejtes ostarék és külföldi iparcikk csak beözönlök ebbe az országba, az mind országos vásárokon kerül a többnyire naiv, tapasztalatlan vevők kezébe. Van-e szükségünk ilyesmire? Van-e erre szüksége a magyar iparnak? Azt hisszük arra a kérdésre minden elfogulatlan, gondolkodni tudó ember egyforma választ ad.

Kalóösen károsak az országos vásárok a kisipar szempontjából. Miért nem tud vajjon még egy nagyobb fajta községben sem megélni akár egy szabó, akár egy oszmádia, akár egy szűrszabó, akár egy szűrgyártó, vagy más olyan mestermunka, akire elsősorban is falusi embernek van szüksége? Azért, mert a legtöbb falusi gazda úgy gondolkozik, hogy a szükséges dolgokat amennyig megszerzésre lehet a legközelebbi szomszédos nagyvásár alkalmával. Azt persze nem is gyanítja, hogy ezeken a vásárokon leginkább selejtes nagypári termék kerül forgalomba, amely ugyan szemre megvesztető, de minőségére néve határozottan sejtesebb mint bármily jól kidolgozott kisipari termék.

Egy szó mint ez, nincs szükségünk többé országos vásárra. A kereskedelmi életnek az a fejlett

sége, amit a fogyasztási szövetkezeteknek köszönhetünk, lehetővé teszi azt, hogy mindenki otthon szerzhessék be mindazt, amire szüksége van. A gazda is sokkal jobban jár, ha az istállójában várja az állataira alkalozó vevőt. Közegészségügyi, állategészségügyi, sőt közérkölségi szempontból pedig határozottan be kellene tiltani a vásárokat s éppen azért nagyon okosan tessék azok a gazdasági egyesületek, a többiek között legelőbb a szatmármegyei, amelyek felelellik tiltakozó szavukat új vásártogok engedélyezése ellen.

HIREK.

A király születése napja.

Ebben a politikai zűllésben, mely most a magyar hazát dúlja jól esik alkotmányunk szilárd pontját a trónon tisztelhetni. Az agg uralkodó 18-án töltötte be 82. életét, szinte a szokottnál bensőségesebben ünneplik szerzte az országban Nagykanizsa városának köz- és maganépületlein lobogók hirdették a király születése napját. A templomokban pedig ünnepies istentiszteletekben szállt fel a polgárok imája a Felsőeg életének megtartásáért. A Szt. Ferencrendiek plébánia templomában celebrált ünnepies szent misén jelen voltak a helyben állomásozó honvédség és közös hadsereg tisztikarain Részt vett azon Nagykanizsa város tanácsa és tisztviselői kara Dr. Sabján Gyula h. polgármester vezetésével.

A fényesen kilágitott íz. templomban tartott hálaadó istentiszteleten Dr. Neumann Ede főrabbi mondott költői szírnáyalusn imát az uralkodóért. Kartschmaroff Leon főkántor művészi éneke emelte az áhitot az ünneplő közönség lelkében. A teljes templomi ének-kart Blumenschein Vilmosné urnó művészi orgonajátéka kísérte.

— Aranylakodalom. Tiszteletreméltó az az 50 esztendő, melyet házastársak a tisztesseges kenyeréért való küszdelemben és gyermekeik felnevelésében együtt állottak. Ez a becsületben így megsebzett szülők önérzettel, sőt büszkeséggel nézhetnek vissza és szímet tarthatnak embertársak tisztelésére és becsülésére, mert polgári kötelességeiket hiven betöltötték. Ilyen ritka házaspár Nagykanizsán Hirschl Miksa és neje szül. Weiss Janka urnó, kik f. hó 10-én tartották gyermekeik és unokái boldog körében, boldog házasságuknak 50 éves évfordulóját. Gyermekeik, kik közül majdnem valamennyi elköltözött csegek tisztviselői, az ország különböző részeiből érkeztek haza szép családi ünneppel. Az agg házaspár gyermekei, menyei, vejei és unokái impozáns

kiesérelével ment az íz. templomba, hol a Szent Tóra előtt hálat adnak a Mindenható kegyéért, ki nekünk jószág rendelés számukra e ritka halandóknak kiszabott napot. Azután az ősi fészekben folyt le az az intim családi ünnep. Megható volt a kis unokák üdvözlése, majd a gyermekek zokogása fult-fokozottuk mellett nyújtották a meghatótságtól szőlőlen szülőknek a szubnól-zsabb ajándékokat és a szülői gondoskodásért kifejezett hála köszönetet. A rokonság és jóbarátoktól mintegy 100 távirat és üdvözlő levél érkezett az ünnepelekköz. Nem hagyhatjuk megemlékezni még a délog járány agg Hirschl Miksa 1859-ben a solferinoi csatában halálát elvesztette és azóta tehát 53 év óta mlálabon jár még pedig oly egyenesen, mintha most is kalona volna és a parancsa várna. Mi is családunknak az üdvözlőköz és kívánjuk a derék házaspárnak, hogy még sokáig öröndhessenek gyermekeik és unokái és majdan dedunóikká boldogságának.

— Házasság. Piszker Lajos tisztapolgári igazgató tanító f. hó 18-án kötött házasságot Nagykanizsán Róth Katinka nagykanizsai illetőségű, tisztapolgári tanítóval.

— Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Nagy Erzsébet breznóbányai állami polgárikolai tanár a nagykanizsai áll. polgári leányiskolához helyezte át.

— Állandó választmányi gyűlés. Arvay Lajos alispán a főispán távollétében követelek meghívást bocsátott ki: Igen tisztelt állandó választmányi tag ur! A folyó évi szeptember hó 9-én tartandó törvényhatósági bizottsági rendes közgyűlésre az 1918. évi háztartási költségvetés összeállítására és a megyei gyámpénztári, valamint a zalaezersegi és nagykanizsai r. t. városi gyámpénztári 1911. évi számadatok megvizsgálása céljából az állandó választmányi ülése f. 6. augusztus hó 24-én, a közgyűlésen felveendő egyéb ügyek tárgyalása végett pedig f. 6. szeptember hó 2-án d. e. 9 órakor fog a vármegyeháza gyűlésteremben megartatni, mely ülésre igen tisztelt választmányi tag urat tisztelettel meghívom. Zalaezersegen, 1912. évi augusztus hó 14-én. A főispán ur távollétében: Arvay Lajos ak., alispán.

— Pénzügyi bizottsági gyűlés. Ma d. u. 6 órakor a városi pénzügyi bizottság gyűlést tart, melynek egyik főirányja a közközház 1913. évi költségvetésének tárgyalása lesz.

— Cabaret az arenában. Szombaton este mint egy megrakott kedves, barátságos otthonba, úgy mentünk az arenába és vártuk a függöny felhúzását. Csak akkor vetők észre, hogy nem az ismerős arcok: Telaky Ilona, Görök Olga, Haraszt, Várady, Rákony, Majtényi stb. hanem idegen arcok állnak előttünk. Persze, hiszen kabaret volt hírdetve. Kabaret egy kis ferdeséssel bátran habarék-nak fordítható; kivált ha „fővárosi művészek” a jó provincia főzene művelőzetet. Denique jól mulatott a nem nagy számu körönség és ha nem volt is fenéki tejfel — hogy megmaradjunk a főzési terminológiával — de azért egyes számok dicsőretet érdemelnek. Első helyen kell nemcsak megemlíteni, de megdicsőlni Benkő Alice hegedűművésznő játékát, melyet a közönség folytonos tapsviharral hallált meg. Kedves, rokonszenves megjelenésével a majdnem gyermek művésznő belépésekor azonnal beférkőzött a közönség szívébe. Boros Géza couplet, Mahr Nándor konferenciát ötlelet, Rajk Rósi német szavaltat és Benkő Miksa zongoraművésze elég úrvó volt, de hiányzott valami eszelekmény, amit a plakátok hírdetettek és a közönség egyre várta. A publikum pedig már várja Fördit és azt izeni neki: Jöjj haza! Minden megvan bocsátva.

Népbiztosítási szövetkezetünk részére

keresünk

az ország minden helyisége részére képviselőket. Szakismeret nem szükséges, mint mellékfoglalkozás is üzhető. Könnyű és becsületes mellék-kereset! Ajánlatok az

Eszeki Kölcsonös Segélyző Szövetkezet Igazgatóságához, Eszék, Intézendők.

— **Esperanto mise.** Huszonnöt éve, hogy dr. Samenhof városi orvos igazi lángszéssel megteremtette az Esperanto néven ismert nyelvnevelést, mely már az egész világon hatalmas kezd tért hódított. Most a 25. évforduló alkalmával Varsóban esperanto kongresszus volt, honnan Vörös Cyrill volt nagykonzul piarista tanár egy képelepat küldött Horváth György főgimnáziumi igazgatóknak. Az esperanto nyelven írt levelekből az igazgató ur jóvólétből, — ki alapos ismerője a nyelvnek és kitől ez indíróért bocsánatot kértünk — megtudtuk, hogy mintegy 1000-én vettek részt a kongresszuson, melyet esperanto nyelven tartott misével és prédikációval nyitottak meg. Volt azután nemzetközi bál, koncert, szimulacsió, természetesen minden esperantóul. Különben Varsóban annyira elterjedt már a világnyelv, hogy a pincérek, hordárók és tiakkerkosok is folyékonyan beszélnek. Vörös Cyrill tanár egy tudományos matematikai művét is írta nyelven, mely Kócsy Lajos budapesti óégnél jelent meg és ára 8 korona.

— **Elhalasztott befizetések.** A nagykonzul takarékpénztár által alapított önszegély szövetkezet értesíti t. részvényesait, hogy f. hó 20-ára eső befizetések az ünnep miatt pénteken 23-án tartatnak meg.

A Gazdasági Önszegély Szövetkezetnél a Szt Istvánnapra eső befizetések f. hó 23-án pénteken eszközlőttek.

A Dózsa Takarékpénztárral kapcsolatos Önszegély Szövetkezetnél a Szent István napi befizetések 23-án történtek.

A Néptakarékpénztár Önszegély Szövetkezetnél a f. hó 20-iki befizetések a jövő kedden 27-én teljesíthetők.

— **A országúli ref. főgimnáziumban** a beiratások a következő napon lesznek: szept. 2-án az I. oszt., 3-án a II.—III. oszt., 4-én a IV.—V. oszt. 5-án a VI.—VIII. oszt. Tandij össze 170 k. Köztartásdíj 10 óra ebéd- s vacsoráért 185 k. Bentlakásdíj 10 óra 126 k. Kézen díjak fél részben a beiratáskor, fele részben febr. 1-én fizetendők.

— **Magányos hölgy,** hivatalnok, tisztességes nagykonzul családján külön szobát és teljes ellátást keres. Ajánlatok "Hivatalnoknő" jellegével a Zalai Közlöny szerkesztőségéhez küldendők.

— **Országos vásárok.** Pacsán f. hó 22-én országos vásár lesz. A régebben fellépett lépéne miatt azonban marhavásárra a külföldi forgalom számára nincs engedélyezés. Keszthelyen is 22-én, Légradon 24-én és Zalaeszékhelyen 26-án lesz a vásár Ausztriai szabad állattalvittel.

— **Labdarugás.** N. T. E. — I. K. S. E. 15-én délután végre az idő kedvezett a N. T. E. és I. K. S. E. vasárnapról elhalasztott mérkőzésének megtartására. Mindkét csapat készült a versenyre, melyben elkeltett ötnie, melyik a jobb csapat a ezért legjobb 11-ét állította ki a két egyület. A mérkőzés 1/6-ór kezdődött s a keszdes után a bíró szabadrugát ítél az I. K. S. E. javára, mit Schlesinger tacsera gur; utána a N. T. E. kornert ér ki, de kihánsználni nem tudja. Az eredmény nem érkei, mert a 15. percében Róna a T. E. vezető gólját rugja. A játék néhány percere állanyhul s lassu középjáték folyik. Az I. K. S. E. azonban lassankint fölénybe kerül s nem egy veszélyes támadást vezet, miket azonban a T. E. kapusa Schreiber a csodavál hatás bravarral ment. A fölényben több gól nem esik, noha mindkét részről előragyújtásokat láttunk. Félidő 1—0 a T. E. javára. A második féldíj játéka fölényt állt az előzőnek. A két kapus Rajki (Ike), Schreiber (NTE) egymástán mentik a legveszélyesebb lövéseket. Különösen szép volt Rajki az a védése, mellyel

Kautz (TE) süvítő lövését tette ártalmatlanná. A 31. percében kavardásból Placek (TE) gólt rug, mit a 42. percében Róna süvítő gólja követ. A T. E. végig fölényben van, de több gólt elérni már nem tud. Végeredmény 3—0 a T. E. javára. Kornerárny 10—2. Bogár Zsigmond kiválóan és pártatlanul bíráskodott. Az I. K. S. E. csapatában előszörban Rajki a kapus, Schlesinger hátvéd, Kerész fedezet, mint a védelem tagjai produkáltak szép játékok, míg a csatárak közül egyedül Wagner volt jó, (de azt ajánljuk neki, hogy az ellenfél kapuja előtt ne orfordozzék, inkább suttogjon). Az egész csatásor az N. T. E.-ben a balösszekötőn kívül jól működött. Róna, Tóth szép összájtékűkért Nagy és Kautz biztos beadásáikért érdemlik az elismerést. A fölényben Szerb, mint hátvéd Lóke és Schreiber a kapus előragyújtó voltak.

— **Gazdasági közgyűlés.** A Zala vármegyei Gazdasági Egyesület, ugys mint Zala vármegyei Központi Mezőgazdasági Bizottsága folyó évi augusztus hó 24-én d. e. 9 órakor, illetve d. e. 10 órakor Keszthelyen, a város háza tanácstermében rendes közgyűlést tart. Az augusztus hó 24-én délelőtt 9 órakor tartandó mezőgazdasági bizottsági ülés tárgysorozata: 1. Az 1906—1911. évek zárszámadásaira vonatkozó adatok előterjesztése. 2. Az állattudásügyi pontos határidejének bejelentése. 3. Az 1913. évi költség-előirányzat összehállítása. 4. Indítványok. Az augusztus 24-én délelőtt 10 órakor tartandó gazdasági egyesületi rendes közgyűlés tárgysorozata: 1. Elnöki bejelentés és ügyforgalomról. 2. A földmivélségi kormány által adandó — adminisztratív költségek fedezésére szolgáló — államszegély elfogadására vonatkozó ÖMGE. határozatok ismeretése; az államszegély elfogadása, részletei feletti határozathozatal. 3. Az államszegély figyelembevételét készült 1913. évi adminisztratív költségvetés ismeretése; az új költségvetés megállapítása. 4. Az állattudásügyi pontos határidejének bejelentése. 5. A "Magyar Gazdák Mútrága és Kényszerű Árvényteljesítés" részvényéből való teljességen feletti határozat. 6. A katonai kincstári szállításokban való részvételre vonatkozó határozat hozatala. 7. Indítványok.

— **Anyakönyvi hírek aug. 11—17-ig.** Házasagot kötöttek: Kovács István földmivés Balog Katalinnal; Dolmányos József földmivés Lőrinc Rozáliával; Vaspóri Sándor kovács Krímli Juliánnal; Kocsis István gulyás Buki Rozáliával; Baj József gyári munkás Máchsi Katalinnal; Bogár Mátás család Vizi Rozáliával és Paragi István kertész Sipos Katalinnal. Meghaltak: Kelemen József 3 hónapos Ridzi Ferenc aranyozó segéd 22 éves, Vaskó Katalin napesáros 44 éves, Baj Anna 6 hónapos, Rác Lajos 8 hónapos és Vajda Mária 2 hónapos.

— **Statistika a bolgár kertészetről.** Az országos statistikai hivatal megkereste Nagykonzulnás város polgármesterét, hogy szeptember 20-ig tegyen feltejtészet a város területén levő bolgár és bolgár-germán kertészetre vonatkozólag. Az 1897. 35. t.-c. értelmében ugys az 1912. évtől kezdve pontos adatokat öhajt szeresni arról, hogy az országban mely vidéken és mely mértékben van elterjedve a folyton fejlődő és nagy jövővel kecsegtető bolgár kertészet. Tudni akarja a természetis ágak és értékesítési viszonyokat. A nagykonzulsi kertészetre vonatkozó adatok beozsrzésével Benedek József aljegyző van megbízva.

— **Vonatok horoszlása.** F. hó 15-én a Wien felől reggel 3 óra 56 perckor 16 perc késéssel érkez 309. sz. személyvonat, mikor a nagykonzulsi állomásra érkezett a 66. sz. váltó közelében horoszlódott a 211. sz. vonattal érkezett és a vonatjáról lejáró 130 sz. mozdonyal. A horoszlás követ-

kezében 2 teherkocsi és 3 személykocsi kisziklott. Egyéb baleset nem történt. A 309. sz. vonattal Schmall Gyula mint mozdonyvezető, Szabó VI. János mint futó, a 211. sz. vonattal érkezett gépen Paár János mint mozdonyvezető, Tálosi József mint futó, azoktól Friedenthal Károly mint a 309. sz. vonat vezetője és Andri Antal mint mozdonykísérő szerepeltek. Az ügyesség a vasuti balesetben a nyomozást elrendelte és ennek foganatosításával a nagykonzulsi rendőrkapitányok kérték fel.

— **"A pofozkodó könyvelő"** a Magán-tisztviselők Egyesületében. A Nagykonzulsi Magán-tisztviselők Egyesülete f. hó 17-én választmányi ülést tartott, melyen a folyó ügyeken kívül, az egyesülethez érkezett jelentés folytán foglalkozott a választmány az ismeretes és Zalai Közlönyben közölt tisztviselői konfliktussal a a következő határozatot hozta: A Nagykonzulsi Magán-tisztviselők Egyesülete élnék sajnálattal vett tudomást arról az egyenlenségről, mely egy helybeli vállalat két tisztviselője között támadt. Az esemény kötelességszerűen bírálata alkalmával hangsúlyozta az egyesület, hogy sem a főnököt, sem a magán-tisztviselőt magán-tisztviselővel szemben fegyelmi jogkör nem illet, hanem vált vagy igazi sérelem esetén, a kerek. Örvényben szabályozott felmondási jogosultságot vagy azonnali elbocsátási jog áll rendelkezésére. Az eset részleteibe való döntés a bíróság feladata ugyan, azonban a hatáskör súlyos túllépését a panszolotti tisztviselő által a nyilvánosság előtt tett nyilatkozatból, mely a sérelmezet inzulnt meg nem cöltoja, az egyesület megállapítja és határozottan elítéli.

— **A hordójelzés napja.** A nagykonzulsi hordójelző hivatal ideiglenes vezetésével megbízott Goldinger Deszö jelenti, hogy f. é. szept. 10-éig a hordójelzés a nagykonzulsi hivatal helyiségében hetenként 3 napon u. m. kedden, szerdán és csütörtökön teljesíthetik.

— **Ipariskolai Ösztöndíjak.** A soproni kerületi kereskedelmi és iparkamara pályázatot hirdet a költségvetésében rendszeresített ipariskolai ösztöndíjakra. A pályázatra vonatkozó egyéb feltételek Zieger Ferenc ipartestületi jegyzőnél tudhatók meg.

— **Minek olvas On** más budapesti napilapot, mint Az Est-et, hiszen a mai uságírás szenzációnja Az Est, mely pártatlanul áll az egész monarchiában és a magyar uságírásnak teljesen új korszakát jelzi. Alig két esztendő előtt indult meg Az Est. Es attól a pillanattól kezdve es az uságíró egyszerre es események, es az érdeklődés, a kíváncsiság és általános országos izgalom központja lett. Nem akarunk es elmulni két esztendőre, Az Est sikereire hivatkozni, mert a tények mind maguk beszélnék es Az Est minden egyes száma újabb es újabb dokumentuma rövid, példátlanul népszerű múltjának. Ez érthető is. Nem meglepő sz. ha akkora szeretettel es oly sok áldozattal, oly rengeteg becsülettel es tehetséggel készült munkának, mint Az Est sikere van. Nincs az es áldozat, amit Az Est meg ne hozna azért, hogy a lehetőséggel legelőszöbb határir, minden esemény benne legyen Az Est-ben, még pedig hűen, szívesen, tulzás es ferdtés nélkül, magáért azért a határiran örömről, hogy sok száz ezer embernek udjonaságokat mondhasse. Ezért van az, hogy szerte Európában — de mondhatjuk, hogy szerte a világon — mindenütt ott vannak Az Est munkatársai, akik távirati uton, telefonon vagy expressz-levelekben számolnak be az érdekes eseményekről. Es emellett Az Est a legelőszöbb napilap, amely egyes uszmonkint véve is csak 6 fillérből kerül, ha pedig megrendeljük havonta csak 1 kor. 60 fillérből kerül. Leghelyesebb ha olvasóink mutatványssal kérnek Az Est kiadóhivatalától (Budapest VII, Erzsébet-kört 20 szám), amely reánk való hivatkozás esetén szívesen küld mutatványssal.

Elektrotechnikai szakiskola

műszaki iskola az összes villamos művekben
és gépépítészetben, laboratóriummal és műhelyekkel

Fo sony, Széchenyi-utca.

A beiratások szeptember hó 3-án kezdődnek mindazok számára, akik mint **Elektrotechnikusok** (üzem hivatalnokok) óhajtják magukat kiképezni (két év alatt) elméletileg és gyakorlatilag. — Felvételtnek: 14 évtől 24 éves korig. Előképzettség: néhány közép-, polgári-, kereskedelmi, vagy felső ipariskola Tekintettel a villamos erőknél mindinkább növekvő értékesítése üzemi és világítási célokra, valamint vegyészeti gyárakban való felhasználására, csak ajánlhatjuk a t. o. szülők (és gyámok) figyelmébe, hogy fiaikat (gyámoltjaikat) ezen ép oly szép, mint nagy kilátású hivatásra kiképeztessék a fenti szakiskola beiratásával. Jelentkezni lehet naponta Az igazgatóság bárkinek kívánatra prospektust ingyen küld és közelebbi adatokkal azonnal szolgál.

Az Igazgatóság.

DARUVAR

FÜRDŐ Deli vasút állomás

Vasas és iszaphőforrások 34—45° C.
Fangógyógykezelés. Hídegvizkúra.
Szénsavas-, nap- és légfürdők
Szabadban való fekvés.
Mérésékelt árak.
Prospektussal
szolgál.

a Földigazgatóság Daruvár Slavonia.

Kénes **Varasd-Töplitz** (Horvátország)

Vasut-, posta-, telefon- és távirtelep-állomás.

Uj gyógyszálloda villanyvilágítással, hírneves radioctív tartalmu kénes hőforrás + 58 C°.

Ajánlva: közhvény, csusz és ischias stb.-nél. Ivókurák makacs torok-, gége-, mell-, máj-, gyomor- és bélbántalmaknál. Elektromos massage. — Iszap-szénsavas és napfürdők.

Egész éven át nyitva. — Modern kényelem. — Uj szállodák.

Mesés környék. — Katonazene. — Prospektust ingyen küld a

földigazgatóság.

Fürdőorvos Dr. LOCHERT J.

Hirdessen a „Zalai Közlöny“-ben.

AKI BUTORT

BUDAPESTEN AKAR VÁSÁROLNI,

saját érdekében cselekszik, ha vásárlás előtt megtekinti a

Budapesti Asztalos Ipartestület

védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK ÉS HITELSZÖVETKEZET

áruosarnokait, melyek a következő helyeken vannak:

VIII., József-körut 28. sz. (Bérmocsis-utca sarkán.)

IV., Ferenciek-tere 1. sz. (a királyi bírpalotában.)

Ezen szövözetet az „Országos Központi Hitelszövetkezet“ tagja s ennek felügyelete alatt áll.

Vásárlási kényeszer teljesen kizárva. — Stüliszterü modern lakberendezések.

Jutányos árak! Szavatosság áru minőségeért

Az áruosarnokba kizárólag elsőrangú budapesti asztalosok és kárpitosok dolgoznak.

Grammophonok

és

lemezek

helyszüke miatt olcsón
kiárusítottatnak

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

hangszerkereskedésében Deák-tér 1.

Nyomatott a lapfőlapadonos Ifj. Wajdits József könyvnyomdájában Nagykanizsán.

ZALA KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előzetesi árak: Egyszer 10 korona, félve 5 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolvasó szerkesztő

Kertész József.

Kiadja:

a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.

Telefon: 102. — Hirdetések díjazás szerint.

Nagykanizsa élelmiszer piaca.

Nem egyszer irtunk már egy létesítendő vásárosnokról. Söket föltre talál nálunk minden szó, mely a haladásra hívja fel a hivatalos figyelmet. Azért nem is bolygatjuk most ezt a kérdést, hanem szemlét tartunk élelmiszeri piacunkon. Ritka város, melynek oly teres, szép négyzetgalakú, a forgalmat nemzavaró piactere van, mint Nagykanizsának. És itt van a város szívében ami nemcsak a környező kereskedéseknek előnyös, de kényelmes a fogyasztóközönségnek is, mert minden irány centrumába esik.

Azt hisszük ez a piac századok óta ugyanilyen képet mutat, mint most, csakhogy éppen ki van rakva téglával, ami ezéltől száz évvel bizonyosan a bokaig érő sárnak engedett helyet. Még hogy akkor kevesebb volt a közvetítő kofaasszony és aránytalanul olcsóbb bevásárlási forrása volt a közönségnek, mint most. De ennek is békét hagyunk most.

Ime egy kis változás. A bolgár kertészek a rendőrségi intézkedés a posta mellett elhúzóda utra telepítette ki, hol előbb szárnyas piac volt. És ezek a józan eszű kertészek asztalokon árulják elsőrangú termékeiket. Körül is vannak véve folyton vevőközönségtől. Nemesak a gazdasszonyok rakják meg kosaraikat, hanem a jó piaci legyenek — akarjuk mondani — kofák is ott állnak és meglélt kosaraikat beljebb viszik és némi procenttel drágábban már a földön áruljuk a „saját termést” paprikát, paradicsomot, káposztát, zöldségféléket stb. Nem szemrehányás-ként említjük; csak tessék tovább is, ha jól esik. Hanem az már még se tetszik, hogy amott a többi asszonyok tejet, túrót, fejtelt meg egyet-mást fedetlen kosarakban a földön áruljanak. A sok hosszurulás nagyságának sáplepje egész porfelhőt ver fel, ami zavaróan lerakódik az előbb említett árakra. Pedig ezeket meg se lehet mosni, hogy az

utca porától és a millió bacillustól megszabadítsuk. Ez megint eszünkbe hozza a piaci husárló bódékat. Ezek azelőtt a piactér közepén kelet-nyugati irányban egymással szemben voltak felállítva. Majd a miniszteri intézkedés közegészségi okokból megszüntette a piaci husárlást. Mikor pedig a mészárosok és hentesek kérésére a miniszter újra megengedte nekik, akkor a rendőrségi intézkedés a mészárosok minden tiltakozása és a közegészséget szem előtt tartó ésszerűség ellenére a kocsikat két oldalra helyezte őket. Esős időben a vásárlóközönség a vízfelvételben állt, mert itt van a sátor eleje; száraz időben pedig a kocsik és a gyakorlatozó katonák masérozása éktelen port szabadított a hátra. Igaz, hogy letakarva kellett tartani, de ha vágták a húst, akkor mégse vághatták ruha alatt. Mintha csak az lett volna az intenciója a kapitányságnak, hogy elriassza a piaci hústól a közönséget és lehetővé tegye a piaci husárlást. Ezt igazán könnyű lett volna elérni egy kis igyekezettel.

Az igazságnak tartozunk azzal, hogy a sátrak közti utron egy idő óta nem járnak a kocsik. Fűst Sándor állatorvos ur intézkedett, hogy a piaci idő alatt legyen zárva. A rendőrség ugyan nem akart ebbe azonnal belenyugodni és csak hetivásárokon akarta ehhez megadni hozzájárulását, azt adván okul, hogy a szabad forgalom akadályozva van így. Pedig ha hetivásáron nem árt a forgalomnak ez a lezárás, más napokon igazán nincs utjában. Hanem menjünk odább. Észrevesszük, hogy rendőrök mozognak a kosarak közt. Ugyan mi lehet ez? Megszólítjuk egyiket és készleges felvilágosítást kapunk. A rendőrök újra csak az állatorvos intézkedéséből figyelmeztetik az asszonyokat, hogy kosaraikat takarják le. Aki ismételt felszólításokra sem engedelmeskedik az intézkedésnek, attól az árusítási jog megvonatik. Azelőtt a városi tisztai orvosok ügyeltek a piacra. Most őket fölmentették a munka alól

és az állatorvosok végzik felváltva. Egyik héten Fűst Sándor nagykanizsai állami állatorvos, a másik héten Günsberger Lipót városi kiegészítő állatorvos. És pedig nem incidentaliter, hanem napról-napra végzik az ellenőrzést, amiről könyvet is vezetnek, melybe az előforduló eseteket és tapasztalataikat feljegyzik. Nevezett orvos urak azon igyekeznek, hogy az élelmiszer árusítás, ha már vásárosnokrunk nincs, legalább asztalokon történjék. Ez a terve Dobó Mártonnak is a helypénzbőlő cég intézőjének is. Nem tudjuk adott-e már ilyen előterjesztést a városhoz, de szóbelileg már nyilatkozott ez ügyben és Vécey polgármester örömmel vette tudomásul az intézkedés kezdeményezését. Csekélység az egész, de a piaci képet egyszerre megváltoztatná és míg az árakon se fel se le nem változtatná, addig mégis egy lépéssel közelebb hozná piacunkat a városi rendszerhez.

Egy darab Uj-Guinea

a keszthelyi főgimnáziumban.

A keszthelyi főgimnázium földrajzi székára rendkívül érdekes és értékes etnográfiai gyűjtemény birtokába jutott a napokban. Felsőbényi Károly ausztráliai utazó, ki majdem öt esztendő teltével az ausztráliai szigetvilág különböző helyein s kinek egyik érdekes levelét a „Balatonvidék” már közölte, a múlt héten Keszthelyen tartózkodott, hogy küldeménye személyes jelenlétében legyen kicsomagolható.

A felette tanulságos gyűjtemény a következőkből áll: 2 db. faragott kézi dárdá és 2 db. hajító vagy vadászdárdá (bővenfából) a Trobriand-szigetecsoport Krivina v. Boiowa nevű szigetéről. 2 nyíl a kontinens (Uj-Guinea) délnyugati vidékéről. Különböző érdekességek a gyűjteménynek egy megegyező papúnak koponyája, mely sajnos, némely részében a szakavatott vámvizsgálat következtében erősen megrosszgódot.

Etnográfiai tekintetben igen fontosak a kobakalakú mészhordó edények, továbbá a kagylóból készült karporecek (felszárka) és fából készült fésűk és egy hálóvarróék, mely utóbbi meglepően hasonló a balatoni halászok hálóvarrótühez.

VELMA SUCHARD

Nyersen való
évesre
páratlan.

Van még a gyűjteményben özevgyi dísz (bokron termő bogycákkal ékesítve), 2 db. bambuszból készült pipa, két díszbot egy hadihajónak a mintája s egy igazi pápa hajónak egy díszes darabja.

A háziipari cikkek közül megragadják érdekességünket 2 db. nagy fa táll (egy fából kivájtva), egy háromemeletes fűkaszó, 2 db. díszes fűszoknya, egy pompás köfejsze nyéllel s különféle, fából szőtt övek.

Igen szép alakú a bételdió törésére készült eszközök, amelyek európai vitorlás hajókat ábrázolnak; nem kevésbé csinosak a mézevő kétforma fa-eszközök, melyeken szépen meglátni a bennszóltak díszítő hajlamát.

Féltelmes hatással van a szemlélőre 2 hatalmas, kardalakú, harci fűszök, itt-ott némi díszrel, továbbá egy hajlott pajs, valamint egy harci partia.

Nagyon érdekesek még egy kézilábó, melyen a nehezék csupa kagylóból áll; aztán egy szaronyos halnak szaronya, meg a fából faragott díszök, mely utóbbiak házi díszöl szolgálak.

A növényvilágot egy-két exotikus fának képviseli.

A gyűjteményt a főgimnázium igazgatósága külön helyen fogja elrendezni s a nagyjelölt adományok nevével nevezi el. Erre a helyre kerülnek azok a pompás lepkék és kagylók is, melyeket szintén Verébelyi Károly küldött és Capelláro Gottlieb praeparátú igazó szakavatottsággal.

HIREK.

— **Samassa érsek meghalt.** Samassa József egri bíboros érsek a hatfőrdől keddre virradó éjjelen háromnegyed égy óraker meghalt. Negyven nap híján 84 éves volt. Négy héttel ezelőtt érte el ádozópaságának 60 éves jubileumát, de gyémántmiséjét nem mutathatta már be, hanem a betegszobában felállított oltárnál fungáló titkárja miséjét hallgatta mély áhítattal. Az egri főszékesegyház sírboltjában helyezik örök nyugalomra.

— **Rendkívüli közgyűlés.** A v. képviselőtestület e hó 24-én, azaz szombaton d. u. 3 óraker a városkása díszteremben rendkívüli közgyűlést tart. Tárgysorozat: 1. A városi közkórház 1913. évi költségvetése. 2. Dr. Szekeres József közkórházi igazgató főorvos nevére teendő alapítvány tárgyában tanácsai javaslat.

— **Az ötödik ünnep.** X Pius pápa ez elmúlt év július 2-án kelt „Supremi DisCIPLINAE” kezdetű motu propriojaiban egy intézkedést, hogy a székesegyházi ünnepok száma az egész világon redukáltassék. A motu proprio meghagyta az összes vasárnapokat karácsony (dec. 25.), újév (január 1.),

Vízkereszt (január 6.), Áldozó esütörtök vagy Krisztus menybenemetele (Pünkösök előtti második esütörtök), Szeplőtlen fogantatás (dec. 8.) Nagyboldogasszony (aug. 15.), Péter és Pál apostolok (június 29.) és végre Mind-szentek (nov. 1.) ünnepeit. A megelőző ünnepok közül Szent József (március 19.), Keresztelő Szent János (június 24.) egyházi ünnepeit és az eddigi nagy fénytel megülést szokott Ursupját (Pünkösök utáni második esütörtök) pedig a megelőző, illetőleg a következő vasárnapra helyezte át a pápa. A templomok védőszentjeinek ünnepeit, az ugynevezett busukat a pápa érintetlenül hagyta ugyan, de felhatalmazta az egyházi főhatóságokat, hogy azokat ha úgy akarják — a védőszent ünnepeit követő vasárnapra helyeztessék át. A hívők kívánsága, mint ismeretes, a magyar népünk kar felterjesztéssel fordult X Pius pápához, hogy a magyar ünnepeiket eddigi állapotában változatlanul tartsa fenn. Ezt a kérést nem teljesítette a pápa s Genari bíboros erről most értesítelte Vaszary Kólos hercegprímást. A hercegprímás Balatonfőrdőn kelteztett legújabb körlevelében tudatja papjával, hogy a motu proprio intézkedéssel értelmében elvesztik a külső ünnepejelöket s azokon a mise hallgatás és a szolgái munkálattal való tartózkodás nem kötelező: Karácsony, húsvét és pünkösök másodnapja, Ursupja Gyertyaszentelő Boldogasszony (febr. 2.), Gyümöleselő Boldogasszony (márc. 25.), Kisasszonynapja (szept. 8.), valamint mindenféle ország, nemzet, egyházmegye, tartomány, község különleges védőszentjeinek fogadalomból, vagy szokásból származó ünnepeit, még ha egyháziilag meg is volt eddigi erősvé és nyilvánosan is megülöttek. Ez ünnepnapok az ünnepek jegyzékéből törölöndök. Hogy az ünnepeknek ez az új rendje mikor lép életbe, arra újéve még eddigi nem történt döntés.

— **Intentisztelek.** Az izraelita templomban a péntek esti intentisztelek f. hó 23-ától kezdve, további inték-dísz fél 7 óraker fog kezdödni.

— **A legújabb honvédtisztek** Ó Felszék szűlése napja minden évben nagy örömet jelent néhány kiváló indoeuiciumi hallgatónak. Ugyanis a legérdemesebbeket hadnagynak, a többieket zászlócskák nevezik ki e nagy napon. A nagykanizsai 20. honvéd gyalogrezhez a következők nevezették ki: hadnagyként Wicklin Nándor és Kastner Róbert, zászlócskák Hillán Jenő Antal Jenő Tóth Imre és Kozig Károly.

— **Fényes népnünnepély.** Borbély Györky a Magyar Paizs szerkesztője értesít bennünket, hogy a Csány szobor alap javára szept. 1-én Nagykanizsán nagy-szabású népnünnepélyt rendez. E célból Borbély Györky, a legtekisebb magyar szerkesztő, holnap városunkba érkezik, hogy a Csány szoborbizottság helybeli tagjaival (Elek Ernő, Szalay Sándor, Dobrovits Milán, dr. Hajdu Gyula stb.) és nagykanizsai urak és hölgyekből rendezőbizottságot alakítsion. A

népnünnep helyét, idejét és részletes programját ez a bizottság fogja megállapítani. De már előre jelezhetjük hogy nagy-szabású és érdekes lesz, amelyen bizonyára ott lesz városunk minden szócsmötörő tagja.

— **Lipik fürdőről** Iris lapunk egy barátja. Egy hónapot töltött Lipikben és sok honfitársammal ismerkedtem meg, kik mindnyájan egybehangzóan oda nyilatkoztak, hogy kellemes nyarat esik Lipikben lehet töltetni. Dacára a verőfényes szép időnek, Lipikben alig éreztek a melegét, és az esték rendkívül enyhék és kellemesek voltak, holott épp ekkor érkeztek hírek az egész országból törhetlen forrágról. Csapadékok vajmi kevés volt, s az esőcsökök után csak keveset hullt le a levegő. Azok a hivatalnok úraság, kik szabadságukat még nem vették ki, saját érdekében eszelezesnek, ha szabadságukat Lipikben töltik el, ugyanúgyen a gazdaközöség azon részek, kik eddig akadályozva voltak ottlenni. Lipikben az irts is verőfényes és kellemes, betegsége ellen mindenki megtalálja a gyógyulást és enyhülést. Az utóidőnyben nagy kedvezményeket ad az igazgatóság.

— **Vásárváltóság.** A c-urgói Egyed napi vásár, melyet szept. 1-én szoktak megtartani, ez évben, tekintettel, hogy elsöke vasárnapra esik, szept. 2-án lesz.

— **M. T. E. Ez** a három betű egy nagykanizsai új sport egyesületnek a neve. Anyját jelent: Munkások Testző Egyesülete. Örömmel üdvözöljük ezt a kört és dicserőli illeti meg azokat, kik ennek létesítésén fáradoztak, mert éppen a munkások egészségügyi viszonyai követelik meg, hogy szabad időjüket ne a kávéház, koremsa füstös levegőjében töltsék, hanem a szabad ég alatt vagy egészen levegőben tornahelyiségben testződjék gyakorlatok közben. F. hó 15-én este 8 óraker tartott mintegy 60 megjelent munkás az egyesület megalakítása érdekében gyűlést a Munkás Otthon helyiségében. Brónyai Lajos, kinek a munkásság érdekében elfutott névös tevékenységet már régóta isapszaltjuk, üdvözölte a megjelenteket és ajánlta az értekezlet elnöként Bogár Zsigmondot, jegyzőjének pedig dr. Mész Ferencet. E két önzetlen úriember neve elég garancia arra, hogy az új egyesület jó kezekbe lesz utóve és tevékenysége a helyes módszerbe fog terelődni. A jelenlők az egyesület megalakítását egyhangú lelkesedéssel elhatározták. Az egyesület színe vörös és fehér lesz.

— **Haldios titólet a Kisbaltorra.** A Zalavis Leccspóli Társulatot s a Kisbaltort és a Zala folyó partvidékének érdekeltségét az a közgazdasági tekintetben igen fontos és nagy-szabású terv foglalkoztatja, hogy a Kisbaltort s mocsaras partvidéket lecsapolják, ezáltal több mint tízezer katasztrális hold, részint hasznavehetetlen, vagy kevés hasznat hajtó területet ármentesítve termőfölddélé alakítsanak. A partbirtokosok, önkön Festetics Tassilo herceggel, Széchenyi Andor Pál gróffal, a zalavári

Sirolin "Roche"
ezerszeresen bevált
tüdőhurutok ellen
friss és idült
köhöges, hörghurutnál
tüdőgyuladások után.

Égészséges tüdők erős étvágy övszer a
tüdővész ellen.

apítással és az esztérgómi káptalannal, kiknek a Kibalaton és Zala folyó partján terjedelmes birtokuk vannak. folyamodtak a földművelésügyi miniszterhez a lecsapolás engedélyezéséért, hogy eképpen a mezőgazdaságra és az állattenyésztésre egyaránt káros a egyes években többször is megismétlődő költészek által megzavarodásuk. A miniszter belátva az érdekeltek jogos és méltányos kívánását, — mely egyszerűen fontos közgazdasági kérdés is — Koltvárszki Ödön miniszteri osztálytanácsos küldte ki az ügy tanulmányozására. Koltvárszki min. osztálytanácsos, Károly Sándor királyi főmérnök kíséretében e hó 12-én szállt ki a helyszínére és beutazta a Kibalaton. A terv az, hogy lecsapolják és kiszáritják a Kibalaton, a Zala folyót pedig, amely eddig a Kibalatonon ömlött a Balatonba, egy 100 méter széles, mély mederben, megfelelő magas töltés közé szorítják. A miniszter a szükséges tervek és költségvetés elkészítésével a szombathelyi kulturmérnöki hivatal bízta meg, a tervhez szükséges felméréseket pedig Aray Béla a Zalaviz Lecsapoló Társulat vezetésére esküdt. Így szól a lecsapolás. Mi a magunk részéről csak azt tesszük hozzá, hogyha ez a hír igaz, akkor a Balaton vítükenek újra egy ősi szép sége még veszendőbe és szegény vízi szárnyasaink, melyekben a Kibalaton annyira dúsalkodott, utra kelhetnek egy jobb háza keresésére.

— **A kémek ellen.** Bizalmas leirat érkezett Veszprém- és Fejérmegye közigazgatási hatóságaihoz és a csendőrséghez, amelyben a cs. és kir. negyedik hadtest tábornoki kara arra utasítja őket, hogy minden idegen egyént alaposan megfigyeljenek a legkisebb olyan jelenséget, amiből kérdésre lehetne következtetni, akadályozzanak meg. A hadvezetőség értesülése szerint ugyanis Fejér és Veszprém megyék területére az idegen államok több titkos megbízottja érkezett, akik a hadgyakorlatok akarják elleni a megerősítés hadsergeinek egy-két lovasági utját és megfigyelni az új ágyuk működését. A 4-ik hadtest ugyanis Fejérmegye északi részében tatja nagygyakorlatát s augusztus 23. és 27-ike között a Tárnok és Martonvásár községek között történő lovashadgyakorlatokon több új, még életbe nem léptetett és ki nem próbált lovasági felszerelést próbálnak ki. A Fejér- és Veszprém megyék területén tartandó nagy hadgyakorlaton pedig azok az új ágyuk szerepelnek először, amiket a hajmánskeri tüzérségi telepen próbáltak ki. A titkos átirat alapján a közigazgatási hatóság és a csendőrség minden intézkedést megtesz az idegenek megfigyelésére és a kérdések megakadályozására.

— **Asztalosokédek mozgalmá.** Az asztalosokédek ügyszólván országos mozgalmat indítottak, hogy a napi munkabért felemeltesék a mesterekkel, a munkaidőt pedig az eddigi 10 óráról 9-re szállítsák le. Nagykanizsán most folynak a tárgyalások a segédek és munkaadók közt. A mesterek részéről Dants Kálmán, Muzikár Vince, Tancsics József és Torma Pál, a munkások részéről Ujlaki István és még 3 társa vannak megbíva a tárgyalással. A többszörös értekezlet eddig eredményre nem vezetett, merj az első pontnál t. i. a munkaidő leszállításánál nem tudtak eddig megegyezni. Ma este 8 órakor az Ipartestületi helyiségben új tárgyalás lesz.

— **A kormány a kisiparért.** Az országos statisztikai hivatal megkereste az ipartestületeket,

hogy adjon kimutatást az iparosok szakképzettségének és általános műveltségének előmozdítására irányuló tevékenységéről. Továbbá a jótékonykedelmi intézményeiről és ipartestületi szövetezeiről. Az utasítás az adatok pontos és lelkisimartott ő-szeállítására hívja fel az ipartestületeket, mert ezek alapján a kisiparosok hathatós támogatása, állami gépek adása lesz kilitásba helyezve.

— **Szertésórák fertőtlenítése.** A múlt években a nagykanizsai járás ragadós szertésbetegekkel volt infektálva, ami rendkívül káros következményeket volt minden tekintetben. A lefolyt évben azonban teljesen vérszentes volt a járás, ami annak az üdvös intézkedésnek köszönhető, hogy a szertés kényeszerítettek a szertésórákat évenként 3—4-szer frissen oltott mésszel kimeszelték. Ez annyira elpusztította a betegséget csírát, hogy a víz nem tudott lábra kapni. Most az elért üdvös eredmény tudatában Nagykanizsa városban is elrendeltetett, hogy a szertésórák évenként 4-szer ilyenformán dezinficiáltassanak. Az állatorvosi hivatal a legeztorban fog öröködni, hogy a rendelkezés pontosan végrehajtsassék.

— **Halálos elgázolás.** Folyó hó 21-én reggel fél 9 órában Horváth Majdik József nyargalva ment a kiskánizsai országúton homokért. Akkor szaladt keresztül a kis 4 éves Dani Anna, kit a kocsai elgázolt. A kocsit a leányka hasán ment keresztül. Súlyos belső sérüléseibe még aznap este meghalt. Az ügyesség elrendelte az orvosrendőri boncolást. A vizsgálat az éjnyben megindult.

— **A kórtés mérlegek hitelítése.** A kereskedelmi miniszter a múlt évben kibocsátott rendeltetel kimondta, hogy a kórtés mérlegek csak 1922 évi június hó 30-ig hitelíthetők, ezen időpontotul nem E korlátotást most a miniszter megszüntette elrendelvény, hogy a kórtés mérleg az állami mértekhitelítő hivatalok hitelítésére, ha egyébként a feltételeknek megfelelőek, ezental is elfogadják.

— **Titokzatos onctvá a Drávában** Baros község közelében, Balcsánál a drávi folyam-

halászok a napokban egy teljes emberi onctvára akadtak a drávi part fűzesben. Hogy a onctvá az milyen körülmények között kerülhetett oda, azt egyelőre még nem lehet tudni. A hatóság szigorú és széleskörű vizsgálatot indított és ez lesz hivatala megállapítani a onctvá kikeltés és azt, hogy büntény avagy szerencsétlenség esete forog-e fenn?

— **Iparostanulók összeírása.** Az ipartestület jegyzője most állítja össze a tanácsszerződésői főkönyvből az iskolaköteles iparostanulók névsorát. Az április hónapi szegődésenkül tart és már 453-át irt össze. Körülbelül még 80—100 kerül ki, mire a könyv végre jrt. Ebben a számban azonban nincsenek benne a képzéséhez nem kötött ipari munkásinasok, valamint a gyári tanköteles munkások sem Csupán a Weiser-féle gépgyár szerződésői tanmunkásait az ipartestület előtt.

— **Benzin mint orvosság.** A homeopátiának figyelembe ajánljuk, hogy a benzin már diadalmasan bevont a balladonna és más anyagok közé orvosságnak. Igaz, hogy nem orvos, hanem kuruzsoló használta „fűnyes sikerrel”, de hát mivel jól bevált, ajánljuk az állatorvos urak figyelmébe. Mert hát egy tehén amely egy ifjú borjakat adott életet volt a piaciens. Az orvosi tudományban nevezetessé vált tehén némi ellesi utótabban szenvedett és ezért adott be a kiskánizsai jvasember tafán egy fellíterre való benzint a betegnek. Csak akkor jiedt meg a gazda, mikor a boldog anyátlat kiakart mulni az árnyékvilággból. Akkor elhívták egyik állatorvost, de lehet, hogy az ő tudománya nem oly erős, mint a benzin hatása és akkor a tudomány vértanúja elpusztul.

A Divat Újság minden hónapban kétszer jelenik meg. Előfizetési ára nagyon olcsó: negyedévre postán való szétküldéssel két korona husz fillér. Előfizetni legelőszörűben a kiadóhivatalba intézett postaltalványon lehet a Divat újság kiadóhivatala Budapestben, VIII. Rókk Szilárd-utca 4. számú házában van.

Hirdetmény.

A városi gyeptelepen létesítendő boncolószin építési munkáinak biztosítására versenytárgyalás tartatik.

Előírányszat: 2455 korona.

Terv, költségvetés, feltételek a városi mérnöki hivatalban tekinthetők meg.

Az írásbeli zárt ajánlatok folyó évi augusztus hó 28 ik napjának délelött 10 óráig a városi mérnöki hivatalba adandók.

Nagykanizsán, 1912. évi augusztus hó 21-én.

Dr. Sabján s. k.
h. polgármester.

ETABLISSEMENT MONTMARTRE EGÉSZ ÉJJELE NYITVA!

Páris — Budapestnél VI. Andrassy-ut 54. szám.

Elektrotechnikai szakiskola műszaki iskola az összes villamos művekben és gépépítészetben, laboratóriummal és műhelyekkel

Po sony, Széchenyi-utca.

A beiratások szeptember hó 3-án kezdődnek mindazok számára, akik mint Elektrotechnikusok (Üzem hivatalnokok) óhajják kiképezni (két év alatt) elméletileg és gyakorlatilag. — Felvételtnek: 14 évtől 24 éves korig. Előképzettség: néhány közép-, polgári-, kereskedelmi, vagy felső ipariskola tekintettel a villamos erőnek mindinkább növekvő értékesítése üzemi és világítási célokra, valamint vegyészeti gyárakban való felhasználására, csak ajánlhatjuk a t. e. szülők (és gyámok) figyelmébe, hogy fiaikat (gyámolijaikat) ezen ép oly szép, mint nagy kilátásu hivatásra kiképeztessek a fenti szakiskola beiratásával. Jelentkezni lehet naponta. Az igazgatóság bárkinek kívánatra prospektust ingyen küld és közelebbi adatokkal azonnal szolgál.

Az Igazgatóság

DARUVAR

FÜRDŐ Deli vasút állomás

Vasas és iszaphőforrások 34—45° C.
Fangógyógykezelés. Hidegvizkúra.
Szénasavas-, nap- és légfürdők
Szabadban való fekvés.
Mérésékelt árak.
Prospektussal
szolgál.

a Fürdőigazgatóság Daruvár Slavonia.

Kénes
gyógyforrás **Varasd-Töplitz** (Horvát-
ország)

Vasut-, posta-, telefon- és távirtda-állomás.

Uj gyógyszálloda villanyvilágítással, hírneves radioctív tartalmu kénes hőforrás + 58 C°.

Ajánlva: köszvény, csusz és ischias stö-nét. Ivókurák makacs torok, gége-, mell-, máj-, gyomor- és bélbántalmaknál.
Elektromos massage. — Iszap-szénasavas és napfürdők.

Egész éven át nyitva. — Modern kényelem. — Uj szállodák.

Mesés környék. — Katonazene. — Prospektust ingyen küld a

fürdőigazgatóság.

Fürdőorvos Dr LOCHERT J.

Hirdessen a „Zalai Közlöny“-ben.

AKI BUTORT

BUDAPESTEN AKAR VÁSÁROLNI,

saját érdekében cselekszik, ha vásárlás előtt megtekinti a

Budapesti Asztalos Ipartestület

védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK ÉS HITELSZÖVETKEZET

árucsarnokait, melyek a következő helyeken vannak:

VIII. József-körút 28. sz. (Bérkoosis-utca sarkán.)

IV. Ferenciek-tere 1. sz. (a királyi bérpalotában.)

Ezen szövetséget az „Országos Központi Hitelszövetkezet“ tagja a ennek felügyelete alatt áll.

Vásárlási könyveszer teljesen kizárva. — Stilszerű modern lakberendezések.

Jutányos árak! Szavatosság áru minőségéért

Az árucsarnokba kizárólag elsőrangú budapesti asztalosek és kárpitosok dolgoznak.

Grammophonok

és

lemezek

helyszüke miatt olcsón

kiárusíttatnak

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

hangszerkereskedésében **Deák-tér 1.**

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, (félre 5 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyes szám ára 10 fill.

Felolvasó szerkesztő:
Kertész József.

Kiadója:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal! Deák-lőr 1.
Telefon: 182. — Hirdetéseket díjazásuk szerint.

Egyhuzamu tanítás Kiskanizsán.

Néhány évvel ezelőtt a nagykanizsai állami elemi iskola tanítósa is megmozdult, hogy az elavult délelőtti és délutáni iskolázatási rendszert kilökje és helyet adjon a ma már egyedül háziartási egyhuzamu iskolázatási rendszernek. Nem volt egyértelmű ez az akció; szép számmal voltak akkor, különösen a nótanítók között olyanok, kik a régi rendszer mellett kardoskodtak. Ne tessék valami roppant nyomós paedagogiai vagy higiéniai okot keresni a tanítónők ez ellenzése mögött. Nem, hanem gazdálkodási, vagy ha úgy tetszik háziartási argumentumokat állítottak be a régi rendszer mellé. T. i. az eddigi rendszer mellett több tanítónő d. e. 10 órák hazamert és elég ideje volt, hogy megfőzhesse ebédjét. Így szakácsnő nem kellett tartania, beérte egy takarítónővel, aki a durvább munkákat elvégezte. Hogy a délelőtti tanítás alatt mennyit forgott a megfőzendő ebéd a gondos tanítónő fejében, azt az iskolás leányok nem vették észre. Voltak azonban férfitanítók is, akik elvek alapján állva ellenezték az új rendszert. Ilyen elvi ellensége volt az újításnak Szabó István a kiskanizsai elemi iskola igazgatója. Tiszteljük mindenkinek a meggyőződését és így Szabó igazgatót is. Nem teszünk neki szemrehányást azért, hogy a gondnoksági gyűlésen — amely elé illetéktelenül került az ügy — ő is a leszavazók mellé állt.

Az idők változtak. Éppen Kiskanizsán, hol legkonkább ellenzésre talált az ügy és ahol maga az igazgató sem volt híve, ott fog most diadalmasan bevontulni az egyhuzamu tanítás, hogy bebizonyítsa, miként a mai megváltozott életviszonyoknak csak az felel meg.

Elismeréssel adózunk Szabó igazgatóknak, hogy volt annyi erkölcsi ereje és a jobbnak tért engedett addigi felfogása mellő-

zésével. Csak józanul gondolkodó jellemek-juthatnak jobb belátásra.

Ma Kiskanizsán a helyzet a következő. Évek óta tapasztalta a város, hogy a polgárság, amint a gyermek felszerepedtet nem küldte iskolába. Olvasóink emlékeznek rá, hogy évenként 300 be nem iskolázott tanulóteletről szólt a hivatalos kimutatás. A magisztratus bölcse büntette a szülőket, nehezen megkeresett koronákra; a kiskanizsai tanítótestület pedig az okok után kutatott, hogy miért idegenkednek a szorgalmas kiskanizsaiak az iskolától. És megtalálták a bajt, mely abban van, hogy terhőkre van az, hogy egész napra lekösse a gyermekeket az iskola. Szívesen feljárnának a tanító elé a gyermekek, ha délután meg az apjuk, anyjuk mellett a gazdaságban segídezhetnek.

Mi már kimutattuk lapunk hasábjain, hogy az iskola mai rendszere nemcsak a nemzedék egészségét teszi tönkre, nemcsak a természetétől vonja el, hanem egyenesen dologtalanságra szoktatja a gyermekeket. Most nem akarunk hosszasan kitérni, hogy ez az oka, hogy annyira fogy a földmivessék száma, hogy iparosmesterek szívesebben mennek hivatalszolgának, mert ott könnyebb az élet, azaz kevesebb kenyér mellett kényelmesebb.

Szóval a kiskanizsai tanítótestület ennek tudatában van és felterjesztést tett Zalavármegye kir. tanfelügyelőségéhez — és nem a gondnoksághoz — hogy ha önmagát tartja illetékesnek, akkor ő engedje meg az egyhuzamu tanítást, ha a közoktatásügyi miniszter, akkor oda terjeszse fel a kérvényt.

Azt tudjuk, hogy mikor néhány évvel ezelőtt a molnári tanítógyűlésen ez „az egyhuzamu tanítás falun” tárgyalatott, akkor dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelő helyesléssel találkozott az eszme. Aki olyan magas nézőpontból látja a közművelődést, mint dr. Ruzsicska Kálmán, az minden kicsinyes

argumentumokat mellőzve nem fog elárkózni nagy nemzeti célok elől. Így hisszük, hogy a saját hatáskörében — hiszen a miniszter elé inkább kulturpolitika tartozik — fog hozzájárulni ez átvész reformhoz.

Majdnem bizonyos tehát, hogy Kiskanizsán az új tanév már az egyhuzamu rendszer szerint fog folyni. Hogy a nagykanizsai iskolák igazgatóinak és tanítóteleinek ezek után minő kötelességei lesznek arra bizonyosan nem kell őket figyelmeztetnünk. Hiszen ők már ismerik a változott viszonyokat és nem lesz nekik nehéz meggyőződésüket illetékes helyeken megértetni.

A képviselőtestület rendkívüli közgyűlése

Dr. Szekeres ünnepése.

Nagykanizsa város képviselőtestülete f. hó 24-én ú. 3 órákor kezdődőleg rendkívüli közgyűlésre jelent meg a városház díszes termében. Rendkívüli volt a gyűlés, mert Veesey polgármester távollétében dr. Sabján Gyula főjegyző, helyettes polgármester elnökléte alatt tartott, rendkívüli volt, mert csak két pontja volt a tárgysorozatnak és harmadszor, mert egy rendkívüli érdemes férfi ünnepése díszgyűléssé avatta a program szerint szűkre jeltett közgyűlést. Alkalmunk volt ugyanis meggyőződni arról, hogy a közgyűlései meghívóból, mely a dr. Szekeres József féle alapítvány kiegészítését tűzte ki 2. és utolsó pontnak, senkire sejtette, hogy itt egy hosszú, herváthatatlan érdemeket szerzett pályá értékelése és dr. Szekeres igazgató főorvosnak meleg ünnepése fog az objektív tárgyalásból kisarjadni. De hogy így történt, azt mi sejtettük, mert ismerjük azt a nagybarbecütést, mellyel a közoktatás főorvosa iránt a hivatalos és nem hivatalos város laklében táplál.

Mi már két évvel ezelőtt megemlékeztünk a közoktatás főorvosának 25 éves évfordulójáról és azzal kapcsolatban méltattuk dr. Szekeres József igazgató főorvosnak is 25 éves működését. Az azóta eltelt 2 esztendő csak fokozta az általános nagyrabecsülést, a szakudatásba vetett erős hit csak még jobban megszilárdult és emberszeretői lelkeknek virágai még dúsabban hajtottak. Mi tudjuk, hogy Szekeres József dr. zeve Zala, Somogy és talán más közel álló vármegyékben is már 30 év óta a híres orvosnak fogalmává lett. A Szekeres dr. nove reményt és

ETABLISSEMENT MONTMARTRE EGÉSZ ÉJJEL NYITVA!

Páris — Budapesten! VI. Andrassy-ut 54. szám.

gyógyulást jelentett nemcsak a gazdagnál, aki a viszányt egészségéért arannyal fizethetett, hanem a szegény verejtékes népnél is, aki csak „isten fizesse meg”-gel adózott a kifogyhatatlan türelmül, fáradszátlan nagy emberbarátnak. Beteg embereknél orvosi barátja; de Szekeres dr. még több volt mindig betegnevelő: atya is volt nekik. Most vesszük észre, hogy egészen magával ragadott bonndútnak a nagy ember vonzó egységisége. Minék diéserjünk mi ott, hol egy város rajka az ünnepektől lábai első elismerés koszorúját. Hiszen mi csak krónikásai vagyunk az időnek, az eseményeknek. De nem tudtuk kivonni magunkat egy fardtságos nemes munkában eltöltött emberöltő ünneplésének hatása alól. Hiszen anyai üres ember jubillájta magát, hogy jól esik egyszer egy olyan ünnepről is megemlékeznünk, melyet mindenki kiasterünk tart az érdemhez képest, csak az ünnepektől eltekintve lelke tartja tulajdonos gágnak. Amint megemlégtünk a közgyűlési meghívóval nem tntai ki, hogy valami készült és nem is készült, hanem spontán megnyilatkozása volt a képviselőtestület nagyrabecsülésének mindaz, ami történt. Így annál értékesebb lehet az igazgató főorvos ur szemei előtt. És mi sem látunk semmit sem abban, hogy egy sztrúknak, egyhangúnak vált közgyűlésen, tekintetbe véve a nyaralók távollétét is, nem volt a képviselőtestület impozáns számban képviselve; sőt abban sem láthat senki se tudnánk, hogy a nagykanizsai orvos képviselők közül csak dr. Ráts Kálmán városi tisztviselő orvos volt jelen. Mert igaz ugyan, hogy dr. Szekeres József a hangzatos jelszavak égése alatti közegészségügyi alkotásának sokasága volt barátja, sőt nyíltan, férfias bátorsággal ellene mondott ilyeneknek, de az is igaz, hogy a város közegészségügyi bizottságának nála körültekintőbb, bürgöb és tudású elnöke nem volt. Mi a magunk részéről is csatlakozunk egy a tanács javaslataiban, mint dr. Fried Odón képviselő beszédében elhangzott jókívánásokhoz.

Köszönetnyilvánítás a következők:

Pénteken 3 órakor megjelent a közgyűlési teremben dr. Sabján Gyula főigazgató és elfoglalta az elnöki széket. Mellette foglalt helyet dr. Bentzik Ferenc u. ügyész, Benedek József tb. aljegyző és Áts József közigazgatási tanácsos. Dr. Sabján h. polgármester üdvözlő a megjelent képviselőket. A gyűlést megnyitja és a jegyzőkönyv hitelesítésére dr. Málék László és újnapi Elek Gézát kéri fel. Azután a részvét meleg hangján emlékezik meg dr. Tripammer Rezső városi képviselő elhunytól és emlékeztet a közgyűlési elnöki meghívóval, mihez a közgyűlés egyhangulag hozzájárul.

Azért Benedek József aljegyző ismerteti a közgyűlésnek 1913. évi költségvetését, melyet a közhatalom bizottság állított össze és a pénzügyi bizottság és a városi tanács a közhatalom lakbérére vonatkozó csekély módosítással elfogadott. Hozzászólás nélkül hozzájárul a közgyűlés a tanács javaslatahoz.

A tárgyszózat 2. pontja dr. Szekeres József igazgató főorvosnak a nagykanizsai kórházban eltöltött 25 éves működése emlékére tett alapítványi közgyűlésnek a közgyűlésnek a tanács javaslata volt. Dr. Sabján Gyula h. polgármester előadja, hogy dr. Szekeres József két évvel ezelőtt töltötte be igazgató főorvosnak működésének 25. évét. Akkor a társadalom

gyűlést rendezett, melyből befolyt összeg takarékpénztárban van elhelyezve és melyet a városi pénztárból 2500. K-ra javasol kiadásra. Szép szavakkal vázolja dr. Szekeres hervadtatlan érdemeit és inditványzza, hogy a jegyzőkönyvi kivonatot küldje meg a főorvosnak, az alapító levél megírását pedig bizza a közgyűlés a tanácsra. Eperjesi Gábor képviselő inditványzza hogy a képviselőtestület a határozatát és a város elismerését tolmácsolják itt a közgyűlésen először Szekeres dr.-ral és a ebből hívja meg egy küldetés a kö gyűlésre.

Miutn hogy az inditvány egyhangulag elfogadott, Horváth György főgimnáziumi igazgató Bogner József és Knortzer György takarékpénztári igazgató mentek a főorvosért. Addig a gyűlés felüggesztetett. Mikor 1/4 óra múlva dr. Szekeres József belépett a terembe, szűnni nem akaró, viharos éljenzés fogadta. Előnk megnyitja a gyűlést és röviden üdvözlő a főorvos és értesíti a közgyűlést a határozatról. Ezután dr. Fried Odón jelentkezik szólar. ki körülbelül azokkal a szavakkal üdvözlötte a nagykanizsai kórház igazgató főorvosát.

„Valahányszor kórházat látok magam előtt, az lebeg előttem, mintha az élet viharos utain egy békés házat látnék, melyben a fáradt beteg test és lélek üdülést és megnyugvást talál. Akár kunyhó, akár palatota alkotja a kórházat, célja egy és azért igyekezzek magának minden község kórházat alapítani, melyet annál inkább szeret, minél nagyobb közelmunkán árán jutott hozzá. De hogy a kórház hivatását jól betöltesse, kell egy vezetőnek lenni, ki a legnagyobbban az érdem, ha hivatásának megfelel a kórház. Ily kötelezettségű vezető orvos példáját dr. Szekeres Józsefben találjuk meg. Kötelezettség mulasztásnak, ha meg nem emlékezném igazgató főorvosunk több mint 25 éves működéséről. Egész pályája alatt hivatása magasztalan állott. Nem a pénzért tartotta elnöknek, a kötelezettség volt az ő vezére. Gyógyította a szegényt, a gazdagot egyaránt, nem nézte hasznát, csak a tudományos sikert. Ily pontos, hivatása magasztalan álló pályafutása 25 éve, mely a közne csak javára, átvérre vált és vált, oly határköz, amelyél még k-l állani, hogy érdemeit itt a város képviselői előtt mondjam el. Hála köszönettel járulok a tanács javaslatahoz és kérom a képviselő testület, hogy foglaljuk jegyzőkönyvbe a doktor ur érdemeit. Főorvos urnak pedig kívánom, hogy a haza, város átvérre, családja örömeire folytassa nemesen betöltött hivatását az emberi kor legvégső határáig. (Hosszas éljenzés.)

Dr. Szekeres József látható elfoglaltsággal válaszul: „Bozsánat kérek a tek. képviselő testületől, de a nagy megindulásomban nem tudom kellőképp megköszönni irántam tanusított jómagat. Hála forduló az alapítvány gyűjtőívhez, hálaival fogadom a város kiengesztelést. Azt hiszem azou célra szenteljük az alapítványt, hogy a kórházat gyógyulaton alighogy szegényeket segítessék vele. A magam részéről pedig igyekezem, hogy munkámat továbbra is tölem telhetőleg teljesísem. A képviselő testületnek még egyszer köszönöm a jómagat és kívánom, hogy boldogabb éveknek éljenek a testület tagjai. (Hosszú viharzó éljen.)”

Hogy csakugyan nagy elfoglaltság veti erőt a főorvoson, bizonyítja az, hogy legfőbb szándéká-

ról megelégedett; t. i. hogy ő is 500 K.-val járul az alapoz, csak később állt fel újra, hogy bejelentése ebbeli elhatározását.

Eperjes még inditványozza, hogy az elhangzott beszédeket végéig jegyzőkönyvbe és azt a megjelentek aláírásukkal mindnyájan hitelesítsenek. Ennek elfogadása után az ülést az ülés berekeszti. Ekkor az ünnepektől körülfogták és minden oldalról szívesen gratulálóban részesítették. Végül pedig dr. Sabján Gyula h. polgármester a város fogatán lakására kísérte.

HIREK.

— **Borbély György Nagykanizsán.** Hogy ki az Borbély György? Azt így hamarosan nem lehet elmondani. De nagy vonásokban egy komoly, lelkiismeretes főgimnáziumi tanár, a Magyar Palczna köztestületben álló szerkesztője és egy pártján lelkesedő igazgató magyaráz jelent és a név. Azt jött hozzánk Egerzagról, hogy a Csány szobor javára néptánppély rendezzen. Ő, az idegen, aki nem riad vissza a nálunk tapasztalt közönytől. És őt is lelkesedővel hazafias lángot eszohl ki a kovekménység kanizsai szivéből. Nem lát más, mint a szent célt és ennek fényénél felkutat mindenkit, aki közreműködésével a néptánppély fényét, érdekességét, értékét hivatva van megalapítani. Védőknek megnyerte Boonyák Géza képviselőtől a leglelkesebb kanizsai magyar asszonyokat Vidor Samund, dr. Szekeres Józsefnél és Boer Gusztávnál ünnöket. Kanizsa legjobb szavalója, hegedűművésze fog feljelni. Tréfás része is lesz a néptánppélynél u. m. kannibálók tánc, emberévés stb. stb. Szept. 1-én lesz a Polgári Egyetértés ünnepje, kellemetlen idő esetén annak terméiben. Írtan hozott kedves Gyurka bátyánk, a te lelkesedésed kell a mi fájsult lelkeinknek. Maradj közöttünk minél tovább.

— **Háldozás.** Kászonyi Mihály zalszegezói áll. polgárisokl igazgató, miniszteri iskolafelügyelő f. hó 22-én Budapesten az Erzsébet-szauatoriumban 58 éves korában elhunyt. Története 24-én d. u. volt, melyen a nagykanizsai polgárisokla tantesztület Földes Miklós és Jellinek Márk tanárok képviselőik. A meghaldozást veje volt Udvarly Ignác nyug. felsokereskedelmi igazgatónak és az egerzagi társadalomnak tistesületben álló tagja volt.

— **Az új tanév kezdete a főgimnáziumban.** A helybeli kate. főgimnáziumban a javító vizsgálatok augusztus 30-án, a felvételi és magánvizsgálatok 30-án és 31-én tartatnak reggel 8 órakor kezdődőleg. A felvételi és magánvizsgálatokra aug. 29-én kell jelentkezni. A tanulók felvétele szept. 2., 3. és 4-én történik d. e. 9 órától fél 10-ig. d. u. 3–5-ig. Vani sancto szept. 5-én lesz fél 9-kor; utána törvényolvasás. Szeptember 6-án megkezdődnek az előadások. Az összes biort tanulóknak szeptember 5-én Nagykanizsán kell lenniük. A vidéki tanulók gyermeküknek szállást és igazgatósg tudólai fogadhatnak és lehetőleg csak ugyanazon intézet tanulóival lehetnek együtt szállásou. Az igazgatósg.

VELMA SUCHARD
Nyersen való
évesre
paratlan.

— **Kórházi költségvetés.** A szombati közgyűlésen megállapított kórházi költségvetés adatai ezek: Kórházi szükséglet 81064 11 K. Erre fedezet van 969 K. A hiány 80095 11 K-át a betegápolási díjakból előirányozták. A napi ápolási díj 1-89 K-ban van megállapítva, ami a mult évhez képest 9 fillérrel nappal emelkedett.

— **Füred állatorvos szabadságon.** A m. kir. földmiveltési miniszter Füred Sándor nagykanizsai állami állatorvosnak 4 heti szabadságot engedélyezett. Helyettesítésével Elschligger Elemér járási orvos van megbízva.

— **Beiratások az ír. elemi iskolában.** A nagykanizsai ír. elemi ír. és leányiskolában a beiratások szept. 1-én d. e. 9—12-ig, 2-án és 3-án d. e. 9—12-ig, és d. u. 2—5-ig tartanak. A javító vizsgálatok aug 30-án d. e. 9 órakor kezdődik. A beiratásnál a tanulók szülőkkel, gyámokkal vagy helyetteseikkel jelenjenek meg.

— **Légrádi múzeum.** Tegnap, vasárnap d. u. avatta fel Légrád községe Haller Jenő buzgalomból létesített múzeumát. A község képviselőtestülete díszgyűlést tartott a községhez udvarán a bíróságnál alatt. Előzőleg a tiszelőzsenek a himnusz játszotta, melyet a község állva halgattott meg. Azután Starszinsky jegyző méltatta a múzeum misszióját és Haller érdemeit. Köszönettel emlékezett meg Grünhut Alfréd nagykanizsai lakórról, ki a múzeum megalkotásához sok értékes adománnyal járult, sőt Gross Dezso ügyvéddel tegnap újra küldött múzeumi tárgyakat. Végül Haller Jenő ismertette a múzeum elakításának mozzanatait és megígérte, hogy a jövőben is folytatja a múzeum gazdálkodására vonatkozó tevékenységét. A Zrínyi-tér este fényesen ki volt világítva és térsége mellett hullámsórt rajta a nagy-számú község, Táncevigalomb zárta be a kulturánapot. Nagykantársról megjelent ott Dobrovits Milán, kit minál volt képviselőt mindenütt szeretettel vették körül. Jelen volt még Gyömöréy szolgabíró. Svasztis Elemér járási számvető, dr. Hájós Soma ideiglenes községi orvos, Gáspár Béla, dr. Beck Dezso, dr. Gross Dezso, dr. Darás László.

— **Polgáriszkola értesítés.** Augusztus 30-án délelőtt 8 órától kezdve a fiúiskola, augusztus 31-én délelőtt 8 órától kezdve a leányiskolai tanulók javító vizsgálati tartanak. Augusztus 30-án délután 2 órától kezdve a fiúiskola, augusztus 31-én délután 2 órától kezdve pedig a leányiskolai tanulók felvételi, illetve a tantervkülönbözeti vizsgálati tartanak. A rendszer tanítás megkezdése után szeptember hó elején, később meghatározandó napokon fognak megtartani a pótvizsgálatok. A beiratások szeptember 2., 3., 4. és 5. napján tartanak meg és pedig naponta délelőtt 8—12 óráig a fiúiskola, délután 2—5 óráig a leányiskolai tanulókkal. A sorrend következőleg van megállapítva: Szeptember 2-án csakis az I. osztályba lehet beírtni. Szeptember 3-án elsősorban az I. osztályban

esetleg tressz maradt helyekre vétetnek fel tanulók s ezek beírása után csakis a II. osztályba lehet beírtni. Szeptember 4-én elsősorban az I. vagy II. osztályban esetleg még tressz álló helyekre, azután a III. osztályba vétetnek fel tanulók. Szeptember 5-én elsősorban az alsóbb osztályokban esetleg tressz maradt helyekre, azután a IV. osztályba lehet beírtni. Magántanulókat beírtni senkit sem lehet. A beiratás soknál tapasztalt túlnagyság elkerülése, végett az I. osztályokba való beírathatás céljából, szeptember hó 1-én lesznek a beírathatási lapok kiosztva a fiúiskolai könyvtárszobákban és pedig délelőtt 9 órakor a fiú-, 11 órakor a leányiskolai tanulók részére. Beírathatás a tanulók kötelesek a szülő vagy ennek nemlétében a tanuló gondviselője kíséretében jelenni meg és előmutatni keresztlevelüket vagy születési bizonyítványukat és mult tanévi iskolai bizonyítványukat. Minden tanuló köteles a beírathatás alkalmával előre lefizetni 2 korona beírathatási díjat, 30 fillért az országos tanítói nyugdíjalapra, 1 koronát az ifjúsági könyvtárra és az évi értesítőre, 50 fillért a szegény tanulók segély-könyvtára javára, 1 koronát a tanulmányi kirándulások és utazások céljaira, azaz összesen 4 korona 80 fillért. Beírathatások fizetendő az 1. felévi tandíj is, azaz 8 korona.

— **Borbélyeség tragédiája.** Nagyátadon a Korona-szállóhoz tartozó istálló helyiségben egy 45—46 év körüli iparossegéd hirtelen meghalt. A megtartott rendőri vizsgálat megállapította, hogy az elhalt Piézer János 45 éves borbélyeség és idült veséjében halt el.

— **Adós fizess.** A nagykanizsai városi adóhivatalnál a 3. negyedévi adófizetések folynak. A hátralekosoknak most küldték szét az adóintéket. Ha 8 nap múlva nem tesznek eleget a felszólításnak, szeptember első napjaiban megindul a végrehajtási eljárás.

— **Véres mozdony.** A f. hó 23-án este 9 óra 53 percek Nagykanizsáról induló 212. sz. vonattal utazott Józsa Jenő mozdonyvezető is. Mikor Pragerhofba érve megvizsgálta mozdonyát, észrevette, hogy a kerekek véresek és a mozdonyon hullarészek (koponyadarab, velő) és egy nadrágtartó darabja van. Szombaton, 24-én értesítették a nagykanizsai rendőrséget az esetről. A 125-ös mozdonyról a szemlét dr. Goda Lipót városi orvos és Hájós Ferenc rendőrbiztos teljesítették. Minthogy a mozdonyvezető Csáktornán vizsgálta meg utoljára a mozdonyt, tehát Csáktornya és Pragerhof között történt valami rajtélyes eset, mely véresre festette a mozdonyt. A nyomozás megállapította, hogy az ügyilkos a steinbrücki vendéglős volt

— **Anyakönyvi hírek.** (18—24.) Halál- és születések: Varga Jánosné szül. Kocsi Rozália 23 éves napszamos; özv. Pukman Lászlóné szül. Dolmányos Teréz földmives 69 éves; Imrei Jánosné szül. Balázs Juliánna földmives 37 éves; Deutch Jakab

szabirus 55 éves; Németh István 18 napra; Benzo György 21 napos; Lausch József 5 hónapos; Krausz Pál 2 hónapos; Dani Anna 4 éves; Németh György kanász (Nova) 64 éves és Cséka Mária napszamos 42 éves. Házasságok: Gerebenő János lakatos Kontor Rozáliával és Borbély József pénzügyminiszteri számtácsi Pintőr Margittal.

— **A gözgépezők és kaszánfűtők legközelebbi képviselő vizsgái** Sopronban szeptember hó 1. napján délelőtt 9 órakor a Sopron városi villanytelepben fognak megtartani. A költséges felszerelési tárgyalási kérvények a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez küldendőek Deák-tér 8.

Irodalom.

* **Magyar Figyelő.** Az angol parlamentáris-műsnek minket is nagyon közelről érdeklő kérdéseiről hosszabb tanulmányt írt a Magyar Figyelő augusztus 16-iki számába Tisza István gróf. Épp oly fontos, sőt minden politikánál is fontosabb kérdést szellőztet ugyanebben a számban Ország Oszkár dr. a tuberkulózis elterjedéséről és az ellene való küzdelemről hazánkban. Tömörkény István novizbári emlékeket ujt fel mesteri tollal, Balla Ignác nagy-érdékű krónikát írt a nápolyi Rothschildokról. Egy sereg apró feljegyzés, napi kérdések szellőztetése, kritika és hozzászólás egészíti a tartalmas és érdekes füzetet. A „Magyar Figyelő” előfizetési ára negyed-évre 6 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal VI. ker. Andrassy-ut 16.

A **Divat Újság** minden hónapban kétszer jelenik meg. Előfizetési ára nagyon olcsó: negyed-évre postán való számküldéssel két korona husz fillér. Előfizetni legelőszárubbán a kiadóhivatalba intézett postautalványon lehet. A Divat újság kiadóhivatala Budapesten, VIII. Böck Szilárd-utca 4. számú házban van.

A sült galamb

ma már csak a példabeszéd. Ha valamiben sikert akar elérni, akkor foglalkoznia kell az ügyvel. Ha eladni akar, ha venni akar, célját csakoly munkával, kevés pénzért elérheti. Adja fel a szükséges hirdetését a ZALAI KÖZLÖNY-nek, hol hirdetése olcsó tarifa mellett, pontosan az Ön által kijelölt helyen és formában fog megjelenni.

Tervezetét dímentesen készítünk

Sirolin "Roche"

ezerszeresen bevált

tüdőhurutok ellen

friss és idült

köhögés, hörghurutnál

tüdőgyulladások után.

Egészséges tüdő erős étvágy óvszer a

tüdővész ellen.

Elektrotechnikai szakiskola

műszaki iskola az összes villamos művekben
és gépépítészetben, laboratóriummal és műhelyekkel

Po sony, Széchenyi-utca.

A beiratások szeptember hó 3-án kezdődnek mindazok számára, akik mint Elektrotechnikusok (üzem hivatalnokok) óhajják magukat kiképezni (két év alatt) elméletileg és gyakorlatilag. — Felvételtnek: 14 évtől 24 éves korig. Előképzettség: néhány közép-, polgári-, kereskedelmi, vagy felső ipariskola. Tekintettel a villamos erőknél mindinkább növekvő értékesítése üzemi és világítási célokra, valamint vegyészeti gyárakban való felhasználására, csak ajánlhatjuk a t. o. szülők (és/gyámok) figyelmébe, hogy fiaikat (gyámoltjaikat) ezen ép oly szép, mint nagy kilátású hivatásra kiképeztessek a fenti szakiskola beiratásával. Jelentkezni lehet naponta. Az igazgatóság bárkinek kívánatra prospektust ingyen küld és közelebbi adatokkal azonnal szolgál.

Az Igazgatóság

DARUVAR

FÜRDŐ Déli vasút állomás

Vasas és iszaphőforrások 34—45° C.

Fengőgyógykezelés. Hidrogyógyászat.

Széna- és nap- és légfürdők

Szabadban való fekvés.

Mérsékelt árak.

Prospektussal
szolgálg.

a Fürdőigazgatóság Daruvár Slavonia.

Kénes
gyógyforrás

Varasd-Töplitz

(Horvát-
ország)

Vasut-, posta-, telefon- és távirat-állomás.

Új gyógyszállóda villanyvilágítással, hírneves radioctív tartalmu kénes hőforrás + 58 C°.

Ajánlva: köszvény, csusz és ischias stb.-nél. Ivókurák makacs torok, gége-, mell-, máj-, gyomor- és bélbántalmaknál. Elektromos massage. — Iszap-szénsavas és napfürdők.

Egész éven át nyitva. — Modern kényelem. — Új szállodák.

Mesés környék. — Katonazene. — Prospektust ingyen küld a

fürdőigazgatóság.

Fürdőorvos Dr. LOCHERT J.

AKI BUTORT

BUDAPESTEN AKAR VÁSÁROLNI,

saját érdekében cselekszik, ha vásárlás előtt megtekinti a

Budapesti Asztalos Ipartestület

védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK ÉS HITELSZÖVETKEZET

áruszarnokait, melyek a következő helyeken vannak:

VIII. József-körut 28. sz. (Bérkocsia-utca sarkán.)

IV., Ferenciek-tere 1. sz. (a királyi bérpalotában.)

Ezen szövetséget az „Országos Központi Hitelészövetkezet” tagja a ennek felügyelete alatt áll.

Vásárlási kényeztetés teljesen kizárva. — Szűszesül modern lakberendezések.

Utánnyos árak! Szavatosság áru minőségeért

As áruszarnokba kizárólag elsőrangú budapesti asztalosok és kárpitosok dolgoznak.

Hirdessen a „Zalai Közlöny”-ben.

Grammophonok

és

lemezek

helyszüke miatt olcsón
kiárusítottak

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

hangszerkereskedésében **Deák-tér 1.**

ZALAI KÖZLÖNY

Politikai lap.

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, Negyedévre 2 korona 50 fill. — Egyre szám ára 10 fill.

Felolvasó szerkesztő:
Kertész József.

Kiadója:
a szerkesztőség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deák-tér 1.
Telefon: 182. — Hirdetések díjazás szerint.

Olvasóinkhoz.

Válunk. Ha a válás elégikus hangulatot vált ki, akkor csak a mi kedélyünkre van ilyen hatása. Mert mi hírlapírói pályánkon megszoktuk azokat a hatóságokat, intézményeket, melyeknek fejlődését, ténykedését köteles éberséggel figyeltük. Ezek felé már csak ritkán visz utunk. Izgató volt a küzdelem és édes volt egy-egy kis eredmény mit azzal elérhettünk. Most ezektől is bucsut kell vennünk. Már pedig az instituciók továbbra is fennállanak, csak nem a mi szemünk fogja azokat figyelemmel kísérni és nem a mi nézetünk fog a „Zalai Közlöny”-ben ezen-tul számot adni azokról.

Ez pedig a mi lelkünket nem hagyja érintetlenül. Hogy hírlapírói pályánk a közjóra nézve hasznos volt-e, mi nem bírálhatjuk, de azt állítjuk, hogy célunk mindig jóra irányuló volt és hogy városunk érdeke, a vallás, erkölcs és hazafiság egy pillanatra sem távozott el szemünk elől, erre önérettel hivatkozunk.

Uj kötelességek nehezdednek vállainkra, azért távoznak e helyről, átengedjük a tért utódunknak. De mielőtt távoznék köszönetet mondunk először is Ifj. Wajdits József kiadólaptulajdonosnak, kivel mindenkor baráti egyetértés fűzött össze és kinek áldozatkészsége a Zalai Közlönyvel a közérdeket szolgálta. Köszönetet mondunk azoknak a hatóságoknak, intézményeknek, barátainknak, jóakaróinknak, kik munkánkban önzetlenül segítségünkre voltak.

Alkik a forumra kiállanak, azok legye-nelkészlülve, hogy ellenfelekkel találkoznak. Küzdelmeinkben mi se nélkülöztünk ilyeneket. De hírlapírói harcainkból egyéni reputációnk, becsületünk integritású sértetlenül került ki. Erre büszkén hivatkozunk és azért ugy távoznék e helyről, hogy lelkünkben tövis nem marad és hírlapírói működésünkkel szer-zett ellenfeleinkre megbékkelt szívvel gondolunk.

Ég áldását kérjük továbbra is a Zalai Közlönyre, annak jövőnd munkáira, olvasóira, barátaira és küzdő ellenfeleire egyaránt.
Nagykanizsa, 1912. aug. 29-én.

Kertész József,
a Zalai Közlöny volt szerkesztője.

Az emlékekről.

Most, hogy Nagykanizsán ünnepet rendezünk avval a céllal, hogy gyarapítsuk vele a Csány-szobor alapot: eszembe jut egyik-másik régi vitaközösöm.

Ennek a nagy 48-as embernek, hogy méltó emléket állítsunk, persze én voltam egyik indítványozója. Zárójel között megemlítem s Nagykanizsára nézve büszkeséggel említhetem, hogy erre az első garast nagykanizsai ember tette le. még pedig Gáspár Béla barátom, csak olyan magam fajta egyszerű szőr-bőrű ember, akkor pláne igazán egyszerű újságíró minőségben. Csak obulus volt az ő egyszerű koronája, de hiába, azért mégis emlékeztetes, sőt tiszteletreméltó emlék, mert arra épült fel a most már meglévő 32 ezer korona.

Ez a kis eszt épen kapóra jött most nekem, amikor az emlékezésről írok. Mert arról akarok szólni, hogy időközben sok vitaközösnek voltam kitéve.

Mondom, én valék egyik indítványozó, de már a második héten rám szól egy — különben tiszteletreméltó kisasszony s azt mondja, hogy lelencházakat állítsunk inkább... Késsé megdöbbenem a bátor hangra s azt feleltem, helyes! mert azokra is van szükség, de ezt is lehet stb. És vitaközösök. De vita közben csak kikapartam a porciót, hogy rossz uton járok.

Máskor más ember ugyancsak erre rimelve azt mondja, hogy ne szobrokat állítsunk, hanem építsünk iskolákat. Helyes! mondom... Sőt elsősorban kell az iskolákat megteremtetni. — Nahát! így szól, akkor minék építet ön szobrot. És vitaközösök itt is. És kikapartam itt is a leckét, a porciót, a pirongatást.

Édes Istenem! Mintha én bűnös tényezője volnék annak a bajnak, hogy Magyar-

országon ninesenek kellő számu lelencházak és hogy gyatrak az iskolák. Mintha ezek ellentétes fogalmak volnának. Mintha a becsülettel összefüggő kegyelet, hálás megemlékezés, a köszönet, az emlékek állítása és fontartása s pláne a művészet fejlődése, mintha, mondom, ezek kizárnák a gyakorlati, realis, hasznos építkezéseket. Mintha egy művészeti szobor készítésével hadat üzennék a templomépitésnek, az iskoláztatásnak s tudománynak, művészetnek.

Szerény véleményem szerint mindenket kell ápolnunk. Egyikünk egyiket, másikunk másikat kisebb-nagyobb névvel.

A harmadik ember nem állítja szembe ezeket a szembe sem állítható dolgokat, csak egyszerűen azt mondja, hogy jó, jó, de ő nem barátja a szobroknak.

Szelid hang, de érthetetlen. Talán csak ugy érti, hogy nem barátja a tulhajtásnak. Ez érthető beszéd. Csakhogy szegény Magyarország eddigelé még nines tulhajta sem a hála, köszönet és megemlékezés, sem a művészet. Talán a Kossuth-szobroknál lehetne mondani, hogy nagyon sok van. De nem kell elfelejteni, hogy azok nem mind annak az embernek szólnak, hanem annak a nagy történelmi igazságnak s annak az igazságos történelmeknek, mely az egyenlőség felé tör s amely legalább az egyenlősítést egy kissé meg is valósitotta 48 tájkán.

Egyekben teljesen érthetetlen volna az a beszéd, hogy nem szereti valaki az emlékszóbrotot. Akkor ki kellene irtanunk magunkból az apánk iránti emléket is s mindenféle hálát, köszönetet. De akkor aztán nem is kellene elfogadnunk sem élkőtől, sem könyvek után a holtaktól az elvet, a tanácsot, a bölcseséget, a tudást, művészelet, semmit. Csak azt mondanók, hogy: mi vagyunk. Nem kellene anyánk sirhalmára virágot ültetni, nem tennék oda fát, követ, sőt sirhalmot is minék emelnék? Letaposnák s pontunk.

Nem. Ilyen világ sohasem fog eljönni. „Multon épül a jelen és jövő s az emlékezetek.”

Mondom, ilyen féle vitaközösöknek ki valék téve. S rendkívül jól esik, hogy most itt Nagykanizsán, a nagykanizsai ünneprendezés alatt nem jött elő egyszerűsem efféle ellenvetés, sőt mindenki jó indulattal szolt

ETABLISSEMENT MONTMARTRE EGÉSZ ÉJJEL NYITVA!

Páris — Budapestén! VI. Andrásy-ut 54. szám.

erről az ügyről s barátsággal fogadta ennek egyik szerény képviselőjét. Az emlék fogalommal kapcsolatban tehát bátran megemlékezhetem itt Gáspár Béláról, aki az első koronát letette.

Borbély György.

Az orosházi héatosztályi polgárikola megnyitása.

Zichy János gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter (excellentia) — Serényi Béla gróf földművelésügyi miniszter Öngyméltóságával egyetértőleg az orosházi — eddig héatosztályi polgárikolát — kísérletképpen héatosztályi polgárikolává szervezte át.

Az átszervezett héatosztályi polgárikolának ötödik osztálya új tantervvel az 1912—1913-ik tanév elején megnyitják, a hatodik és hetedik osztályok megnyitása folytatatosan következnek. A fennálló hatodik osztályban a tanítás még a régi tanterv szerint történik.

A héatosztályi polgárikola általános műveltséget adó, gyakorlati ismereteket nyújtó és munkára nevelő középfokú iskola, amely iskola igazi célját, közoktatásügyi nagy hivatását akkor tölti be legjobban, hogyha végeztet növendékei minél nagyobb számban térnek vissza apjuk mezőgazdasági, ipari és kereskedői foglalkozásához. E főfontosságú cél mellett a felsőbb szakiskolákba és különböző tanfolyamokba való felvétel, valamint az egyetemi végzettséget nem igénylő köztisztviselői állások betölthetése csak másodrendű célt képezhetnek.

A gyakorlati irányú és életre nevelő héatosztályi polgárikola minden más középfokú iskolától abban különbözik, hogy míg egyfelől az általános műveltséget nyújtó tárgyakból befejezett egészet ad és nem tanít kevesebbet, mint bármely más középfokú iskola, addig másfelől az életben fontos és hasznosulni járó gyakorlati ismereteket is nyújt, de mindezekben kívül növendékeit az első osztálytól kezdve héatosztályon keresztül előre megállapított tervszerint a munka megbeosztására, annak szeretetére, azaz magára a munkára is reá neveli.

Az átszervezett héatosztályi polgárikola hazánkban az egyedüli középfokú iskola, amelynek tantervében munkára nevelő tantárgyak is vannak. Ez teszi a reformot korsokas jelentőségűvé, oktatásügyi szempontból óriási fontosságúvá a jövő eredményeiben megbeosztíthatatlanná.

A héatosztályi polgárikola munkára nevelő tárgyai kétirányúak, de egyformán fontosak.

A kézügyesítő munkák a szükséges technológiai ismeretekkel, a készítenő tárgyak rajzolásával anyag és munkadíj számításokkal éppen olyan fontos tárgyai a héatosztályi polgárikolának, mint a gyakorlati és elméleti mezőgazdasági és kertészeti ismeretek. Az iskola a papír, fa, fém és agyag kézügyesítő munkák tanításához jól felszerelt munkatermekkel rendelkezik. A növendékek a gyakorlati kertgazdaságot egy 10 holdas mintaszerű kertben s a mezőgazdasági ismeretek gyakorlati részét egy 12—15 holdas kisebb mintagazdaságban szakszerű vezetés mellett tanulják.

A kertészeti, mezőgazdasági- és kézügyesítő munkákban minden növendék elsőkétségű rész vesz, azaz — dolgozik. — Nincsen olyan társadalmi osztály, amelynek tagjai a kézügyesítő munkáknak, a kertészeti és mezőgazdasági ismereteknek az életben hasznát ne vennék.

A szeptember elején megnyitandó héatosztályi polgárikola szervezetében, tantervében, felszerelésében, berendezkedésében és tanítási eljárásában elsősorban is a polgári osztály szellemi szükségleteire, a szemléltetésen alapuló gyakorlati tanításra s a munkára nevelésre lesz figyelemmel s minden törekvést arra irányítja, hogy az onnan kikerülő növendékek a legteljesebb hazafias érzés mellett mindazon szellemi kincseknek és gyakorlati ismereteknek birtokában jussanak, amelyekre úgy az általános műveltség szempontjából, mint pedig a produktív osztály gyermekeinek gyakorlati képzése tekintetében a polgári osztály minden leendő tagjának életbevágó és elengedhetetlen szükségese van. Munkára nevelő iskoláról van szó, ahol a növendékek munkaszeretetre és a munka megbeosztására neveltetnek, mert meggyőződéssel állítom, hogy a munkára nevelés fejleszti ki a növendékek lelkében az önbizalmat s egyben az önállóság után való vágyat és törekvést is. Aki dolgozni tud és szeret, annak az élet soha sem marad adósa.

A szülők a legteljesebb bizalommal adhatják gyermekeiket az újránny héatosztályi polgárikolába, amely nemcsak tanít és ismereteket nyújt, hanem egyben nevel is a munkára.

A héatosztályi polgárikolát végzett növendékek minden kétségen kívül, az új váderőtörvény értelmében is, az egyévi önkéntességi jognak birtokába jutnak, de egyéb minősítési jogokból sem lesznek kizárva.

HIREK.

Utóhangok*

a Szekeres-jubileumról.

Augusztus 24.

A várospalota tágas dísztermében

Szép ünnepély folyt le a szelid, bájos fényben.

Városatyák gyűléseztek.

Érdemre koszorút tettek.

S a koszoru elismerés virágiból készült,

Benne a kis „Nefejejts” is meghúzódva [kékült]

Szekeres doktornak volt az ünnep szánya,

Szembeszökő volt rajt nagy megmaghatossága.

Csinos beszéd keretében,

Mely gazdag volt mély érzésben.

Nyilatkozott meg városunk tisztelte szépen,

S toinden oldalról felhangzott a viharos [„éljen”]

Diadalát űlte sok nehéz munkának,

Mit 25 évig hozott a kórháznak.

Szívének hű szeretete,

Tudásának nagy ereje

Tette kedves orvosává szegény és gazdag [népek,

Megis gyógyított számosat, most már [járnak-kélnék.

* Elkésvé kaptuk a költeményt; de közöljük, mert a dr. Szekeres írást való köszönetnek egy újabb bizonyítéka.

A koszorút neki ügyes szónok fűzte,

Be a „Nefejejts”-et beteg-sereg fűzte.

Babér így lett, szép belőle

Mely hős homlokát övezte.

S midőn babérrel díszítve élénk lépett,

[állott

A szívünkbe nagy örömmel szent érzete [szállott.

Alapítványt is tett a közgyűlés végre,

Az ünnepelt doktor Szekeres nevére.

Melynek nemes célja lenne.

Hogy egy beteg segélyt nyerne

Kamatból, ki elhagyja szűkén a kórházat,

Hogy szükségét ne érezze, míg munkához [láthat.

A szép ünnep után kövös imát mondunk,

Éljen soká s legyen tovább is orvosunk.

Egészségünk ha inogna,

Orvoslásért rászorulna.

S hogy hő imánk az Istennél meghallgatás [letjen

Égi anyánk szószólására sietve fölkeljen!

Nith Werbort.

— Főpásztori körlevél. Mikes János gróf megyéspüspök most becsótotta ki az évi XI. számú körlevélét. A körlevél elején közli az ünnepnek számának redukciójára vonatkozó s a hercegségről intézett kongregáció dekrétumát s a kétélyekre vonatkozó határozatokat. Ezek kapcsolatban közli azt a rendelkezést, hogy az ünnepet új rendjén a telkészek pünkösöd után való XXII. vasárnapon a szószeikről a híveknek kellő magyarázat kíséretében kihirdessék.

— Színháznyitás. A Central előtt egy egész Tafelrunde állt össze a szabadságról visszatérkezett színészek és színésznőkkel. Rákósy és Várady, kik itt nyaraltak örömmel üdvözlik a visszatért pályatársakat. Ott látjuk az arena csalogányát Teley Ilonát, a kanizsaiak jó ismerősét Gombos Malvint, Majtényi, Sipos, Parcel stb. mind úgy jöttek Kanizsára az új szezonra, mintha hazajöttek volna. A kedves arena 31-én megnyitják, újra népes lesz kívül belül: mert reméljük, hogy a műveltségben kiébezt publikum mellényük a Fűredi színházulának eddigi sikereit és érdemeit szívesen látogat el a színházba. Az első előadás szombat este lesz „Nincs tovább”. Földes színműve kerül előadásra. Ez egyszeresmind bemutatója is lesz a dráma személyzetnek, kik között új tagok is szerepelnek. Minthogy a zenekar 5—6 napig még távol lesz, azért addig operettelőadások nem tartanak.

— Ünnepi ebéd a piarista rendházban. Calazanci Szent Józsefnek, a piarista rend nagynevű néhai alapítójának emlékére f. hó 27-én tartotta a nagykanizsai rendház szokásos ünnepi lakomáját. Hivatalos volt a városi magisztrátus is, kik közül megjelent ott dr. Sabján Gyula városi főjegyző mint helyettes polgármester, Áta József tanácsos, Halvay Gyula városi pénztáros és Ahnhoffer Gyula v. számvevő. Jelen volt még Ocoray Izidor szentfenerendzi házfőnök, dr. Szekeres József kórház főorvos,

VELMA SUCHARD Nyersen való
évesre
paratlan.

dr. Ráts Kálmán v. tiszti orvos és Eperjesy Gábor, a kath. leányegylet elnöke. A kitűnt ebéd, a jó italok és Horváth György piarista házfőnök kedves vendéglátása derült hangulatot teremtett a társaságban. Felköszöntőket mondott Horváth György igazgató a vendégek, dr. Sabján Gyula a piarista rend tagjaira és Ozoray Izidor, mint a testvérrénd házfőnöke szintén a piaristák érdemeire britele po-harát.

— A vasárnapi Osány-ünnepélyt rendező bizottság tisztelettel kéri azokat a kisasasszonyokat, akik a hazafias célra jegyeket árusítanak, a jó vasárnapi délelőtti sziveskedjenek Borbély György dítkárnak színi adni az eredményről az esetlegesen megmaradt jegyeknek visszaadásával, a Polgári Egyet-let keretében. A bizottságnak néhány tagja személyesen látogat el s hívja meg a kisasasszonyokat az Ünnepélyre és kéri föl a jegyek eladására; azonban, ha vagy az idő rövidsége miatt mindentűre el nem jut-hatnak, vagy pedig valamely tévedésből elmarad valaki: ne tessék ezt rossz néven venni. A rossz szándék tel-lesen ki van zárva. A hírlapokból és a házakhoz el-hordott cédulák jelzik, hogy az igénytáartó körösönk minden egyes tagja tisztelettel meg van hívva.

— Megyei tb. tiszti ügyész. A Zalavár-megyei Hivatalos Lap legutolsó száma pályázatot hirdet a zalamegyei tiszteletbeli tiszti ügyészi állásra. Amint tudjuk, legutóbb dr. Tripammer Rezső nagy-kiszáisi ügyvéd viselte e tisztséget, kinek e hónap-nak történt elhunytával árszedett az meg. A tb. megyei Gyűjst a főispán nevezi ki. Csak okleveles ügyvédok pályázhatnak. Pályázati határidő f. évi szept. 14-ike. Az állással 600 K tiszteletdíj van összekötve. Amint értesülünk, Nagykanizsának egyik előkelő ügyvéde is a pályázók között lesz, akinek kivételét valószínűnek tartják.

— Ier. istentisztelet a nagytemplom-ban. Miként már közöltük, a helybeli ier. hitközség templomának keleti részén két új karzati lejárót — lepcsőházat — építtetett. Az építkezések befejezést nyertek s így az istentiszteletek f. hó 30-ától, péntek-től kezdve ismét a nagytemplomban lesznek meg-tartva. A péntek esti istentisztelet fél 7-kor fog meg-kezdődni.

— Befejeződtek a sorozások. A nagy-kanizsai járás fősorozása, mely f. hó 24-én kezdődött a mai nappal befejeződött. A sorozási anyag kielégítő volt. A sorozó bizottság holnap egyeztet a lajstromo-kat, azután Letenyére megy, hol 31-én és asept. 2., 3. és 4-én tartják a fősorozást.

— Beírások az alsófokú kereskedelmi iskolába. A helybeli felső kereskedelmi iskolában a javító vizsgálatokat augusztus 30-án délelőtti 8 órá-lól kezdve, a beírásokat nagykanizsai illetőségű tanuló-k részére szeptember 1-én délelőtti 9—12 órákor vidékiek részére 2-án és 3-án délelőtti 9—12 és délután 3—5 órákor, az írásbeli érettség vizsgálatokat szeptember 6., 8., 9., 10. és 11-én tartják meg.

A női kereskedelmi tanfolyamban a javító vizsgálatokat augusztus 30-án délután 3 órákor, a beírásokat szeptember 1., 2. és 3. uszaján d. e. 9—12 órákor tartják meg.

A kereskedő tanonciskolában a javító vizsgálatokat szeptember 4-én délután 5—6 órákor, a beírásokat 5., 6-án és 9-én délután 5—6 órákor tartják meg. A tisztelet főnök urak felhívták, hogy tanoncikat a kitűzött időben annál inkább írassák be, mivel késsélemzés esetén a fennálló törvény értelmében 400 koronáig terjedő bírsággal büntethetők. Felkér-tenek továbbá, hogy tanoncikat már a tanév elején a szükséges tankönyvekkel ellátták sziveskedjenek, hogy a tanítás akadálytalanul folyhasson.

— Iparostanulók beírása. Az 1912—13. (anévre az iparostanulók beírása az egész évi tanfolyam szeptember 1—12-ig, a teli tanfolyamban pedig október 15—18-ig történik a közp. áll. elemi nép-iskola B IV. fuosztályában, köznapokon 6—8-ig, vasár- és ünnepnapokon d. e. 9—11-ig. Ezen, a beírásra kitűzött időben köteles minden iparosmester a tanulókat meg azon esetben is beírtnai, ha az még csak próbászolgálatban van, vagy esetleg mint házi-szolga, vagy napazásom alkalmaztatik is az illető iparág elajátítása végett (96096—1907. sz. minisz-ter rendelet.) Aki tanulókat a beírásra kitűzött időn túl iratja be s ezen mulasztást nem tudja kellően igazolni az az 1884. évi XVII. t. c. 62. §-ába utköző iparkihágást követ el s vele szemben az 1884. évi XVII. t. c. 157. §-ban megállapított 40 koronától 400 koronáig terjedhető pénzbírság fog alkalmaztatni. A később felfogadott tanulók a felfogadás napján azonnal beírandók, mert különben ezek mestereivel szemben is a fenti szakasz fog alkalmaztatni. Az iparosmesterek, kiknek több ínsuk van, saját érdekük-ük tesznek elogat, ha összes ínsaikat egyszerre iratják be s ezáltal lehetővé teszik azoknak oly módon leendő beosztását, hogy lehetőleg ne egy napon vonassanak el a műhelyből. Az iparostanulók kötelesek a beírásnál születési bizonyítványukat és tanonc-szerződésüket bemutatni; 4 kor. 30 fillér tandíjat és az ipari szótárra 20 fillért fizetni, vagy a városi tandíjhoz intézett tandíj-elengetés iránti kérvényüket az igazgatónak átadni. Az előadások a 10 hónapos, illetve egész évi tanfolyamban szeptember 12-én, az 5 hónapos teli tanfolyamban pedig október 18-án kezdődnek. Az igazgatóság.

— Nagy ékszerlopás. A szigetvári csendő-rég távirati értesítést küldött a nagykanizsai rendő-részhöz, hogy ott f. hó 27-én délután, míg a ház-beliek a szőlőben voltak, nagy ékszerlopás történt. Ocsodál Gusztáv zárt lakását ismeretlen tettesek fel-törték és aranyórákat, láncokat, karkötőket, fülbe-velőket, amuletteket, gyűrűket, nyakláncokat, mell-tűket stb. mintegy 1517 K értékű ellopak. Az egyik tettes 18—20 éves lehetett, középtermetű és a telt elkövetéseket fekete ruhát viselt.

— Nevelőönvődé egyesület. Az „Urania” Nevelőönvődé Országos Egyesület, mely felekezetre és nemzetiségre való tekintet nélkül a nevelők részére otthonok létesítést és szociális helyzetüket javítását célozza, tisztelettel értesíti a társadalmat, hogy okleveles tanítónöket, nevelőnőket, gyermekker-tesznőket, botne-öket, társalkodókat, magyar és idegen ajkuakat, valamint zene-tanéroket közeviti az érdekelteleknek. Kéri az Egyesület a társadalmat szives támogatását és így az állásadók, mint az álláskeresők, hogy igényeiknek kielégítése céljából teljes bizalommal forduljanak az egyesület irodájához I. Györi-ut 2/c. I. em. I. telefon 165—84, amely az álláskeresők részére az elhelyezést díjtalanul esz-közli és ugy az állásközvetítésre, mint az otthona vonatközöljg minden felvilágosítással készséggel szolgál.

— Nagy tűz. Hétfőn éjjel óriási csapás sújtotta Vasvár nagyközséget. Nagy huszonkét ház, harminc gazdasági épület a lángok martaléka lett. A tűz a Magyar Királyi vendéglőben keletkezett és a nagy szőlőben hihetetlen gyorsasággal terjedt tovább. Egy fál-óra mulva vagy husz ház égett. A kár megaludja a 75 ezer koronát, amiből biztosítás révén csak 30 ezer korona térül meg. A szolgabírságon segélykötő indítanak a tűzkárosultak javára.

1909/1912. végreh. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezenel közhírre teszi, hogy a nagykanizsai kir. járásbírságnak 1912. évi V. 503/1 számú végzése következtében dr. Havas József letenyei ügyvéd által képviselt Ifjú Höör Imre búcsutani lakós javára 230 kor. s jár. erejűg 1912. évi május hó 20-án foganatosított kielégítési vég-rehajtás után lefoglalt és 1000 kor. becsült 2 eskő-ből álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a nagykanizsai kir. járásbíró-ság 1912. évi V. 503/1 számú végzése folytán 230 kor. tőkekövetelés ennek 1911. évi március hó 15. napjától járó 5% kamatai, 1/2% váltó díj és eddig összesen 31 korona 10 fillérben bírólag már meg-állapított költségek erejűg Paliban a helyszínen leendő eszközésére 1912. évi szeptember hó 7. napjának délelőtti 8 órája határidőll kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. törv-cikk 107. és 108. §-a értelmében készpénz fizetés mellett, a legelőbbi igéronek becsarón alul is el fog-nak adatni. A mennyiben az elárverezendő ingóságok mások is le- és felfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. LX. t. c. 120. §-a és a vh. n. 20 §-a értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Nagykanizsán, 1912. évi aug. hó 24-én.

Maximiliano György
kir. bírósági végrehajtó.

Sirolin "Roche"

ezerszeresen bevált
tüdőhurutok ellen
friss és idült
köhögés, hörghurumál
tüdőgyulladások után.

Egészséges tüdők erős étvágy óvszer a
tüdővész ellen.

Elektrotechnikai szakiskola

műszaki iskola az összes villamos művekben
és gépépítészetben, laboratóriummal és műhelyekkel

Po sony, Széchenyi-utca.

A beiratások szeptember hó 3-án kezdődnek mindazok számára, akik mint Elektrotechnikusok (Üzem hivatalnokok) óhajtják magukat kiképezni (két év alatt) elméletileg és gyakorlatilag. — Felvételtnek: 14 évtől 24 éves korig. Előképzettség: néhány közép-, polgári-, kereskedelmi, vagy felső ipariskola. Tekintettel a villamos erőknél mindinkább növekvő értékesítése üzemi és világítási célokra, valamint vegyészeti gyárakban való felhasználására, csak ajánljuk a t. o. szülők (és gyámok) figyelmébe, hogy fiaikat (gyámoltjaikat) ezen ép oly szép, mint nagy kilátású hivatásra kiképeztessék a fenti szakiskola beiratásával. Jelentkezni lehet naponta. Az igazgatóság bárkinek kívánatra prospektust ingyen küld és közelebbi adatokkal azonnal szolgál.

Az Igazgatóság

DARUVAR

FÜRDŐ Déli vasút állomás

Vasas és iszapfőforrások 34—45° C.

Fangógyógykezelés. Hidegvizkúra.

Szénsavas-, nap- és légfürdők

Szabadban való fürvés.

Mérsékelt árak.

Prospektussal

szolgál.

a Fürdőigazgatóság Daruvár Slavyina.

Kénes gyógyforrás **Varasd-Töplitz** (Horvátország)

Vasut-, posta-, telefon- és távirada-állomás.

Új gyógyszállóda villanyvilágítással, hírneves radioactív tartalmú kénes hőforrás + 58 C°.

Ajánlva: köszvény, csusz és ischias stb.-nél. Ivókurák makacs torok-, gége-, mell-, máj-, gyomor- és bélbántalmaknál. Elektromos massage. — Iszap-szénsavas és napfürdők.

Egész éven át nyitva. — Modern kényelem. — Új szállodák. Mesés környék. — Katonazene. — Prospektust ingyen küld a

fürdőigazgatóság.

Fürdőorvos Dr. LOCHERT J.

Hirdessen a „Zalai Közlöny“-ben.

AKI BUTORT

BUDAPESTEN AKAR VÁSÁROLNI,
saját érdekében cselekszik, ha vásárlás előtt megtekinti a
Budapesti Asztalos Ipartestület
védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK ÉS HITELSZÖVETKEZET

áruosarnokait, melyek a következő helyeken vannak:

VIII. József-körút 28. sz. (Bérkocsis-utca sarkán.)

IV. Ferenciek-tere 1. sz. (a királyi bérpalotában.)

Ezen szövetséget az „Országos Központi Hitelszövetkezet” tagja s ennek felügyelete alatt áll.

Vásárlási kényszer teljesen kizárva. — Stízszerű modern lakberendezések.

Jutányos árak! Szavatosság áru minőségéért

Az áruosarnokba kizárólag elsőrangú budapesti asztalosok és kártyások dolgoznak.

Grammophonok

és

lemezek

helyszüke miatt olcsón
kiárusítottak

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

hangszerkereskedésében Deák-tér 1.